

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Bergshantering 1967

STATISTISKA CENTRALBYRÅN • STOCKHOLM

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1967. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1967

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Bergshantering 1967

STATISTISKA CENTRALBYRÅN • STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Metal and Mining Industries 1967

Form för hänvisning. Bergshantering 1967 (SOS). Statistiska centralbyrån. Stockholm 1969.

Årspublikationen Bergshantering har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Industri och bergshantering. Årgångarna 1911—1959 utgavs av kommerskollegium, årgångarna 1960—1967 av statistiska centralbyrån.

Preliminära uppgifter för 1967 har tidigare publicerats i Statistiska meddelanden I 1968: 53.

Suggested citation. Metal and mining industries 1967 (SOS). National Central Bureau of Statistics, Stockholm 1969.

Published by
the National Central
Bureau of Statistics,
S 102 50 Stockholm 27

Printed in Sweden
K L Beckmans Tryckerier AB
Stockholm 1969

The annual report on Metal and Mining Industries has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Manufacturing and Mining. The reports of 1911—1959 were published by the National Board of Trade; those for 1960—1967 by the National Central Bureau of Statistics.

Preliminary data have been published in the Statistical Reports series I 1968: 53.

Förord

Preface

Berättelsen om rikets bergshantering år 1967 ansluter sig i allt väsentligt i fråga om plan och uppställning till närmast föregående års berättelse. Vid klassificeringen av varor har hänsyn i regel kunnat tagas till sådana ändringar i Tulltaxa med statistisk varuförteckning som trätt i kraft t.o.m. den 1 juli 1967.

Preliminära uppgifter har publicerats i Statistiska meddelanden nr I 1968: 53.

Berättelsen har huvudsakligen utarbetats av byrådirektör Lydia Mathiesen.

Stockholm den 18 april 1969

INGVAR OHLSSON

Allan Ljungberg

Innehåll

Contents

6	Texttabeller	Tables in the text
9	Tabellavdelning	Tables
11	Översättning till engelska av i tabellerna ofta förekommande svenska ord	Translation of Swedish words frequently occurring in the tables
13	Översikt på engelska	Summary in English
	Text	Text
15	<i>I. Tillämpade redovisningsgrunder</i>	<i>I. Methods used for the statistics</i>
15	1. Till bergshantering hörande verksamhetsgrenar	1. Branches belonging to metal and mining industries
17	2. Principerna för redovisningen av produktionen	2. Principles of report on production
17	3. Använd varunomenklatur 1967	3. Nomenclature of commodities used 1967
18	4. Övriga uppgifter	4. Further data
19	<i>II. Allmän översikt</i>	<i>II. General survey</i>
26	<i>III. Gruvor och stenindustriella anläggningar</i>	<i>III. Mines and stone working industry</i>
	1. Produktion:	1. Production:
26	1.1. Järnmalm	1.1. Iron ore
30	1.2. Andra malmer än järnmalm	1.2. Other ores than iron ore
32	1.3. Stenkol, eldfast lera och klinkerlera	1.3. Coal, fireclay and clinker clay
33	1.4. Oarbetad sten och stenarbeten	1.4. Crude stone and stone manufactures
34	2. Förbrukning av vissa tillsats- och förbrukningsmaterial	2. Consumption of some raw materials, etc.
35	3. Bränsle, smörjmedel och elenergi	3. Fuel, lubricants and electric energy
37	4. Drivkraft	4. Motive power
37	5. Förvaltnings- och arbetarpersonal	5. Administrative staff and workers
40	6. Fyndigheters förvärvande och försvar	6. Acquirement and defence of concessions
42	<i>IV. Järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk</i>	<i>IV. Iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works</i>
	1. Produktion:	1. Production:
42	1.1. Tackjärn	1.1. Pig iron
43	1.2. Ferrolegeringar och järnsvamp	1.2. Ferro-alloys and sponge iron
44	1.3. Smidbara mellanprodukter	1.3. Crude steel and wrought iron

45	1.4. Smidda, valsade och dragna produkter	1.4. Forged, rolled and drawn products of steel and wrought iron
48	1.5. Andra metaller än järn	1.5. Other metals than iron and steel
50	2. Förbrukning av råvaror m. m.	2. Consumption of raw materials, etc.
54	3. Bränsle, smörjmedel och elenergi	3. Fuel, lubricants and electric energy
58	4. Drivkraft	4. Motive power
59	5. Förvaltnings- och arbetarpersonal	5. Administrative staff and workers
	Texttabeller	Tables in the text
19	II: 1. Översikt över arbetsstäl- len, personal, arbetstimmar samt tillverkningarnas salu- värde och förädlingsvärde <i>inom bergverken</i>	II: 1. Number of establishments, persons engaged, working hours, sales value and value added of production of metal and mining industries
20	II: 2. Produktionskostnader <i>inom bergverken</i>	II: 2. Costs of production of metal and mining industries
21	II: 3. Använd drivkraft samt förbrukningen av elenergi <i>inom bergverken</i>	II: 3. Motive power used and consumption of electric energy <i>in metal and mining industries</i>
21	II: 4. Drivkraft för omedelbar maskindrift, använd vid berg- verken, fördelad på olika slag av motorer	II: 4. Motive power used in metal and mining industries by type of motor
22	II: 5. Bränsleförbrukningen vid bergverken åren 1965—1967	II: 5. Consumption of fuel in metal and mining industries in 1965—1967
23	II: 6. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade efter arbetsgivare	II: 6. Mines and metal works and number of workers engag- ed by type of employer
24	II: 7. Investeringar åren 1966 och 1967 samt värdet av vissa tillgångar i maj 1968 vid gruv- och stenbrytningsindustri samt järn- och stålverk	II: 7. Investments in 1966 and 1967 and the value of certain assets in May 1968 by mines, stone quarrying and iron and steel works
27	III: 1. Produktionen av järn- malm inom olika län åren 1965—1967	III: 1. Production of pig iron in each county in 1965—1967
28	III: 2. Berg- och malmbryt- ningen i järnmalmshuvudgruvorna samt malmvärdet inom olika län	III: 2. Extraction from iron ore mines and value of ore in each county

29	III: 3. Direkt användbar malm fördelad efter järnhalt, fosforhalt och svavelhalt inom olika län	III: 3. Ore, directly applicable for smelting, according to content of iron, phosphorus and sulphur in each county
30	III: 4. Bearbetat anrikningsslag och slig fördelade efter järnhalt	III: 4. Ore for concentration and concentrates according to content of iron
31	III: 5. Arbetet med järnmalm vid gruvbrytning under jord samt vid anrikning åren 1962—1967	III: 5. Mining according to work under ground and with dressing of iron ore in 1962—1967
32	III: 6. Omsättningen av direkt användbar malm, slig och sinter av järnmalm åren 1966 och 1967	III: 6. Sales of ore directly applicable for smelting concentrates and sinter of iron in 1966—1967
32	III: 7. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1964—1967	III: 7. Production of other ores than iron ore in 1964—1967
34	III: 8. Förbrukning av vissa tillsats- och förbrukningsmaterial vid gruvor och stenindustriella anläggningar 1967	III: 8. Consumption of some raw materials by mining and stone working industries in 1967
35	III: 9. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur	III: 9. Kilns used for burning of lime dolomite and infusorial earth
36	III: 10. Bränsleförbrukningen vid gruvor och stenindustriella anläggningar	III: 10. Consumption of fuel by mines and stone working industry
38	III: 11. Motorer för omedelbar maskindrift 1963—1967 använda vid gruvor och stenindustriella anläggningar	III: 11. Motors used by mines and stone working industry in 1963—1967
39	III: 12. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar	III: 12. Administrative staff in mines and stone working industry
39	III: 13. Arbetarpersonalen med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar	III: 13. Number of workers by sex and category and number of working hours in mines and stone working industry
40	III: 14. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolsbrytning	III: 14. Workers engaged in the extraction of ore and coal
41	III: 15. Mutsedlar	III: 15. Number of claim certificates for ores and minerals

41	III: 16 Utmål och koncessioner	III: 16. Procedures for retaining right of ownership of mines
43	IV: 1. Produktionen av tackjärn inom olika län åren 1965—1967	IV: 1. Production of pig iron in each county in 1965—1967
44	IV: 2. Ugnar för tackjärnsframställning	IV: 2. Furnaces for pig iron production
44	IV: 3. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1963—1967	IV: 3. Production of pig iron per blast furnace in each county in 1963—1967
45	IV: 4. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1965—1967	IV: 4. Output of pig iron according to method of production in 1965—1967
46	IV: 5. Produktionen av ferrolegeringar åren 1965—1967	IV: 5. Production of ferro-alloys in 1965—1967
46	IV: 6. Produktionen av götstål åren 1963—1967	IV: 6. Production of steel 1963—1967
47	IV: 7. Ugnar för götstålsframställning	IV: 7. Furnaces for steel production
48	IV: 8. Fördelning av bessemer- och martingötstål efter olika metallurgiska processer åren 1965—1967	IV: 8. Bessemer and open hearth steel by type of metallurgical process in 1965—1967
49	IV: 9. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av götstål åren 1965—1967	IV: 9. Production of forged, hot rolled and hot drawn products of steel in 1965—1967
50	IV: 10 Tillverkningen vid bergverken av andra metaller än järn åren 1966 och 1967	IV: 10. Production of other metals than iron in 1966 and 1967
52	IV: 11. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid framställningen av järn och stål, ferrolegeringar, andra metaller samt vid varmbearbetningen av järn och stål	IV: 11. Consumption of raw materials at the production of iron and steel, ferro-alloys, other metals and hot rolled and drawn products of steel
56	IV: 12. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk	IV: 12. Consumption of fuel by iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works

57	IV: 13. Bränsleförbrukningen vid tillverkningen av järn och stål, ferrolegeringar samt vid varmbearbetningen av järn och stål	IV: 13. Consumption of fuel at the production of iron and steel, ferro-alloys, other metals and hot rolled and drawn products of steel
58	IV: 14. Kvantitet av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål	IV: 14. Quantity value of charcoal consumed at the production of iron and steel
59	IV: 15. Motorer använda vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk	IV: 15. Motors used by iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works
59	IV: 16. Förvaltningspersonalen vid järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk	IV: 16. Administrative staff at iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works
60	IV: 17. Arbetarpersonalen med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk	IV: 17. Number of workers by sex and category and number of working hours at iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works
	Tabellavdelning	Tables
62	1. Uppfordringen ur järnmalmshuggruvorna	1. Extraction from iron ore mines
70	2. Anrikning av järnmalm	2. Dressing of iron ore
78	3. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmshuggruvor	3. Extraction from other ore mines than iron ore mines
81	4. Sintring av järnmalm	4. Sintering of iron ore
82	5. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna	5. Extraction from coal mines
83	6. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län	6. Stone industry and lime kilns: production for sale in each county

84	7. Bergverkens produktion av varor fördelade i huvuddrag enligt SITC-Revised samt i detalj enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning (Brysselnomenklaturens systematik)	7. Production of different commodities within the metal and mining industries, principally distributed according to the SITG-Revised, in detail according to »Tulltaxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a Statistical commodity List), based upon the Brussels Nomenclature
84	7.1. Produktionen av obearbetad sten och stenarbeten	7.1. Crude stone and stone manufactures, etc.: production
88	7.2. Produktionen av malmer inklusive guldmalmer	7.2. Production of ores, auriferous ore included
90	7.3. Tillverkningen av tackjärn, järnsvamp och ferrolegeringar	7.3. Production of pig iron, sponge iron and ferro-alloys
91	7.4. Tillverkningen av göt och stålgiutgods	7.4. Production of crude steel
92	7.5. Tillverkningen av smidda, valsade och dragna produkter av götmetall	7.5. Production of forged, rolled and drawn products of wrought iron and steel
96	7.6. Tillverkningen av metaller utom järn och stål men inklusive guld och guldlegeringar	7.6. Production of metals except iron and steel but gold and gold alloys included
99	8. Drivkraft använd inom bergverken, fördelad på län	8. Motors directly for driving machinery used in metal and mining industries in each county
100	9. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län	9. Establishments and workers in metal and mining industries in each county

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

”	Uppprepning
—	Intet finns att redovisa
0	Mindre än 0,5 av enheten
0,0	Mindre än 0,05 av enheten
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma
*	Preliminär uppgift

Repetition
Magnitude nil
Magnitude less than half of unit employed
Data not available

Category not applicable
Preliminary data

Swedish-English Vocabulary

Alunskiffer	Alum shale
Andra malmgruvor	Other ore mines
Anläggning	Plant, mill
Antal	Number
Anrikning	Dressing
Arbetare	Worker
Arbetspersonal	Workers
Arbetsställe	Establishment
Avhugg	Scrap
Avsalu	Sale
Basisk	Basic
Belägenhet	Situation
Bessemer	Bessemer
Bly	Lead
Blästermasugn	Blast furnace
Bostäder	Dwellings
Brandförsäkrings- värde	Amount of the fire- insurance
Bränning	Burning
Bränsle	Fuel
Byggnadsarbete	Building-work
Direkt användbar malm	Ore directly applicable for smelting
Driftstid	Working time
Drivkraft	Motive power
Dygn	Day and night
Eldfast lera	Fireclay
Elektrisk generator- drift	Electric generator operation
Elektro-	Electric
Elektrod-	Electrode
Elenergi	Electric energy
Ferrolegeringsverk	Ferro alloys mills
Fosforhalt	Content of phos- phorus
Fyndighet	Deposit
Förbrukning	Consumption
Förvaltnings- personal	Administrative staff

Genomsnittlig	Average
Granit och gnejs	Granite and gneiss
Gruva	Mine
Gruvfält	Mine-area
Gråberg	Rock
Göt	Ingots
Hjälparbetare	Auxiliary worker
Härd	Hearth
Hästkraft (hk)	Horsepower (HP)
I dagbrott	In open pits
Induktionsugn	Induction furnace
Industrigrenar	Branches of industry
Inmuta	Take out a claim
Investering	Investment
Järnhalt	Iron content
Järnmalmsgruvor	Iron ore mines
Järnsvamp	Sponge iron
Järnverk	Ironworks
Kalk, kalksten	Lime, limestone
Kalk- och kritbruk	Lime and chalk mills
Kapacitet	Capacity
Klinkerlera	Clinker clay
Koks	Coke
Kolgruvor	Coal mines
Kontinuerlig	Continuous
Kvantitet	Quantity
Kvinnor	Women
Lager	Stocks
Ljusbågsugn	Electric arc furnace
Län	County
Löner	Wages and salaries
Marmor	Marble
Martingöt	Open hearth ingots
Masugn	Blast furnace
Masugns gas	Blast furnace gas
Medelhalt	Average content
Metallframställnings- verk	Metal manufacturing works
Motor	Motor
Mutsedel	Motor certificate
Män	Men
Oförsäkrade	Not insured
Omedelbar maskin- drift	Direct machine work- ing operation

Periodisk	Periodical
Råvara	Raw material
Salutillverkningar	Sales products
Saluvärde	Sales value
Silver- och blymalm	Silver and lead ore
Sinter	Sinter
Skrot	Scrap
Slig	Concentrates
Smältning	Smelting
Smidd, -a	Forged
Sovring	Sorting
Stenkol	Coal
Stålgjutgoods	Steel castings
Sur	Acid
Svavel	Sulphur
Svavelhalt	Content of sulphur
Svavelkis	Iron pyrites
Sönade	Forfeited concessions
Tackjärn	Pig iron
Tegel	Bricks
Tillgångar	Assets
Tillverkningar	Products, manu- factures
Timmer	Hours
Torv	Peat
Totalt	Total
Träbränsle	Wood fuel
Träkol	Charcoal
Ugn	Furnace, kiln, retort
Under jord	Underground
Uppfordring	Hoisting, extraction
Utgjorda arbets- timmar	Hours worked
Utmål	Concession area
Varmdragna	Hot drawn
Varmvalsade	Hot rolled
Vattenturbiner	Water turbines
Ved	Firewood
Vällmetall	Wrought iron
Värde	Value
Ångturbiner	Steam turbines
Äldre varp	Old waste
Ämnen	Blooms, billets, slabs

Summary

This annual special report on the metal and mining industries in Sweden published by the Central Bureau of Statistics contains more details concerning those branches than the general report on industry. The plan and the disposition of the report is mainly the same as in the preceding year. Practically through all the report the commodities have been classified according to »Tull-taxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a statistical Commodity List), based upon the Brussels Nomenclature. The statistics are based on data given by the producers concerned. The following branches are covered in the report: 1) iron ore mines and dressing and sintering plants; 2) other ore mines and dressing plants; 3) coal mines; 4) iron and steel works and ferro-alloys plants; 5) metal manufacturing works; 6) stone working industry, i. e. felspar and quartz mills, paving stone works, other stone quarries and crude stone works, stone processing industry; 7) lime and chalk mills. This classification according to a national nomenclature can principally be transformed to the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC). The different branches mentioned above correspond to division 1 Mining and quarrying (except sand and clay pits) and certain parts of division 2—3 Manufacturing.

The output of the basic metal industries, from a quantitative point of view, continued slightly to increase in 1967. The centre of gravity in this rise was, as previously, mainly to be found in the production of steel and rolled products.

The output of iron ores increased by 1.2 % and amounted to 28.3 million tons in 1967 in comparison with 28.0 millions in 1966. The production of sinter was 5 964 398 tons, an increase of 13 % in comparison with the previous year.

The total extraction of other metal ores amounted during 1967 to 18 814 tons of ore directly applicable for smelting and 814 318 tons of concentrates of different kinds to a total value of 242.9 million kronor. During recent years the mining, as regards the different products, was distributed as has been shown in table III:7 in the text and table 7.2. A calculation of the metal content possible to extract in different ores, has given as a result the quantities shown on page 33. Most important as regards export was zinc ore in respect of both quantity and value.

The extraction of coal is in the process of winding up.

Amongst the different kinds of stone wares the production of paving stone has decreased. At the lime and chalk kilns there was a decrease in the production of burnt lime from 737 160 tons in 1966 to 702 101 tons in 1967. The quantities of slaked lime were slightly lower during the year covered by the report than in the previous year, while the quantities of burnt dolomite were about 8 % lower.

The production of oil from alum shale on an industrial scale ceased in 1966.

During the year 2 357 616 tons of

pig iron were produced. The figure is by 6.0 % higher than the previous peak production of 2 223 628 tons of the year 1966. In accordance with the classification in the Customs Tariffs, there have been no data inquired since 1966 as to the ratio of the produced coke pig iron and charcoal pig iron.

The manufacture of ferro-alloys showed an increase and amounted to 218 016 tons in comparison with 181 813 tons in 1966.

The quantity of sponge iron produced was 151 911 tons to a value of 39.8 million kronor. Corresponding figures for 1966 were 171 286 tons and 48.0 million kronor.

The output of crude steel increased from 4 726 737 tons in 1966 to 4 736 918 tons in 1967. The output of 1967 represents the highest figure hitherto reached for these products. There was an increase of the production of open hearth ingots. The production of electric steel, which before 1961 had covered an increasing share of the total steel production, was in 1967 about 36.0 % thereof,

corresponding to 36.5 % the preceding year. To a great extent the increase in the output of crude steel referred to furnaces, where a pure process of oxygen has been used as Kaldor and LD.

Also the output of hot rolled products was somewhat higher than in the previous year. Especially may be mentioned an increased manufacture of sheet metal (of a thickness of 4.76 mm or more).

The production of other metals than steel increased most in the case of electrolytic aluminium.

The total consumption of electric energy of the metal and mining industries during 1967 surpassed the year before by 3.8 % or 276 085 kWh.

The consumption of different kinds of fuel during the year covered by the report was on the whole characterized by a continued increase concerning especially fuel oils and coke.

The total number of workers employed amounted to 61 545 of whom 57 317 were men and 4 228 women. The corresponding total for 1966 was 66 196.

I. Tillämpade redovisningsgrunder

I. 1. Till bergshantering hörande verksamhetsgrenar

Berättelsen om Sveriges bergshantering, som utgör en specialberättelse beträffande bergverken, innehåller mera detaljerade uppgifter om dessa än centralbyråns allmänna industriberättelse. Följande industrigrenar behandlas i bergsverksberättelsen: 1) järnmalmsgruvor samt anriknings- och sintringsverk (inkl. sjö- och myrmalmsstäkter), 2) andra malmgruvor och anrikningsverk, 3) kolgruvor, 4) järn- och stålverk samt ferrolegeringsverk, 5) metallframställningsverk, 6) stenindustri, d. v. s. fältspats- och kvartsbrott, gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier, finare stenförädlingsindustri, 7) kalk- och kritbruk. Dessa industrigrenar ingår i den tillämpade svenska branschnomenklaturen och kan i huvudsak omgrupperas efter ISIC (International Standard Industrial Classification of all Economic Activities), som utarbetats av Förenta Nationernas Statistical Commission. I ISIC klassificeras ekonomisk verksamhet i 9 »divisions» (näringsar). Bergshantering omfattar i allt väsentligt hela näring 1 brytning av mineraliska produkter samt vissa delar av näringarna 2—3 tillverkning och reparationer.

Bergverksstatistiken bygger på uppgifter lämnade av vederbörande näringsidkare. Jämlikt gruvlagen, § 77, och lagen den 28 maj 1886 angående stenkolsfyndigheter m. m., § 42, skall gruvägaren respektive koncessionsinnehavaren årligen före den 1 mars året näst efter redogörelseåret till bergmästaren insända statistiska uppgifter över

sin verksamhet. Samma skyldighet förelåg jämlikt kungl. kungörelsen den 11 december 1964 (nr 834) och föreligger enligt kungörelsen den 25 februari 1966 (nr 37) för var och en, vilken såsom näring idkar bergverksdrift. Härvid skall den till bergmästaren insända uppgiften i särskilt angivna fall även omfatta fabrik, som drives i samband med bergverk. Uppgifterna inhämtas på blanketter, som fastställts av statistiska centralbyrån efter samråd med olika statliga myndigheter och näringsorganisationer.

Beträffande statistikens täckningsgrad gäller — till skillnad mot vad som tillämpas i industristatistiken i övrigt där i regel endast arbetsställen med i årsgenomsnitt minst fem sysselsatta medtages — att bergverksstatistiken omfattar alla arbetsställen oavsett storlek. I fråga om stenindustriella anläggningar är det först fr. o. m. 1962 som samtliga arbetsställen oberoende av storlek ingår med data i alla berörda tabeller. Det bör även påpekas att beträffande produktionsuppgifter redan tidigare denna täckningsgrad har tillämpats.

— Beträffande de tidigare gällande reglerna hänvisas till 1948 års bergsverksberättelse.

Inom statistiska centralbyrån har upprättats ett centralt företagsregister. Tillkomsten av detta har medfört att bättre möjligheter nu föreligger att kontrollera att den avsedda täckningsgraden upprätthålls när det gäller till bergverksstatistiken hänförliga arbetsställen.

Den enhet som av FNs statistiska kommission rekommenderas som grund-

enhet för industristatistik ger möjlighet till såväl geografiska som branschvisa fördelningar. I enlighet därmed förstås med den i bergverksstatistiken använda redovisningsenheten — arbetsstället — verksamheten inom en viss bransch (eller kombination av branscher) vid en lokalt avgränsad produktionsenhet tillhörande en viss firma. Om produktionen sker i kombination med verksamhet, som hänför sig till andra näringar än de industriella (t. ex. återförsäljning, åkerirörelse o. d.) medtages ej denna övriga verksamhet i arbetsställets redovisning och ingår alltså ej heller i statistiken. Beträffande huvudkontor gäller att om de är belägna i anslutning till ett arbetsställe räknas de som del därav. Ett fristående kontor som betjänar flera arbetsställen och ej är beläget i anslutning till något av dessa klassificeras till den bransch som har det största sammanlagda avsaluvärdet. Personal m. m. redovisas på den ort där kontoret är beläget. Huvudkontor räknas principie-llt ej som arbetsställe.

Med avseende på malmgruvorna gäller, att ett arbetsställe stundom representerar en sammanslagning av såväl inom samma malmfält som i vissa fall inom olika malmfält belägna under samma förvaltning stående gruvbrytningsföretag. I samma grupper som gruvorna ingår även anriknings- och sintningsverk. I de fall då dessa är direkt kombinerade med gruvbrytning, har de ej räknats som självständiga arbetsställen.

Gruppen järn- och stålverk sammanfaller i huvudsak med det i industriberättelsen under samma rubrik redovisade aggregatet av arbetsställen. I bergverksberättelsen har emellertid medtagits vissa verk, som vid sidan av järnframställning till övervägande delen

driver järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och därför i industriberättelsen förts under sistnämnda grupper. Dessa senare arbetsställen har i denna berättelse sammanförts under rubriken andra järnframställningsverk. Produktionen av hithörande produkter förekommer emellertid även vid anläggningar som i berättelsen ej medtagits som arbetsställen. För att en fullständig redovisning av bl.a. tackjärn (framställt i annan elugn än masugn) samt av elektrostaål skall kunna ske har den vid vissa verkstadsföretag förekommande framställningen därav liksom tidigare redovisats i berättelsens produktionstabeller. Mot denna produktion svarande arbetare, ugnar, förbrukning av råvaror, bränsle, elenergi m. m. ingår likaledes i berörda textavsnitt och tabeller. Drivs järn- och stålverken i kombination med anriknings- eller sintningsverk respektive med ferrolegeringsverk, redovisas dessa anslutna verk som självständiga arbetsställen inom vederbörande grupper.

Den i bergverksberättelsen redovisade gruppen metallframställningsverk omfattar arbetsställen, vilka huvudsakligen framställer metaller ur malmer samt purple-ore.

Som tidigare nämnts ingår fr. o. m. år 1962 samtliga stenindustriella arbetsställen oberoende av storlek genomgående i bergverksstatistiken. Detta innebär att de arbetsställen med färre än fem sysselsatta, vilkas redovisning i berättelsens tabeller tidigare inskränkte sig till produktionsuppgifter, fr. o. m. nämnda år ingår med uppgifter rörande sysselsatt personal, förbrukning av vissa tillsats- och förbrukningsmaterial, bränsle, elenergi o. s. v. Det tillskott dessa smärre enheter bidrog med år 1962 ifråga om nämnda data

framgår av berörda textavsnitt i berättelsen för samma år.

För stenbrott och stenhuggerier har det på grund av denna industrigrens speciella karaktär ansetts lämpligt att sammanföra inom samma kommun och av samma företagare drivna anläggningar till ett arbetsställe. Undantag härifrån utgör gatstenshuggerier och storbrott, vilka var för sig räknas såsom särskilda arbetsställen.

Till kalk- och kritbruk hänförs utom egentliga kalk- och kritbruk även kiselgur-, kalkstensmjöls- eller gödningskalkfabriker samt självständiga kaolinbruk. Anmärkas bör, att i anslutning till produktionssiffrorna för bränd kalk har även i text och noter redogjorts för den kalk, som erhålles från kalkbränningen vid kemiska industrier och sockerbruk.

I. 2. Principerna för redovisningen av produktionen

Produktionen vid de i bergverksberättelsen redovisade företagen meddelas i tabellavdelningens sju första tabeller, varvid i tabellerna 1—5, delvis 7.1 och 7.2—7.6 den totala tillverkningen redovisas, oavsett om denna försålts eller ej under redogörelseåret. I tabellerna 7.1—7.6 anges även produktionen för avsalu samt i tabellen 6 enbart avsaluproduktionen. Såsom tillverkningarnas respektive avsaluproduktionens värde redovisas de salufärdiga produkternas försäljningsvärde fritt banvagn, fartyg eller bil etc., med frånräkning av rabatter men med inräkning av emballerings- och andra försäljningskostnader samt kostnad för transport med egna transportmedel. Accis, omsättningsskatt eller liknande avgifter, som av uppgiftslämnaren inbetalats till statsverket skall icke ha inräknats i angivna saluvär-

den. Då produktionen icke i dess helhet försålts under året, beräknas värdet för den osålde delen efter försäljningspriset på respektive produkter vid redogörelseårets slut. I fråga om legosmältningen av metaller och ferrolegeringar redovisas endast den av företagen intjänta bruttoersättningen inberäknat värdet av tillsläppta material o. d. Där emot redovisas legovalsning av järnverksprodukter med dessa produkters totala försäljningsvärde, såsom även sker i fråga om legoanrikning av malmer. Vidare bör nämnas, att såsom avsaluproduktion även räknats produkter, som överförts från ett arbetsställe till annat uppgiftslämnaren tillhörigt arbetsställe för vidare bearbetning där.

Beträffande varor som framställts helt eller delvis med sikte på ytterligare bearbetning inom samma arbetsställe inhämtas fr. o. m. 1959 i allmänhet icke uppgifter om saluvärde för hela årsproduktionen. I tabellerna 7.2—7.6 och delvis 7.1 i tabellavdelningen anges hela årsproduktionen därför endast med kvantiteter.

I. 3. Använd varunomenklatur 1967

I tabellerna över produktionen i denna berättelse tillämpas en varunomenklatur, som anknyter såväl till Bryssel-nomenklaturen, vilken därjämte utgör grunden för den svenska tulltaxan, som till FNs system för varuklassificering i statistiken, SITC. Varuindelningen enligt systematiken i Bryssel-nomenklaturen framgår t. ex. av tabell 2 i industrierättelsen för år 1967. En uppställning utvisande »itemnivå» enligt SITC finns i tabell 3 i samma publikation. Definitioner av de skilda varuslagen återfinns i Tullverkets varubandböcker.

Genom den gemensamma varunomenklaturen möjliggörs direkta jämförelser mellan uppgifterna om produktion och uppgifter om export och import. Varuspecifikationen går emellertid i vissa fall längre i bergverksstatistiken än i utrikeshandelsstatistiken. Detta gäller exempelvis sådana varor, som för närvarande i relativt mindre omfattning är föremål för internationell handel. Vidare är det ibland motiverat att göra uppdelningar med hänsyn till produktionsnivåer eller framställnings-sätt.

En närmare redogörelse för de särskilda varunomenklaturproblemen återfinns beträffande bergverkens produktion i bergverksberättelsen för år 1959 och för speciellt järnverkens tillverkning i Kommersiella meddelanden 1962, häfte 5.

Nomenklaturerna har i uppställningen av tabellerna i tabellavdelningen i stort sett tillämpats så, att uppdelningen på skilda tabeller och tabellavdelningar gjorts enligt systematiken i SITC medan detaljuppdelningen skett enligt Brysselnomenklaturens systematik med angivande längst till vänster i tabellerna av statistiskt nummer enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning.

De flerårsöversikter som återfinns i textavdelningen är i allmänhet uppgjorda enligt äldre indelningar. I regel har dock varurubrikerna anpassats till Tulltaxa med statistisk varuförteckning

varvid även år 1967 tillämpliga statistiska nummer angivits. I vissa fall har de sjuställiga sifferkoderna kompletterats med en åttonde siffra, som anger att en ytterligare uppdelning av varunummer skett. För en orientering i systematiken hänvisas härvid till tabellbilagan.

I. 4. Övriga uppgifter

Även vad beträffar redovisningen av förbrukade råvaror förekommer en anknytning till Tulltaxa med statistisk varuförteckning enligt vad som ovan sagts beträffande produktionen i textavdelningen. Uppgifter om råvaror m. m., bränsle, smörjmedel och elenergi samt använd drivkraft och sysselsatt personal, återfinns i redogörelser i texten under respektive rubriker. Bränsleuppgifterna kompletterades fr. o. m. år 1962 och råvaruuppgifterna fr.o.m. år 1966 med inköpsvärden. I 1962 års berättelse infördes även uppgifter rörande verkställda investeringar samt värdet av vissa tillgångar vid gruvor och järn- och stålverk. Beträffande förvaltningspersonalen tillämpas liksom föregående år en uppdelning på personal-kategorier som i huvudsak ansluter sig till den som används av bl. a. svenska arbetsgivareföreningen. Tabellerna i texten erhöll 1961 nya beteckningar, vilka i huvudsak använts även i årets berättelse.

II. Allmän översikt

En mindre ökning av produktionen inom järn- och stålverken förelåg under 1967. En svag kvantitativ uppgång men värdemässigt fortsatt nedgång noterades för järnmalmsbrytningen under 1967 i förhållande till närmast föregående år. Även inom stenindustrin redovisades en nedgång av saluvärdet.

Produktionen av direkt användbar malm och slig låg kvantitetsmässigt 1,3 % över 1966 års siffra. Exporten var något högre än 1966 och utgjorde 23,2 milj. ton styckemalm, slig och sinter.

Tackjärnsproduktionen ökade under 1967 med ca 6,0 % jämfört med närmast föregående redovisningsår. Tillverkningen av järnsvamp uppvisade en

minskning och utgjorde ca 152 000 ton. Produktionen uppgick till ca 171 000 ton år 1966 och ca 176 000 ton år 1965.

Tillverkningen av göt och stålglutgods år 1967 var endast obetydligt högre än 1966 och uppnådde därvid dock sin hittills högsta nivå. För de varmvalsade och varmdragna produkterna förelåg likaledes en uppgång totalt sett.

Brytningen och bearbetningen av de olika stenindustriella produkterna föredde år 1967 liksom tidigare år en oenhetlig tendens dock med övervikt för nedgångar.

Tabell II:1 visar, att totalt sett en nedgång med 7 % förelåg beträffande arbetarpersonalen och att även antalet

Tab. II:1. Summariska uppgifter beträffande verksamheten inom bergverken

Industrigrupper	Antal arbetsställen	Förvaltningspersonal	Arbetarpersonal	Arbets-timmar i 1 000-tal	Summa saluvärde ¹ 1 000 kr	Förädlingsvärde ² 1000 kr
Järnmalmsgruvor	50	1 975	7 109	12 515	1 131 601	837 858
Andra malmgruvor	27	734	2 085	3 820	247 385	182 647
Kolgruvor	4	23	126	219	6 871	6 185
Järn- och stålverk	35	12 223	35 722	70 252	4 241 840	1 994 587
Andra järnframställningsverk ³ .	8	4 428	8 350	15 944	871 505	458 220
Ferrolegeringsverk	7	270	1 182	2 335	258 513	78 270
Metallframställningsverk	3	682	1 667	3 249	456 324	105 821
Kalk- och kritbruk	35	202	985	1 885	88 353	55 754
Fältpats- och kvartsbrott	21	58	282	520	21 549	16 984
Andra stenindustriella anläggningar	315	854	4 037	7 549	261 052	200 282
Summa: 1967	505	21 4 9	61 545	118 288	7 584 993	3 936 608
1966	533	21 737	66 196	129 904	7 738 488	4 176 949

¹ Som salutillverkning har räknats även sådan tillverkning, som vid ett verk framställts för leverans till annat verk tillhörande samma ägare, ävensom förädling av främmande vara mot lön.

² Summa saluvärde med avdrag av kostnader för råvaror, emballage, bränsle och elenergi samt bortlämnade lönarbeten och transporter utförda av utomstående.

³ Dessa verk har i Industrierättelsen förts under grupperna järn- och stålmanufaktur eller »andra mekaniska verkstäder och gjuterier».

Tab. II: 2. Produktionskostnader inom bergverken

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Industrigrupper	Redo- vis- nings- grund	Salutill- verk- nings- värde	Kostnader för					Löner till		Arbets- löner till hernar- betare	Bort- läm- nade lönear- beten	Summa redo- visade kost- nader
			råvaror m.m. (ej em- ballage)	em- ballage	bränsle	el- energi	lejd trans- porter	förvalt- nings- perso- nal	arbetar- perso- nal			
Järnmalmgruvor	1 000 kr % ¹	1 131 601	222 485 19,7	— —	28 011 2,5	36 420 3,2	6 827 0,6	73 342 6,5	158 963 14,0	— —	— —	526 048 46,5
Andra malmgruvor	1 000 kr % ¹	247 385	41 332 16,7	18 0,0	2 203 0,9	10 214 4,1	10 971 4,4	23 476 9,5	43 983 17,8	— —	— —	132 197 53,4
Kolgruvor	1 000 kr % ¹	6 871	263 3,8	— —	49 0,7	276 4,0	— —	699 10,2	2 319 33,8	— —	98 1,4	3 704 53,9
Järn- och stålverk	1 000 kr % ¹	4 241 840	1 761 604 41,5	20 044 0,5	247 178 5,8	121 047 2,9	41 418 1,0	391 373 9,2	792 830 18,7	9 0,0	55 962 1,3	3 431 465 80,9
Andra järnframställningsverk	1 000 kr % ¹	871 505	352 123 40,4	2 772 0,3	11 052 1,3	24 906 2,8	5 928 0,7	127 229 14,6	172 730 19,8	39 0,0	16 504 1,9	713 283 81,8
Ferrolegeringsverk	1 000 kr % ¹	258 513	117 890 45,6	1 909 0,7	15 343 5,9	37 594 14,5	7 507 2,9	9 753 3,7	26 917 10,4	— —	— —	216 913 83,9
Metallframställningsverk	1 000 kr % ¹	456 324	322 457 70,7	2 029 0,4	4 455 1,0	21 332 4,7	230 0,1	22 921 5,0	38 438 8,4	— —	— —	411 862 90,3
Kalk- och kritbruk	1 000 kr % ¹	88 353	14 592 16,5	1 515 1,7	12 483 14,1	2 799 3,2	1 052 1,2	7 001 7,9	19 126 21,7	— —	158 0,2	58 726 66,5
Fältspats- och kvartsbrott	1 000 kr % ¹	21 549	2 741 12,7	455 2,1	286 1,3	892 4,1	191 0,9	1 742 8,1	5 557 25,8	— —	— —	11 864 55,0
Andra stenindustriella an- läggningar	1 000 kr % ¹	261 052	41 296 15,8	1 365 0,5	3 138 1,2	6 549 2,5	8 061 3,1	22 284 8,5	78 289 30,0	1 0,0	361 0,2	161 344 61,8
Summa: 1967	1 000 kr % ¹	7 584 993	2 876 783 37,9	30 107 0,4	324 198 4,3	262 029 3,4	82 185 1,1	679 820 8,9	1 339 152 17,7	49 0,0	73 083 1,0	5 667 406 74,7
1966	1 000 kr % ¹	7 738 488	2 825 014 36,5	28 519 0,4	316 856 4,1	245 744 3,2	72 450 0,9	642 355 8,3	1 354 190 17,5	81 0,0	72 956 0,9	5 558 165 71,8

¹ Procentsiffrorna anger kostnadernas andel av salutillverkningarnas värde i respektive grupper.

Tab. II: 3. Använd drivkraft samt förbrukningen av elenergi inom bergverken

Industrigrupper	Drivkraft i eff. hk för omedelbar fabrikdrift	Förbrukning av elenergi 1 000 kWh
Järnmalmgruvor	507 402	955 867
Andra malmgruvor	136 538	289 705
Kolgruvor	3 074	3 913
Järn- och stålverk	1 761 512	3 432 033
Andra järnframställningsverk	268 139	453 614
Ferrolegeringsverk	28 084	1 276 227
Metallframställningsverk	102 353	961 602
Kalk- och kritbruk	45 332	48 034
Fältspats- och kvartsbrott	9 111	10 686
Andra stenindustriella anläggningar	93 283	76 868
Summa: 1967	2 954 828	7 508 549
1966	2 822 928	7 232 464

Tab. II: 4. Drivkraft för omedelbar maskindrift¹, använd vid bergverken, fördelad på olika slag av motorer

Industrigrupper	Förbrän- nings- motorer		Elektriska motorer		Summa motorer	
	Antal	Hk	Antal	Hk	Antal	Hk
Järnmalmgruvor	15	227	20 667	507 175	20 682	507 402
Andra malmgruvor	36	1 044	7 068	135 494	7 104	136 538
Kolgruvor	—	—	313	3 074	313	3 074
Järn- och stålverk	3	130	84 834	1 761 382	84 837	1 761 512
Andra järnframställningsverk	—	—	28 458	268 139	28 458	268 139
Ferrolegeringsverk	—	—	3 245	28 084	3 245	28 084
Metallframställningsverk	—	—	10 236	102 353	10 236	102 353
Kalk- och kritbruk	5	360	3 197	44 972	3 202	45 332
Fältspats- och kvartsbrott	10	650	636	8 461	646	9 111
Andra stenindustriella anläggningar	130	8 479	6 089	84 804	6 219	93 283
Summa: 1967	199	10 890	164 743	2 943 938	164 942	2 954 828
1966	218	10 629	164 422	2 812 299	164 640	2 822 928

¹ Beträffande drivkraft för elektrisk generatordrift se texten.

anställda inom gruppen förvaltningspersonal upphörde att stiga. Antalet anställda i de båda personalkategorierna tillsammans minskade med ca 5 %. Den ökning i salutillverkningarnas värde som redovisats föregående år

upphörde under 1967 som i stället visade en nedgång med 6 % i förhållande till år 1966. Det överensstämmer ej med motsvarande värdesummor i tabellerna 1—7, beroende bl. a. på att i tabell II: 1 angivna saluvärde även innefat-

Tab. II: 5. Förbrukningen av inköpt bränsle vid bergverken åren 1965—1967

Bränsleslag	Stat. nummer	Kvanti- tets- grund	Kvantitet			Inköps- värde 1 000 kr
			1965	1966	1967	1967
Stenkol (inkl. stybb) och kolbriketter	27.01, 27.02	ton	122 656	104 400	108 389	7 697
Koks (inkl. stybb) och koks- briketter	27.04	»	1 604 676	1 578 651	1 632 009	197 939
Torv och torvbriketter	27.03.100/200	»	75	45	70	4
Träkol (inkl. stybb) och trä- kolsbriketter	44.02	1 000 hl	569	693	56	454
Kastved, långved o. d. bränn- ved (travat mått)	44.01	m³	45 094	40 334	37 187	1 175
Träbränsle, andra slag (löst mått)			11 401	4 219	2 166	44
Bensin	27.10.210/290	ton	2 328	2 492	2 330	2 546
Fotogen	27.10.410/499	»	6 684	6 040	6 012	1 268
Motorbrännolja (diesel) ...	ur 27.10 501/509	»	22 585	23 708	23 158	5 571
Eldningsolja nr 1	ur 27.10.501	»	67 074	83 016	71 286	11 145
Eldningsolja nr 2	ur 27.10.503	»	24 652	22 990	19 534	3 097
Eldningsolja nr 3	ur 27.10.505	»	144 221	152 731	115 884	13 058
Eldningsolja nr 4	ur 27.10.507	»	469 710	410 077	437 469	40 309
Eldningsolja nr 5	ur 27.10.509	»	192 387	313 962	314 553	28 766
Masugns- och koksugns gas ¹	ur 27.05.500	1 000 m³	3 111 362	3 145 963	3 196 972	..
Summa bränsle med reduk- tion till stenkol ²	..	..	3 279 432	3 368 767	3 376 459	318 322

¹ Uppgifterna omfattar även vid det egna arbetsstället framställda och förbrukade kvantiteter.

² Angående reduktionstal se not till tabell III:10. Förbrukningen av masugns- och koksugns gas är ej inräknad i den totala, till stenkol reducerade bränsleförbrukningen.

tar andra tillverkningar än de i ovan nämnda tabeller redovisade samt att i enstaka fall dessa tabeller även omfattar produktion vid arbetsställen som ej medtagits i tabell II: 1.

Uppgifter om vissa produktionskostnader inom bergverken för åren 1966 och 1967 lämnas i tabell II:2. Kostnaderna anges i tabellen dels i absoluta tal dels i procent av saluvärdet i kol. 3. De uppgivna beloppen är bl. a. avsedda att ge underlag för beräkningar rörande bergverkens förädlingsvärde (se tabell II:1). Som framgår av tabellen är det endast ett urval av företagens viktigare kostnader som redovisas. Beträffande en mer detaljerad beskrivning av definitioner samt omfattningen av de

olika kostnadsrubrikerna hänvisas till berättelsen Industri 1967.

En översikt över den under 1967 vid bergverken för omedelbar fabriksdrift använda drivkraften samt förbrukade elenergin lämnas i tabell II:3. Beträffande uppgifter om drivkraft för elektrisk generatordrift skall erinras om att de större industriella kraftverken betraktas som självständiga enheter och redovisas som elverk i årsberättelsen Industri. En detaljerad redovisning över drivkraften för de olika slagen av nyttjade motorer lämnas i tabell II:4. Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av tabell 8, i vilken uppgifter meddelas angående hästkraftstyrkan hos de för omedelbar drift av

Tab. II:6. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade efter arbetsgivare

Industrigrupper	Enskilda personer		Aktiebolag		Annat bolag, stiftelse el. dyl.		Ekonomisk förening		Kommun		Staten	
	Arbets-ställen	Arbetare	Arbets-ställen	Arbetare	Arbets-ställen	Arbetare	Arbets-ställen	Arbetare	Arbets-ställen	Arbetare	Arbets-ställen	Arbetare
Järnmalmgruvor	—	—	49	7 081	1	28	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	—	—	27	2 085	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolgruvor	—	—	4	126	—	—	—	—	—	—	—	—
Järn- och stålverk	—	—	35	35 722	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra järnframställningsverk ..	—	—	8	8 350	—	—	—	—	—	—	—	—
Ferrolegeringsverk	—	—	7	1 182	—	—	—	—	—	—	—	—
Metallframställningsverk	—	—	3	1 667	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalk- och kritbruk	4	12	30	960	—	—	1	13	—	—	—	—
Fältspats- och kvartsbrott	3	16	16	257	1	1	—	—	1	8	—	—
Andra stenindustriella anlägg.	106	362	177	3 280	25	278	5	107	2	10	—	—
Summa: 1967	113	390	356	60 710	27	307	6	120	3	18	—	—
1966	120	435	375	65 230	27	392	8	119	3	20	—	—

maskiner och apparater använda för brännings- respektive elektriska motorerna. Några kolvångmaskiner, ångturbiner eller vattenturbiner har ej redovisats år 1967. De redovisade uppgifterna avser effekten i motorer i arbetsmaskiner samt motorer för lyft- och transportanordningar. Däremot har ej medtagits motorer i fordon såsom bilar, lokomotiv, truckar o. d., ej heller skall effekten i omformare eller elektriska svetsaggregat ingå. Den angivna effekten skall avse märkeffekten av vid årets slut befintliga motorer som använts under redogörelseåret.

En allmän översikt över bergverkens förbrukning av bränsle under åren 1965—1967 lämnas i tabell II: 5. Uppgifterna i tabellen avser utöver bränsle använt som reduktionsmedel eller för drift av maskiner och apparater även bränsle och drivmedel för bilar an-

vända för fabriksrörelsen samt bränsle för uppvärmning av fabriks- och kontorslokaler. Uppgifterna fr. o. m. 1962 avser i princip inköpta kvantiteter. Beträffande masugns- och koksugns gas har emellertid även inkluderats vid arbetsstället framställda och förbrukade kvantiteter. Det kan nämnas att den totala produktionen av masugns- och koksugns gas uppgick till 4 438 miljoner m³. Av uppgiftslämnarna direkt till statsverket inbetald skatt på förbrukat bränsle skall ej ha inräknats i angivna inköpsvärden.

I likhet med föregående år har vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala förbrukning av bränslen. Resultatet av dessa beräkningar framgår av nedersta raden i tabell II:5. Redogörelse-årets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkring

Tab. II: 7. Verkställda investeringar åren 1966 och 1967 i löpande priser samt värdet av vissa tillgångar i maj 1968 vid grav- och stenbrytningsindustri samt järn- och stålverk i millioner kronor

Industrigrupper och investeringsobjekt	Ny-, till- och ombyggnadsarbeten samt nyanskaffningar		Underhålls- och reparationsarbeten		Värdet av vissa tillgångar		
	1966	1967	1966	1967	Brandförsäkringsvärde	Återanskaffningsvärde av oförsäkrade tillgångar samt under självrisk uppskattat värde	Totalt återanskaffningsvärde
<i>Gruv- och stenbrytningsindustri</i>							
Industribyggnader	48	58	21	21	798	980	1 778
Andra driftsanläggningar	34	44					
Bilar	2	2	5	4	..	..	..
Maskiner och apparater	117	142	145	142	1 027	756	1 783
Bostäder	10	15	11	9	296	316	612
Summa	211	261	182	176	2 121	2 052	4 173
<i>Malmgruvor</i>							
Industribyggnader	38	54	18	19	584	974	1 558
Andra driftsanläggningar	33	42					
Bilar	1	1	1	1	..	..	..
Maskiner och apparater	97	128	114	115	756	754	1 510
Bostäder	10	14	9	8	273	316	589
Summa	179	239	142	143	1 613	2 044	3 657
<i>Stenbrytning</i>							
Industribyggnader	10	4	3	2	214	6	220
Andra driftsanläggningar	1	2					
Bilar	1	1	4	3	..	..	..
Maskiner och apparater	20	14	31	27	271	2	273
Bostäder	0	1	2	1	23	0	23
Summa	32	22	40	33	508	8	516
<i>Järn- och stålverk</i>							
Industribyggnader	155	133	55	44	3 092	254	3 346
Andra driftsanläggningar	11	5					
Bilar	7	7	7	5	..	..	..
Maskiner och apparater	427	424	455	422	7 853	295	8 148
Bostäder	12	9	18	18	811	10	821
Summa	612	578	535	489	11 756	559	12 315

3 376 459 ton stenköl, vilket innebär en oförändrad förbrukning i förhållande till 1966. Givetvis kan vid detta slags beräkningar hänsyn ej tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma

bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär de redovisade stenkölen vid här gjord beräkning genomgående anses betyda prima utländska ångkol, medan i verkligheten inom flera produk-

tionsgrenar stenköl med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvamptillverkningen, där de kol som används till stor del är svenska.

Med hänsyn till de särskilda slagen av arbetsgivare fördelas bergverken på sex grupper, nämligen bergverk där arbetsgivaren utgöres av 1) enskild person, 2) aktiebolag, 3) annat bolag (kommanditbolag, handelsbolag, enskilt bolag inkl. oskift dödsbo), stiftelse eller dylikt, 4) ekonomisk förening, 5) kommun eller 6) staten. Fördelningen görs efter de formella ägandeförhållandena, så att exempelvis till de båda sista av ovan angivna ägaregrupper förs endast anläggningar, som drivs direkt (alltså ej i aktiebolagsform eller dylikt) av kommun eller staten. Tabell II:6 utvisar för de olika bergsverksgrenarna arbetsställes fördelning på skilda kategorier av arbetsgivare.

Uppgifter till de särskilda investeringsenkäterna insamlas fyra gånger årligen av statistiska centralbyrån. I tabell II:7 upptagna värden har hämtats från den s. k. majundersökningen 1967 och 1968. Vid denna enkät har industri- och bergverksstatistikens arbetsställeregister utgjort urvalsram. I det generella urvalet ingår samtliga arbetsställen med 50 eller flera arbetare samt ett stratifierat slumpmässigt urval av mindre arbetsställen. För här redovisade branscher har dock en totalräk-

ning skett, varför någon uppräknings av de vid undersökningarna erhållna värdena ej behövt företagas. Den vid investeringsundersökningarna tillämpade branschuppdeleningen är i vissa fall mindre långtgående än i industri- och bergverksstatistiken. Detta har medfört att en fullständig överensstämmelse ej erhållits mellan de i tabell II:7 ingående enheterna samt i berättelsen i övrigt redovisade arbetsställen. De i tabell II:7 redovisade kostnaderna vid gruv- och stenkolsbrytningsindustri samt järn- och stålverk avser dels privata och offentliga ny-, till- och ombyggnadsarbeten samt nyanskaffningar, dels underhålls- och reparationsarbeten. Upptagna värden anges i millioner kronor och löpande priser. Tabellen omfattar även data över vissa tillgångar vid gruv- och stenkolsbrytningsindustri samt järn- och stålverk. Brandförsäkringsvärdet jämte värdet av oförsäkrade tillgångar samt under självrisk uppskattat värde skall därvid utgöra återanskaffningsvärdet i maj 1968. Markvärden skall ej ha medräknats. De i tabellen redovisade uppgifterna har i vissa avseenden i en något mer summarisk form tidigare publicerats i Statistiska meddelanden nr I 1967:100 respektive nr I 1968:84. För en mer detaljerad beskrivning av urvalsmetodik, uppräkningsförfarande, periodisering av kostnaderna m. m. hänvisas till nämnda publikationer.

III. Gruvor och stenindustriella anläggningar

III.1. Produktion

III. 1. 1. *Järnmalm*. Brytningen av järnmalm ökade med ca 1 % under året och låg därmed på en något högre nivå än 1966. Den under 1967 vunna kvantiteten uppgick till 28 337 000 ton mot 27 987 000 ton år 1966 (se tablån nedan samt tabell III: 1).

Årligen	Antal med malmfångst arbetade utmål	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig) (26.01.110 2, 120 1)	
		Totalt	Därav manganhaltig järnmalm ¹
		1 000 ton	1 000 ton
1941—1945	376	8 437	115
1946—1950	339	11 277	95
1951—1955	377	16 399	46
1956—1960	413	19 445	78
1961—1965	369	25 146	134
1961	405	23 593	76
1962	390	22 526	140
1963	376	23 637	184
1964	347	26 619	135
1965	327	29 354	135
1966	327	27 987	108
1967	302	28 337	113

Tabell III: 2 (se sidan 28) avser att visa utbytet av järnmalm i förhållande till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika län. I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset har ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiffrorna avser däremot all under året vunnen direkt användbar malm. Be-

räkningarna av medelvärde per ton bygger på en oavkortad uppgift och alltså ej på den i tabellen redovisade kvantiteten (1 000 ton). I föreliggande berättelse liksom i föregående årspublication har i tabell III:2 för samtliga redovisade år enbart medtagits gråberg brutet inom fyndigheten.

Av all under året vunnen direkt användbar malm, 22 450 030 ton, hade år 1967 vid i samband med gruvbrytningen drivna sovrings- och separeringsverk erhållits följande kvantiteter:

	Antal	Ton
Magnetiska verk	14	15 425 410
Våtmekaniska verk	4	293 570
Kombinerade verk	2	2 852 262

År 1966 redovisades följande kvantiteter erhållna vid:

	Antal	Ton
Magnetiska verk	15	15 363 676
Våtmekaniska verk	4	871 863
Kombinerade verk	2	2 828 872

I tabell III: 3 har sammanställts uppgifter länsvis beträffande den direkt användbara malmens halt av järn, fosfor och svavel. Fosforhalten har därvid omräknats till 50 % järnhalt.

Från gruvorna erhålles förutom direkt användbar malm även anrikningsmalm, år 1967 utgörande 11 170 095 ton.

¹ Enligt definition av den enligt 1928 års internationella konvention rörande ekonomisk statistik tillsatta expertkommittén räknas såsom manganhaltiga järnmalmers de järnmalmers, vilkas manganhalt ligger mellan 10 % och 80 % av järnhalten, om den sammanlagda halten är minst 40 %. Beträffande mangan-kvantiteten i järnmalmerna se sidan 31.

Därav härrörde från sovrings- och separeringsverk följande kvantiteter:

	Antal	Ton
Magnetiska verk	19	6 255 174
Våtmekaniska verk	3	597 288
Kombinerade verk	3	1 886 079

Av de redovisade magnetiska verken användes 6 stycken även för sovring och separering av direkt användbar malm.

År 1966 utgjorde totalkvantiteten anrikningsmalm 10 861 922 ton, varav 5 955 302 ton erhållits från magnetiska sovrings- och separeringsverk. Anrikningsmalmen bearbetas vidare till järnmalmsslig, varav större delen genom sintring överföres i styckeform vid speciella verk. Beträffande produktionen av slig och sinter under åren 1963—1967 lämnas här intill en översikt. En mer detaljerad redogörelse per arbetsställe avseende år 1967 lämnas i tabellbilagan (tabell 2 respektive 4).

Den tillverkade sligens järnhalt i för-

hållande till det behandlade rågodset belyses i tabell III: 4.

Uthytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 51,9 %. Motsvarande utbyte år 1966 var 53,0 %.

År	Kvantitet Ton	Värde 1 000 kr
----	------------------	-------------------

Järnmalmsslig (26.01.120 1)

1963	3 715 126	153 541
1964	3 933 723	152 595
1965	4 477 832	184 726
1966	5 744 076	218 197
1967	5 886 824	204 064

Järnmalmssinter (26.01.130)

1963	3 676 322	259 496
1964	4 323 484	289 931
1965	4 593 607	311 469
1966	5 278 132	346 285
1967	5 964 398	362 350

På sidan 28 redovisas den producerade sligen för år 1967 fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt, varvid fosforhalten omräknats till 50 % järnhalt.

En verkställd beräkning angående innehållen järnmängd i den direkt an-

Tab. III:1. Produktionen av järnmalm inom olika län åren 1965—1967

Län	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig) (26.01.110 2, 120 1)					
	1965		1966		1967	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Uppsala	346 075	1,2	334 031	1,2	488 330	1,7
Södermanlands	102 692	0,3	101 979	0,4	52 765	0,2
Värmlands	100 132	0,3	109 783	0,4	102 783	0,4
Örebro	1 299 465	4,4	1 274 127	4,5	1 127 751	4,0
Västmanlands	653 797	2,2	666 519	2,4	517 450	1,8
Kopparbergs	3 801 452	13,0	3 565 288	12,7	3 443 714	12,2
Gävleborgs	137 938	0,5	111 925	0,4	118 695	0,4
Norrbottens	22 912 102	78,1	21 823 676	78,0	22 485 366	79,3
Hela riket	29 353 653	100,0	27 987 328	100,0	28 336 854	100,0

Tab. III: 2. Berg- och malmbrytningen i järnmalsgruvorna samt malmvärdet inom olika län

Län	Inom fyndigheterna bruten malm och berg							All producerad direkt användbar malm	
	Totalt	Därav						Värde	Medelvärde per ton
		Direkt användbar malm (26.01.110 2)		Anrikningsmalm (26.01.110 1)		Gråberg (25.16.100)			
		1000 ton	%	1000 ton	%	1000 ton	%		
Uppsala	1 109	286	25,8	536	48,3	287	25,9	6 738	23,60
Södermanlands	118	6	4,9	111	94,6	1	0,5	200	34,95
Värmlands	291	2	0,8	229	78,7	60	20,5	98	41,00
Örebro	3 046	419	13,8	1 744	57,2	883	29,0	12 646	30,15
Västmanlands	1 358	98	7,2	1 003	73,9	257	18,9	2 182	22,34
Kopparbergs	6 203	2 447	39,4	2 187	35,3	1 569	25,3	65 550	26,79
Gävleborgs	333	—	—	212	63,7	121	36,3	—	—
Norrbottnens	28 195	18 812	66,7	5 066	18,0	4 317	15,3	522 898	27,24
Hela riket: 1967	40 653	22 070	54,3	11 088	27,3	7 495	18,4	610 312	27,19
1966	40 947	22 216	54,2	10 806	26,4	7 925	19,4	713 227	32,06
1965	41 990	24 871	59,2	9 354	22,3	7 765	18,5	841 699	33,84
1964	37 448	22 678	60,6	7 987	21,3	6 783	18,1	767 971	33,87

vändbara malmen och sligen ger för år 1967 på sidan 30 redovisade resultat.

Fördelningen av slig (26.01.120 1) efter:

Fosforhalt	Ton
Under 0,006 %	1 341 901
0,006—0,04 %	2 230 952
0,04 —0,1 %	1 806 435
0,1 —0,7 %	496 817
0,7 % och däröver	10 719
Summa	5 886 824
Svavelhalt	Ton
Under 0,01 %	2 365 531
0,01—0,05 %	2 383 531
0,05% och däröver	1 137 762
Summa	5 886 824

Vid tillverkningen av sinter ingår i rågodset utöver slig även krossad styckemalm m. m. Antal i gång varande sintringsverk under 1967 uppgick till

16. Den genomsnittliga drifttiden per verk utgjorde 6 972 timmar. År 1967 förbrukades vid sintringsverken förutom 4 504 492 ton slig 975 091 ton krossad styckemalm, 75 171 ton glödspån o. d. samt 572 157 ton slagg, kalksten m. m.

Förutom ovan redovisad slig, erhållen genom anrikning av inhemsk järnmalm, har under 1967 vid två kopparverk erhållits s. k. purple-ore (med 55 å 60 % järnhalt) som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder, till vilka utländsk svavelkis till övervägande delen utgjort råvara. Denna produktion av purple-ore uppgick till 35 492 ton, medan kvantiteten för år 1966 utgjorde 30 653 ton. Den totala purple-oreproduktionen har med ett värde av 1 065 000 kr angivits vara avsedd till avsalu.

Tab. III: 3. Fördelning av direkt användbar malm¹ efter järn-, fosfor- och svavelhalt inom olika län. Ton

	Uppsala län	Söderman- lands län	Värmlands län	Örebro län	Västman- lands län	Koppar- bergs län	Norrbottnens län	Hela riket	
								1967	1966
<i>Järnhalt</i>									
Under 40 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fr. o. m. 40 % intill 50 %	272 784	5 723	—	77 760	97 665	—	130 018	583 950	578 168
» 50 % » 60 %	12 719	—	2 390	341 662	—	1 493 096	1 125 041	2 974 908	2 884 531
» 60 % » 70 %	—	—	—	—	—	953 772	17 937 400	18 891 172	18 780 553
<i>Fosforhalt²</i>									
Under 0,006 %	285 503	—	—	46 285	22 727	70 285	—	424 800	198 171
Fr. o. m. 0,006 % intill 0,04 %	—	5 723	2 390	373 137	74 938	53 854	651 284	1 161 326	1 331 727
» 0,04 % » 0,1 %	—	—	—	—	—	—	1 608 424	1 608 424	2 144 687
» 0,1 % » 0,7 %	—	—	—	—	—	894 359	4 768 573	5 662 932	6 015 652
» 0,7 % » 1,0 %	—	—	—	—	—	1 428 370	1 329 205	2 757 575	2 462 380
1,0 % och däröver ..	—	—	—	—	—	—	10 834 973	10 834 973	10 090 635
<i>Svavelhalt</i>									
Under 0,01 %	—	—	2 390	137 997	—	2 197 344	1 284 973	3 622 704	3 142 484
Fr. o. m. 0,01 % intill 0,05 %	285 503	5 723	—	170 680	74 938	177 192	14 896 408	15 610 444	18 499 773
0,05 % och däröver ..	—	—	—	110 745	22 727	72 332	3 011 078	3 216 882	600 995
Summa direkt användbar malm	285 503	5 723	2 390	419 422	97 665	2 446 868	19 192 459	22 450 030	22 243 252

¹ Stat. nr 26.01.110 2.

² Omräknad till 50 % järnhalt.

	Totalkvantitet malm	Innehållen järnmängd	Medelhalt i %	
	Ton	Ton	1967	1966
Direkt användbar malm (26.01. 110 2).....	22 450 030	13 713 850	61,1	61,5
Slig (26.01. 120 1).....	5 886 824	3 881 272	65,9	65,9
Summa: 1967	28 336 854	17 595 122	62,1	•
1966	27 987 328	17 464 768	•	62,4

Sysselsättningens fördelning under senare år på gruvarbete under jord, anrikning och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud belyses i tabell III: 5. Fr. o. m. 1964 ingår alltså uppgifter rörande arbete med anrikning i tabellen.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det föregående meddelats, avser produktionen från järnmalmssgruvor. Därjämte har under 1967 upptagits obetydliga kvantiteter sjö- och myrsmalm ur några småländska sjöar.

Lagren av direkt användbar malm ökade under 1967, vilket delvis sammanhänger med minskade leveranser till egna verk. Tabell III: 6 över omsättningen av järnmalm visar även, att lagren av slig och sinter ökade. Lagren

av anrikningsmalm uppgick vid utgången av 1967 till 1 824 000 ton. Utöver vid gruvor, anriknings- och sintringsverk vid årets slut lagrade kvantiteter omfattar uppgifterna fr. o. m. år 1966 såväl i svenska hamnar som i Narvik lagrad malm från redovisade enheter.

III. 1. 2. *Andra malmer än järnmalm.* Brytningen av s. k. ädlare malmer redovisas per arbetsställe i tabell 3 i tabellavdelningen. Flera metaller ingår i allmänhet i samma malm. Dessa har i malmens benämning grupperats efter den metallmalm som värdemässigt dominerar. Totalt bröts under år 1967 18 814 ton direkt användbar malm med ett värde av 322 000 kr jämte 3 999 963 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 10 anrikningsverk, vilka med få undan-

Tab. III: 4. Fördelning av bearbetat anrikningsgods och slig efter järnhalt

Bearbetat rågods (26.01. 110 1)		Erhållen slig (26.01. 120 1) i ton					Kvantitet slig i för- hållande till bear- betat rå- gods i %
		Med en genomsnittlig järnhalt av				Summa	
Med en genomsnittlig järnhalt av	Ton	under 50 %	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver		
Under 30 %	670 912	83 500	45 057	91 804	—	220 361	32,8
Fr. o. m. 30 intill 40 %..	5 001 984	9 204	38 606	2 135 336	—	2 183 146	43,6
» 40 » 50 %..	2 558 478	—	47 268	1 371 349	—	1 418 617	55,4
» 50 » 60 %..	3 037 478	5 919	4 800	1 292 975	724 604	2 028 298	66,8
» 60 % o. däröver	12 653	—	—	10 988	—	10 988	86,8
Summa: 1967	11 281 505	98 623	135 731	4 902 452	724 604	15 861 410	51,9
1966	10 788 836	94 593	48 012	4 851 230	725 851	5 719 686	53,0

¹ Härutöver har framställts 22 206 ton järnmalmsslig (järnhalt 60—70 %) samt 3 208 ton (järnhalt 50—60 %) ur sammanlagt 323 074 ton rågods med en järnhalt av under 30 %, varur huvudsakligen utvunnits annan slig än järnmalmsslig.

tag använda flotationsanrikningsmetoden, behandlades under redogörelseåret 3 969 903 ton rågod. Av nämnda verk har fem även framställt järnmalmsslig. En del av rågodset utgjorde avfall efter järnmalmsanrikning. Sammanlagt fränställdes 814 308 ton slig av skilda slag med ett värde av 242,9 miljoner kr. Motsvarande uppgift år 1966 var 773 835 ton och 282,4 miljoner kr. Verken för anrikning av huvudsakligen annan malm än järnmalm var igång sammanlagt 75 997 timmar.

Under senare år har malmfångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som visas i tabell III: 7, där redovisning skett enligt tidigare gällande varugruppering. Kvantiteter jämte värden fördelade på direkt användbar malm och slig återfinnes i tabell 7.2. I denna är posterna grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen.

En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat de på sidan 33 redovisade kvantiteterna. De i tabellå lämnade uppgifterna avser i all-

mänhet metall, som är utvinnbar ur malmerna. Då det vid redovisningstillfället ej alltid är möjligt för uppgiftslämnaren att definitivt ange om metallen är utvinnbar (lönar sig att utvinna) eller ej, torde dock smärre kvantiteter av ej utvinnbar metall ingå. I denna tabellå har av svavel endast medräknats vad som ingår i såsom svavelkis redovisade malmer. I övriga malmer redovisas ett svavelinnehåll av 15 994 ton. Dessutom må även erinras om att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 2 465 ton ren mangan), flerstädes i mellansvenska bergslagen bryts järnmalmer med stundom betydande manganhalt. Produktionen av dylika malmer uppgick under 1967 enligt tabeller 1 och 2, i vilka manganhalten för malmer och sliger med en uppgiven halt av i regel minst 1 % redovisats, till 468 476 ton direkt användbar malm och 216 298 ton slig, tillsammans innehållande 23 250 ton mangan. Sammanlagt skulle alltså manganinnehållet i olika slags malmer under redogörelseåret ha utgjort 25 715 ton.

Beträffande förändringar i lagren av andra malmer än järnmalm må fram-

Tab. III:5. Fördelning av arbetet med järnmalm på gruvbrytning under jord samt anrikning åren 1963–1967

År	Arbete under jord			Arbete med anrikningsmalm			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Ton per arbete	Ton per arbets-timme	Anrikad malm	Ton per arbete	Ton per arbets-timme	Totala kvantiteten vunnna malm	Ton per arbete	Ton per arbets-timme
	Ton			Ton			Ton		
1963	33 428 702	9 887	5,53	3 715 126	9 151	4,65	23 636 913	2 862	1,55
1964	36 619 146	11 990	6,81	3 933 723	11 175	6,05	26 618 899	3 387	1,86
1965	39 006 819	12 706	7,13	4 477 832	11 029	6,36	29 353 653	3 765	2,07
1966	38 523 903	12 902	7,14	5 744 076	14 010	7,31	27 987 328	3 756	2,03
1967	38 018 598	14 352	8,41	5 886 824	15 910	8,73	28 336 854	4 201	2,24

Tab. III: 6. Omsättningen av direkt användbar malm, slig och sinter av järnmalm åren 1966 och 1967. 1 000 ton

	Direkt använd- bar malm (26.01.110 2)		Slig (26.01.120 1)		Sinter (26.01.130)	
	1966	1967	1966	1967	1966	1967
<i>Lager vid årets början</i>	1 587	4 481	1 322	1 928	120	380
<i>Produktion under året</i>	22 243	22 450	5 746	5 881	5 278	5 964
<i>Leveranser under året, totalt</i>	20 950	21 761	5 147	5 099	5 029	5 868
därav:						
a) till egna verk	523	328	3 620	3 544	3 607	3 896
b) för annan inhemsk förbrukning	827	1 207	109	587	78	—
c) för export	19 600	20 226	1 418	968	1 344	1 972
<i>Lagerjustering</i>	² +1 602	+ 271	+ 8	+ 143	+ 11	— 48
<i>Lager vid årets slut</i> ¹	³ 4 482	5 441	1 929	2 853	380	428

¹ Uppgifterna avser totala lagren vid gruvor, anriknings- och sintringsverk samt i hamnar lagrad malm m. m. från redovisade gruvor och anrikningsverk.

² Varubalansen har upprätthållits med hjälp av lagerjusteringsposter.

³ Fr.o.m. år 1966 omfattar uppgifterna även i Narvik lagrad direkt använbar malm.

hållas, att lagren av zinkmalm ökade från 12 940 ton vid 1966 års slut till 20 451 ton vid motsvarande tidpunkt 1967. Lagren av svavelkis minskade och uppgick till 74 878 ton vid årsskiftet 1967/68.

III. 1. 3. *Stenkol, eldfast lera och klinkerlera*. Påpekas bör att stenkols-

brytningen är på avveckling, varför produktionen som redovisas i tabell 5 i tabellavdelningen ej fördelats på olika kvaliteter. Produktionen av eldfast lera uppvisade högre kvantiteter under 1967 än under året förut. Brytningen av klinkerlera upphörde under år 1967.

Genomsnittliga brytningen av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde år 1967 enligt vidstående tablå 1 716 ton mot 1 086 ton föregående år. Den totala brytningsmängden är likväl större än vad dessa siffror ger vid handen, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och

År	Brytningsmängd berg, stenkol o. lera Ton	Antal arbetare	Ton per arbeta- tare	arbets- timme
1963	381 033	292	1 305	0,73
1964	308 802	274	1 127	0,63
1965	269 747	256	1 054	0,60
1966	253 061	233	1 086	0,71
1967	216 270	126	1 716	0,99

Tab. III: 7. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1964—1967. Ton

	1964	1965	1966	1967
Guldmalm (26.01.930 3)	61 340	44 214	19 473	12 740
Kopparmalm (26.01.250 3)	79 289	69 732	69 063	71 165
Manganmalm (26.01.710, 790 2)	5 944	25 949	21 650	18 814
Silver- och blymalm (26.01.400 3, 810)	91 948	94 362	96 808	100 774
Svavelkis (25.02.000)	452 384	441 333	433 595	482 525
Volframalm (26.01.550 3)	—	—	—	—
Zinkmalm (26.01.450 3)	140 176	142 368	154 896	147 104
Summa	831 081	817 958	795 485	833 122

skiffer bryts men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

III. 1. 4. *Oarbetad sten och stenarbeten.* Det totala produktionsvärdet inom stenindustrin uppgick till 371,0 miljoner kronor under 1967 mot 377,6 miljoner året förut. Denna nedgång hänförde sig till kalk- och kritbruk samt andra stenindustriella anläggningar. I fråga om produktionsförändringen för de olika varuslagen kan bl. a. påpekas, att gatstensproduktionen undergick en fortsatt minskning från 3 157 ton till 2 821 ton. Av krossad sten och makadam (av granit och gnejs) framställdes högre kvantiteter än år 1966. Liksom tidigare år har i tabellen endast medtagits produktion vid stembrott o. d. Makadamkrossar, som uteslutande bearbetar tillförd schaktsten o. d. ingår däremot inte i statistiken. Brytningen av blocksten av vanliga röda och grå graniter minskade något, medan produktionen av svarta eller gröna graniter kom att ligga på en ej obetydligt högre nivå.

Vid egentliga kalk- och kritbruk har en nedgång ägt rum i produktionen av osläckt kalk från 737 160 ton 1966 till 702 101 ton 1967. Produktionen av släckt kalk minskade med ca 2 000 ton. Även beträffande bränd dolomit uppvisades lägre kvantiteter under 1967 än under året före. Under året levererad, för jordförbättring avsedd kalk har redovisats med 66 009 ton osläckt och

9 665 ton släckt kalk samt 45 922 ton kalkstensmjöl; motsvarande siffror år 1966 var 47 073, 10 604 resp. 33 305 ton. Nämda siffror för osläckt kalk och kalkstensmjöl torde genomgående vara något för höga. I dessa torde nämligen även ha inräknats mindre kvantiteter, som använts såsom murbrukskalk eller för annat industriellt ändamål.

Förutom den ovannämnda kalken, framställd vid de egentliga kalkbruken, brännes kalk för industrins eget behov vid sockerbruk och vid kemiska industrier. Produktionssiffrorna för ifrågasvarande kalk utgjorde 138 621 ton mot 134 026 ton år 1966. Av denna kalk tillverkades under år 1967 109 046 ton vid kemiska industrier och 29 575 ton vid sockerbruk. Uppgifter om ur ombränd kalkmesa utvunnen kalk inhämtas icke till bergverksstatistiken.

Industriell framställning av olja ur alunskiffer upphörde under 1967.

Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten m. m. redovisas i tabell 6 länsvis. I tabell 7.1 lämnas uppgifter såväl rörande den totala brytningskvantiteten som avsaluproduktionen av olika bergarter. De lämnade uppgifterna redovisas i denna tabell enligt den gällande varunomenklaturen. En redogörelse för denna varunomenklatur lämnas på sidan 17.

Antalet ugnar, som 1967 användes vid kalkbränningen, framgår av tabell III: 9.

	Bly ton	Fosfor ton	Guld kg	Koppar ton	Mangan ton	Silver kg	Svavel ton	Volfram ton	Zink ton
I direkt användbar malm	—	9	—	—	2 465	—	66	—	—
I slig	73 619	—	1 887	15 285	—	107 463	246 031	—	81 821
Summa: 1967	73 619	9	1 887	15 285	2 465	107 463	246 097	—	81 821
1966	70 886	17	2 475	15 277	2 879	109 393	221 606	—	83 538

III. 2. Förbrukning av vissa tillsats- och förbrukningsmaterial

Den kvantitativa åtgången och inköpsvärdet av vissa förbrukningsmaterial såsom slipmedel, sprängämnen och

tändhattar vid gruvor och stenindustriella anläggningar samt viktigare flotationsreagenser och avfosforiseringsmedel vid malmgruvor 1967 framgår av tabell III: 8.

Tab. III: 8. Förbrukning av vissa tillsats- och förbrukningsmaterial vid gruvor och stenindustriella anläggningar 1967

Gruvor

Stat.nr	Varuslag	Kvanti- tetsgrund	Kvan- titet	Inköps- värde, 1 000 kr
	<i>Flotationsmedel m. m.</i>			
25.22.100,900	Kalk	ton	6 947	822
28.08.100	Svavelsyra	»	1 237	138
28.09.100	Salpetersyra	»	1 237	445
28.30.200	Kalciumklorid	»	2 324	573
28.35.101,109	Natriumsulfider	»	141	84
28.37.100/900	Sulfit- och tiosulfater	»	103	46
28.38.350	Zinksulfat	»	345	194
400	Aluminiumsulfat	»	216	94
550	Ferrosulfat	»	6 623	530
650	Kopparsulfat	»	858	1 655
28.42.210	Natriumkarbonat, calc.	»	1 138	240
28.43.100/900	Cyanider, enkla eller komplexa	»	40	67
28.45.220	Vattenglas i lösning	»	94	29
28.47.100	Kromater och dikromater av natrium och kalcium	»	180	191
29.31.100/900	Svavelorganiska föreningar	»	801	1 365
31.02.290: 1	Ammoniumnitrat	»	614	349
35.05.002/008	Dextrin	»	126	141
38.05.100,200	Tallolja och lågraaffinerad tallfettsyra ..	»	73	80
38.07.405	»Pineoil»	»	98	221
	<i>Sprängämnen m. m.</i>			
31.02.290: 2	Ammoniumnitrat	»	6 161	3 152
36.01.100,200	Krut och beredda sprängämnen	»	11 507	19 297
36.02.001,009				
36.04.100/900	Tändhattar	1 000 st	4 511	3 002
44.03.501/509	Gruvvirke	m ³	20 590	3 529

Stenindustriella anläggningar

Stat.nr	Varuslag	Kvanti- tetsgrund	Kvan- titet	Inköps- värde, 1 000 kr
	<i>Slipmedel m. m.</i>			
25.01.100,900	Salt	ton	400	0
25.13.100	Smärgel	kg	4 939	14
900: 1	Pimpsten	»	382	0
26.03.900: 1	Tennaska	»	3 285	57
28.08.100	Svavelsyra	»	118	1
38.07.200	Terpentin	»	392	1
68.04.900: 1	Slipskivor, -segment	1 000 st	87	538
73.05.100: 1	Stålsand	ton	1 599	787
78.01.100	Bly	kg	123	0
	<i>Sprängämnen m. m.</i>			
36.01.100,200	Krut och beredda sprängämnen	ton	2 645	5 525
36.02.001,009				
36.04.100/900	Tändbattar	1 000 st	1 650	475

III. 3. Bränsle, smörjmedel och elenergi

Bränsleförbrukningen vid här ifråga-
varande bergverksgrupper framgår av
tabell III: 10. Uppgifterna i tabellen av-
ser i princip förbrukningen under året
av inköpta bränslen. Tabellen omfattar
utöver kvantiteter fr. o. m. år 1962 även
inköpsvärden. Skatt på förbrukat bräns-

le som inbetalats till statsverket direkt
av uppgiftslämnaren skall ej ingå i an-
givna värden. Motorbrännoljor har
fr. o. m. 1962 utskilts. Beträffande detta
bränsleslag liksom bensin redovisas
separata, kvantitativa uppgifter avseende
förbrukningen för egna transport-
medel respektive förbrukningen för

Tab. III: 9. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur

Ugnstyp	Periodisk bränning	Kontinuerlig bränning ¹				Andra ugnar
		Fältugnar	Schaktugnar		Ring- ugnar	Rote- rande bränn- ugnar
			Gas- eldade	Andra		
<i>För kalkbränning</i>	62	28	20	1	8	—
därav vid: kalkbruk	62	26	8	1	8	—
kemiska industrier	—	2	2	—	—	—
sockerbruk	—	—	10	—	—	—
<i>För dolomitbränning</i>	—	—	—	—	—	9
<i>För bränning av kiselgur</i>	2	—	—	—	—	3
Summa: 1967	64	28	20	1	8	12
1966	64	34	18	1	7	12

¹ Ugnar huvudsakligen använda för ombränning av kalkmesa ingår ej.

* Därav 12 ugnar använda för kalkbränning vid andra stenindustriella anläggningar.

Tab. III: 10. Förbrukningen av inköpt bränsle vid gruvor och stenindustriella anläggningar

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Järnmalm-sgruvor			Andra malm-gruvor		Kolgruvor		Kalk- och kritbruk		Andra stenindu-striella anläggningar	
		Totalt		Därav för sin-tring								
		Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter .	ton	626	58	610	—	—	—	—	28 299	2 638	242	28
Koks (inkl. stybb) o. koksstybbriketter »	»	195 429	14 997	187 183	—	—	8	1	22 981	2 825	49	10
Torv och torvbriketter »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	4
Träkol (inkl. stybb) och träkolsbriket-ter	hl	12 316	34	11 820	17	0	—	—	—	—	66	1
Kastved, långved o.d. brännved (tra-vat mått)	m ³	20	0	—	728	26	—	—	647	18	799	18
Träbränsle, andra slag (löst mått) . . »	»	55	0	55	—	—	—	—	500	3	186	4
Flytande bränsle:												
bensin:												
för egna transportmedel	ton	307	336	} — {	143	164	8	9	139	164	568	668
för andra ändamål »	»	3	3		8	7	—	—	1	1	37	43
motorbrännolja:												
för egna transportmedel »	»	2 110	542	} — {	822	180	21	13	1 084	274	3 845	1 291
för andra ändamål »	»	5 487	1 162		113	26	—	—	268	44	1 742	398
eldningsolja nr 1 »	»	6 898	1 199	2 384	1 477	312	42	6	1 341	225	3 191	634
nr 2 »	»	1 719	230	1 422	—	—	—	—	—	—	56	12
nr 3 »	»	15 648	1 679	12 804	3 779	516	171	20	10 038	932	1 217	151
nr 4 »	»	4 979	653	—	6 877	966	—	—	31 964	3 303	794	78
nr 5 »	»	53 998	6 023	48 160	—	—	—	—	25 819	2 039	8	1
fotogen »	»	20	7	—	11	4	—	—	9	4	154	58
Masugns- och koksugns-gas	1000 m ³	176 119	1 066	176 119	—	—	—	—	—	—	—	—
Alunskiffer	ton	—	—	—	—	—	—	—	205 078	..	101 800	..
Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹ »	»	342 828	..	294 554	19 985	..	371	..	199 608	..	38 321	..

¹ De använda reduktionstalen är för: koks och koksstybb 1,05; träkol och träkolsstybb 0,017; torvbränsle 0,5; brännved 0,17; annat träbränsle 0,09; flytande bränsle: bensen 1,6, moto eldningsolja samt fotogen 1,5; alunskiffer 0,2. Masugns- och koksugns-gas ingår ej.

andra ändamål. De bränslekvantiteter som förbrukats i samband med kalkbränning vid kemiska industrier och sockerbruk har ej medtagits i tabellen.

Vid gruvor och stenindustriella anläggningar redovisades följande förbrukning av smörjmedel:

Smörjfetter	219 222 kg
Borr- o. gängoljor, även vattenlösliga	11 996 »
Smörjoljor för motorer, maskiner etc.	2 144 896 »

Ovanstående siffror innefattar även förbrukningen av smörjmedel för transportmedel, använda för industridriften, och avser kvantiteter, som under året förbrukats eller tillförts maskins smörjsystem. Under året har dessutom redovisats förbrukning av 264 kg hårdningsolja och 21 603 kg transformatorolja.

Förbrukningen av elenergi under 1967 framgår av tabell II: 3 sidan 21.

III. 4. Drivkraft

En översikt över de under 1967 vid gruvor (inkl. anriknings- och sintringsverk) samt stenindustriella anläggningar använda motorerna för omedelbar maskindrift meddelas i tabell III: 11 på sidan 38. Uppgifter om antalet effektiva hästkrafter för drivande av elgeneratorer återfinnes endast under gruppen elverk i årsberättelsen Industri. Enligt tabell III: 11 har den totala drivkraften ökat från föregående år med 3,4 %. Jämför man 1967 års siffra med 1963 års, finner man en ökning med ca 26 %.

III.5. Förvaltnings- och arbetarpersonal

Den under redogörelseåret vid gruvor och stenindustriella anläggningar an-

ställda förvaltningspersonalen framgår av tabell III: 12. Uppdelning på personalkategorier ansluter sig fr. o. m. 1962 i huvudsak till motsvarande uppgifter över tjänstemannalöner som inhämtas för statistiska centralbyråns årliga lönestatistik och av Svenska Arbetsgivareföreningen. Uppgifterna avser den 1 augusti eller, om så varit påkallat, annan under redogörelseåret infallande tidpunkt då verksamheten bedrivits i normal omfattning. År 1961 och tidigare inkluderade tabellerna III: 12 och III: 13 över förvaltnings- respektive arbetarpersonalen ej uppgifter från stenindustriella anläggningar med färre än fem sysselsatta. Fr. o. m. år 1962 ingår redovisningen från samtliga anläggningar oberoende av storlek. Uppgifter om tillskottet av förvaltningspersonal hänförlig till dessa smärre arbetsställen framgår av berättelsen för 1962.

I tabell III: 12 har ej inräknats de ägare (enskilda personer eller delägare i andra bolag än aktiebolag), vilka haft sin huvudsakliga sysselsättning förlagd till av dem redovisade bergverk antingen i egenskap av företagsledare eller såsom deltagare i det egentliga fabriktionsarbetet. Familjemedlemmar utan fast lön har ej heller inkluderats. Antalet ägare respektive familjemedlemmar utan fast lön år 1967 framgår av tabblån nedan.

	Ägare	Familjemedlemmar
Gruvor (malm och kol)	—	—
Kalkbruk och kalkbrännerier ..	1	1
Kritbruk och kiselgurfabriker .	2	—
Fältspats- och kvartsbrott	3	—
Gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier.	29	—
Finare stenförädlingsindustri ..	93	9

Tab. III: 11. Vid gruvor och stenindustriella anläggningar använda motorer för omedelbar maskindrift 1963–1967. Effektiva hästkrafter

Industrigrupper	1963	1964	1965	1966	1967
Järnmalmgruvor	352 531	391 258	461 874	497 618	507 402
Andra malmgruvor	136 584	127 086	129 240	131 665	136 538
Kolgruvor	5 622	5 710	5 740	5 017	3 074
Kalkbruk och kalkbrännerier	27 591	27 999	30 836	31 645	44 027
Kritbruk och kiselgurfabriker	1 572	1 647	1 320	1 328	1 305
Fältspats- och kvartsbrott	4 463	4 581	4 511	9 300	9 111
Gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier	59 934	63 731	70 757	65 058	67 122
Finare stenförädlingsindustri	25 037	26 958	28 046	26 838	26 161
Skifferoljeverk	18 570	17 952	18 650	—	—
Summa	631 884	666 922	750 974	768 469	794 740

För var och en av grupperna järnmalmgruvor, andra malmgruvor, stenkolsgruvor samt kalk- och kritbruk har i genomsnitt under året sysselsatts ett mindre antal arbetare än 1966 (tabell III: 13). En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tabell III: 14. En jämförelse mellan antalet arbetstimmar per arbetare vid olika slag av gruvarbete i samband med järnmalmsbrytning visar, att det genomsnittliga antalet arbetstimmar vid underjordsbrytning gått ned från 1 806 till 1 707 timmar. En nedgång redovisas även för personal vid dagbrottsbrytning, inklusive mottagare, sovringspersonal o. d. från 1967 till 1 762. För annan vid malm-brytningen sysselsatt personal (hjälparbetare) var antalet arbetstimmar också lägre; 1 785 mot 1 863 år 1966.

Såsom hjälparbetare har redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl. Till denna grupp arbetare har sedan 1941 vid stenkolsgruvorna förts all personal, som ej deltagit vid själva brytningen och som tidigare

huvudsakligen ingått under rubriken »gruvarbete i dagen», samt vid andra malmgruvor än järnmalmgruvor viss tidigare ej redovisad personal, sysselsatt med för grovbrytningen förberedande arbeten.

Fr.o.m. 1960 föreligger ej separata uppgifter rörande antalet personer sysselsatta med det egentliga brytningsarbetet i dagen, utan dessa arbetare redovisas sammanslagna med antalet i dagen verksamma mottagare, sovringspersonal o. d. Dagbrottsbrytning i malmfält förekom liksom tidigare år i ringa omfattning under 1967. Förhållandevis mest förekommer underjordsarbete vid stenkolsbrytning och vid brytning av annan malm än järnmalm. Vid stenbrotten, såväl fältspats- och kvartsbrott som granit-, kalkstens- o. d. stenbrott, förekommer underjordsbrytning ej i någon nämnvärd omfattning.

I redogörelsen ovan är ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer i de småländska länen, under året utgörande försvarsarbete i mycket obetydlig omfattning.

För framställning av den på sidan 87 not 1 redovisade kalken vid kemiska industrier samt sockerbruk har uppgi-

Tab. III: 12. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar

Industrigrupper	Företagsledare		Teknisk driftspersonal		Arbetsledare		Kontorspersonal m. fl.		Försäljningspersonal		Summa förvaltnings- o. d. personal			Därav personal med deltidsanställning
	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Totalt	
Järnmalmgruvor...	30	—	616	54	651	—	379	245	—	—	1 676	299	1 975	26
Andra malmgruvor .	17	—	278	18	229	—	120	72	—	—	644	90	1 734	8
Kolgruvor	—	—	7	1	10	—	1	4	—	—	18	5	23	—
Kalk- och kritbruk ..	16	—	31	3	58	1	42	32	19	—	166	36	202	7
Fältspats- o. kvartsbrott	5	—	5	—	18	—	15	14	1	—	44	14	58	4
Andra stenindustriella anläggningar...	97	5	62	1	233	—	209	180	66	1	667	187	854	79
Summa: 1967	165	5	999	77	1 199	1	766	547	86	1	3 215	631	3 846	124
1966	167	3	1 001	90	1 287	2	791	565	85	2	3 331	662	3 993	108

¹ Uppgiften omfattar ej genom entreprenad verksam personal sysselsatt med t.ex. transportarbete.

Tab. III: 13. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar

Industrigrupper	Män	Kvinnor	Summa arbetare		Arbetstimmar	
	Totalt	Totalt	Totalt	Därav för underhållsarbeten	Totalt	Därav för underhållsarbeten
					1 000 timmar	
Järnmalmgruvor.....	6 794	315	7 109	1 242	12 515	2 292
därav: anrikning	331	39	370	..	674	..
sintring	336	28	364	..	682	..
hjälparbetare	2 780	229	3 009	..	5 371	..
Andra malmgruvor	1 980	105	2 085	238	3 820	445
därav: anrikning	144	43	187	..	354	..
hjälparbetare	705	59	764	..	1 471	..
Kolgruvor	125	1	126	5	219	10
därav hjälparbetare.....	37	1	38	..	67	..
Kalk- och kritbruk	957	28	985	114	1 885	235
därav hjälparbetare	267	27	294	..	556	..
Fältspats- och kvartsbrott	277	5	282	40	520	82
därav hjälparbetare	125	4	129	..	260	..
Andra stenindustriella anläggningar ..	4 011	26	4 037	143	7 549	278
därav hjälparbetare	566	25	591	..	1 114	..
Summa: 1967	14 144	480	14 624	1 782	26 508	3 342
1966	15 612	570	16 182	2 369	30 174	4 562

Tab. III:14. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolsbrytning

	Gruvarbete			Allt annat arbete i dagen *Hjälparbetare		Summa
	Under jord	I dagen				
	Män	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
Järnmalsbrytning	2 649	699	18	2 780	229	* 6 375
Annan malmbrytning	1 045	86	3	705	59	* 1 898
Stenkolsbrytning	86	2	—	37	1	126
Summa: 1967	3 780	787	21	3 522	289	8 399
1966	4 197	739	19	3 840	373	9 168

¹ Inklusive arbete utfört av mottagare, sovringspersonal o. d. — ² Se texten på sidan 38. — ³ Uppgiften omfattar ej genom entreprenad verksam personal sysselsatt med t.ex. transportarbete.

vits en arbetarpersonal av 15 män med ett sammanlagt antal arbetstimmar av 27 928 vid sockerbruken samt 23 män med 49 669 arbetstimmar vid kemiska industrier. Observeras bör att personal sysselsatt genom entreprenad ingår icke i lämnade uppgifter.

III. 6. Fyndigheters förvärvande och försvar

Antalet under år 1967 utfärdade mutsedlar framgår av tabell III:15. Tabellen visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malmanledningar.

Under år 1967 har 51 utmål anvisats

och 51 sönats. Under år 1966 var motsvarande siffror 32 respektive 11.

I tabell III:16 specificeras antalet utmål och koncessioner efter art och sätt för gruvrättens bibehållande samt anges förändringar i antalet.

Av de enligt stenkolslagens numera upphävd 9:e kapitlet beviljade koncessionerna för uran-, torium- och berylliumhaltiga mineral är från ingången av år 1966 endast 6 koncessioner gällande, vilka samtliga avser bearbetning av uranfyndigheter.

Någon ansökan om undersöknings-tillstånd respektive koncession enligt uranlagen av den 2 december 1960 har ej inkommit under 1967 eller under tidigare år.

Tab. III: 15. Mutsedlar

Bergmästardistrikt	Antal mutsedlar			Summa	
		å nyupp- täckta fyn- digheter	å förut inmutade fyndigheter	1967	1966
	Järnmalm				
Norra		5	23	28	75
Östra		209	29	238	127
Västra		59	148	207	296
Södra		—	14	14	17
	Övriga malmer				
Norra		701	735	1 436	2 878
Östra		92	20	112	151
Västra		1	3	4	22
Södra		2	14	16	16
	Summa	1 069	986	2 055	3 582

Tab. III: 16. Utmål och koncessioner

	Utmål				Koncessioner		
	för- svarade med avgift	för- svarade genom arbete	under vilo- stånd	sönade under året	för- svarade genom arbete	under vilo- stånd	upp- hörda under året
Järnmalm							
Gruvor	3 552	—	—	33	—	—	—
Sjömalm	—	35	—	—	—	—	—
Annan malm							
Gruvor	1 408	—	—	18	—	—	—
Varp	—	2	—	—	—	—	—
Stenkol	—	148	168	—	22	7	2
Olja och gas	—	—	—	—	—	—	—
Alunskiffer	—	—	—	—	3	3	—
Uran							
Undersökning	—	—	—	—	—	—	—
Bearbetning	—	—	—	—	16	—	—
Summa	4 960	185	168	51	31	10	2

¹ Ingen arbetsskyldighet fastställd.

IV. Järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk

IV. 1. Produktion

IV. 1. 1. *Tackjärn*. Tablån på denna sida visar tackjärnsproduktionen i årsmedeltal för perioden 1936—1967. Dessutom anges årssiffror för de senaste fem åren. Av tablån framgår det, att produktionen av tackjärn år 1967 ökade med 6,0 %, om man jämför med 1966 års kvantitet och med ca 19 % i jämförelse med årsmedeltalet för perioden 1961—1965.

Efterföljande översikt (tabell IV:1) av tackjärnstillverkningens fördelning på olika län visar, att något ökad produktion förekom inom vissa län. Den redovisade kvantiteten inom Jönköpings län utgjorde helt och inom Södermanlands, Värmlands och Kopparbergs län delvis av syntetiskt tackjärn.

Påpekas bör, att tackjärnsproduktionen fr.o.m. år 1966 fördelas ej efter det

bränsleslag som använts vid tillverkningen. *Elektrotackjärnet* minskade från 67 460 ton år 1966 till 45 735 ton år 1967. Minskningen utgjorde sålunda 32,2 %. Produktionen av elektrotackjärn har under åren 1963—1967 uppgått till:

År	Ton
1963	122 054
1964	137 065
1965	135 309
1966	67 460
1967	45 735

I tabell 7.3 i tabellavdelningen har tackjärnsproduktionen fördelats på olika slag av tackjärn enligt den från 1959 gällande varunomenklaturen (närmare härom sidan 17). Som framgår av denna tabell har 2 316 657 ton angivits vara avsedda för järn- och stålframställning, medan 40 959 ton redovisats som gjuteritackjärn och gjuterihematit. I förstnämnda kvantitet ingår 1 866 566 ton tackjärn eller 80,6 %, som i flytande form gått direkt till stålframställning.

Motsvarande siffror under åren 1962—1966 var:

Tackjärnsproduktionen
(73.01. exkl. skrot)

År	Ton/år
1936—1940	658 445
1941—1945	772 181
1946—1950	749 290
1951—1955	1 003 451
1956—1960	1 402 997
1961—1965	1 988 187
1963	1 884 038
1964	2 195 856
1965	2 279 508
1966	2 223 628
1967	2 357 616

År	Ton	%
1962	1 336 889	78,2
1963	1 459 892	83,8
1964	1 701 909	82,6
1965	1 817 990	83,0
1966	1 799 100	83,5

Tab. IV:1. Produktionen av tackjärn¹ inom olika län åren 1965—1967

Län	1965		1966		1967	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms	30 530	1,3	27 956	1,2	28 006	1,2
Södermanlands	639 323	28,1	581 985	26,2	719 280	30,5
Jönköpings	5 115	0,2	4 144	0,2	2 544	0,1
Värmlands	39 391	1,7	30 313	1,4	35 823	1,5
Örebro	48 024	2,1	56 056	2,5	55 889	2,4
Västmanlands	222 981	9,8	225 470	10,1	230 594	9,8
Kopparbergs	664 462	29,2	694 452	31,2	736 697	31,2
Gävleborgs	143 898	6,3	141 379	6,4	142 136	6,0
Norrbottnens	485 784	21,3	461 873	20,8	406 647	17,3
Hela riket	2 279 508	100,0	2 223 628	100,0	2 357 616	100,0

¹ 73.01. exkl. skrot.

Vissa uppgifter om kapacitet och produktion beträffande ugnar avsedda för tackjärnsframställning har sammanställts i tabell IV:2. Med kapacitet avses därvid praktiskt möjlig toppproduktion vid normala produktionsförhållanden d. v. s. den högsta produktion, som under en längre tidsperiod kan uppnås då knapphet ej råder på arbetskraft, elkraft, bränsle och material.

I tabell IV:3 har redovisats uppgifter angående medeltillverkningen per masugn inom olika län för de senaste fem åren. Uppgifter beträffande tackjärn framställt i annan ugn än masugn ingår ej.

Det framställda tackjärnet är i tabell IV:4 fördelat efter olika tillverkningsmetoder. Under år 1967 förekom även produktion av 1 412 ton perlittackjärn i ljusbågsugn, vilket i tabell 7.3 förts under rubriken annat tackjärn (gjuteritackjärn).

Uppgift om värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion inhämtas ej fr.o.m. år 1959. För den till avsalu avsedda delen av tackjärnsproduktio-

nen, 366 751 ton, redovisas ett värde av 91 miljoner kronor, vilket per ton motsvarar 248 kronor mot 287 kronor per ton år 1966.

IV. 1. 2. *Ferrolegeringar och järnsvamp.* Tillverkningen av ferrolegeringar (inkl. kiselmetall) uppvisade en obetydlig ökning men uppnådde dock sin hittills högsta nivå. Produktionen uppgick till 218 016 ton.

Beträffande kromjärn, kisel-manganjärn och kiselkrom bör observeras, att endast handelsfärdig, slutraffinerad produkt ingår i de redovisade avsalusiffrorna. Vad åter angår de biprodukter, som framkommit i samband med tillverkningen, redovisas produktionen av dessa i industrierättelsen.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från sju verk med sammanlagt 49 ugnar. Av de redovisade ugnarna användes 29 uteslutande för tillverkning av ferrolegeringar samt 19 för framställning av huvudsakligen annan produkt, kiselmetall inbegripet. Den sammanlagda driftstiden vid de

Tab. IV: 2. Ugnar för tackjärnsframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana ugnar, som var i gång under året				
	Antal	Kapacitet per år 1 000 ton	Antal	Kapacitet under året 1 000 ton	Produktion		
					Ton	I % av kapaciteten för	
						samtliga ugnar	använda ugnar
A. Masugnar.....	21	2 649	16	2 515	2 293 708	87	91
Bläster	16	2 487	14	2 440	2 247 973	91	92
Elektro- för koks	5	162	2	75	45 735	33	64
B. Andra ugnar än masugnar.....	3	76	3	76	161 623	82	82

¹ Härutöver har framställts 1 412 ton perlittackjärn i ljushågsugn samt 873 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar.

förstnämnda ugnarna utgjorde 7 757 dygn eller i genomsnitt 267 dygn per ugn. Vid de ugnar, som använts för framställning av huvudsakligen andra produkter, var drifttiden 3 638 dygn.

Järnsvamp producerades under 1967 vid fem verk, och den tillverkade kvantiteten uppgick till 151 911 ton. Avsalukvantiteten, 109 345 ton, hade ett

saluvärde av 29 miljoner kronor. Uppgift om drifttid inhämtas ej. Årets produktion understeg ugnarnas totala kapacitet med 30 000 ton.

IV. 1. 3. *Smidbara mellanprodukter.* Tillverkningen av vällmetall enligt lanchashiremetoden upphörde under slutet av 1964.

Tab. IV: 3. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1963—1967

Län	Medeltillverkning per masugn. Ton				
	1963	1964	1965	1966	1967
Stockholms	30 386	31 756	30 530	27 956	28 006
Södermanlands	245 499	294 094	319 193	290 340	359 204
Värmlands	8 600	29 558	36 351	28 105	34 411
Örebro	18 345	33 674	24 012	28 028	55 889
Västmanlands	44 478	50 421	55 745	56 368	57 649
Kopparbergs	189 088	200 707	202 810	211 169	169 405
Gävleborgs	46 362	130 034	143 898	141 379	142 136
Norrbottnens	104 295	120 978	121 446	115 468	203 324
Hela riket	91 518	118 589	123 021	119 724	143 357

Tab. IV: 4. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1965—1967. Ton

Ugnstyp	1965		1966		1967	
	Antal an-vända ugnar	Tillverkning	Antal an-vända ugnar	Tillverkning	Antal an-vända ugnar	Tillverkning
Blåstermasugn	14	2 079 074	14	2 087 565	14	2 247 973
Elektrisk masugn för koks ¹	4	135 309	4	67 460	2	45 735
Annan ugn än masugn	3	61 148	3	65 090	3	61 623
Summa	21	² 2 275 531	21	² 2 220 115	19	⁴ 2 355 331

¹ Till elektriska masugnar räknas även elektriska lågschaktugnar. — ² Härutöver har framställts 3 040 ton perlittackjärn i ljusbågsugn samt 937 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar. — ³ Härutöver har framställts 2 208 ton perlittackjärn i ljusbågsugn samt 1 305 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar. — ⁴ Se not till tabell IV:2.

I tabell IV: 6 redovisas produktionen av götstål under den senaste femårsperioden med fördelning efter ugnprocess. Det är att märka att med götstål här förstås totala produktionen av göt samt stål för stålsgjutgods med korrigering (avdrag) för produktion framställd medelst duplexprocess men med stålsgjutgodset upptaget till vikt före rensning. Framställningen av götstål ökade något jämfört med 1966 års uppgift. 1967 års siffra är den högsta produktionssiffran, som registrerats för ifrågavarande produkt. Stegringen har framförallt gällt götstål från kald- och LD-ugnar.

Uppgifter om kapacitet och produktion beträffande ugnar för götstålframställning redovisas i tabell IV: 7. Produktionsuppgifterna är här icke direkt jämförbara med de uppgifter, som lämnas i tabell 7.4. Vid duplexprocesser avser nämligen produktionssiffrorna i texttabellen den totala produktionen från respektive ugnar. Härtill kom-

mer, att produktion av stålsgjutgods här är upptagen med beräknad vikt före rensning. I tabell IV: 8 belyses framställningen av bessemer- och martingöt jämte stål för gjutgods efter användningen av sur eller basisk infodring. Beträffande fördelningen av göt och rensat gjutgods på olika kvaliteter hänvisas till tabell 7.4 i tabellbilagan. I den gällande varunomenklaturen motsvaras begreppet kvalitetsprodukt av legerat stål samt olegerat kolrikt stål, vilka hänförs till position 73.15.

Kvantiteten göt i varmt tillstånd direkt till vidare bearbetning har åren 1963—1967 uppgått till:

År	Ton
1963	2 061 172
1964	2 376 702
1965	2 390 320
1966	2 405 380
1967	2 456 145

IV. 1. 4. *Smidda, valsade och dragna produkter.* I tabell 7.5 redovisas produktionen år 1967 av smidda, valsade

Tab. IV: 5. Produktionen av ferrolegeringar åren 1965—1967. Ton

Stat. nr	Slag av ferrolegeringar ¹	1965	1966	1967
28.04.800	Kiselmetall	9 315	8 946	8 922
73.02.101, 105	Ferromangan	26 115	25 416	39 394
73.02.201/209	Kiseljärn (ferrokisel)	30 867	29 210	30 336
73.02.301, 305	Kiselmanganjärn (ferrokiselmangan)	14 660	21 050	25 319
73.02.401/403	Ferrokrom	57 119	56 078	54 846
73.02.405	Ferrokiselkrom	39 002	37 857	56 217
73.02.600	Ferrovolfraam	295	289	321
73.02.700	Ferromolybden	2 435	2 341	2 175
73.02.800	Ferrovanadin	376	437	362
73.02.900	Andra ferrolegeringar	150	189	124
	Summa	180 334	181 813	218 016

¹ Inklusive kiselmetall.**Tab. IV: 6. Produktionen av götstål¹ åren 1963—1967**

År	Bessemergötstål		Martingötstål		Elektrogötstål		Annat götstål ²		Summa götstål
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton
1963	444 354	11,4	1 234 091	31,6	1 685 573	43,2	536 551	13,8	3 900 569
1964	464 033	10,3	1 424 093	31,6	1 891 467	41,9	730 577	16,2	4 510 170
1965	370 258	7,8	1 520 915	32,3	1 793 443	38,1	1 027 089	21,8	4 711 705
1966	143 169	3,0	1 449 384	30,7	1 735 951	36,8	1 391 711	29,5	4 720 215
1967	96 067	1,9	1 454 423	30,0	1 745 433	36,0	1 559 057	32,1	4 854 980

¹ Se texten. — ² Från kaldo- och LD-ugnar.

och dragna produkter med fördelning enligt den fr. o. m. 1959 för all näringsstatistik gällande varusystematiken (se närmare sidan 17). Produkterna är grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen och med angivande längst till vänster i tabellen av stat. nr enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning.

I tabellen redovisas även kallvalsade och kalldragna produkter, dock endast sådana som framställts vid järnverk och andra järnframställningsverk. Särskilt dragen tråd framställs i stor

utsträckning även vid andra anläggningar.

I årets redovisning har produktionen av varm- och kallvalsade band av legerat och kolrikt stål utskilt i nomenklaturen. I övrigt omfattar de skilda postererna i tabellen i varje särskilt fall såväl olegerade produkter som produkter av legerat eller kolrikt stål i överensstämmelse med principen för SITC. Detta innebär att de två sistnämnda slagen av produkter ej i likhet med vad som är fallet i den gemensamma varunomenklaturen enligt Bryssel kommer att specificeras under en särskild posi-

Tab. IV:7. Ugnar för götstålframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana, som var i gång under året					
	Antal	Kapacitet per år 1 000 ton	Antal	Kapacitet under året 1 000 ton	Produktion			Därav i duplex- process Ton
						I % av kapa- citeten för		
						samtliga ugnar	använda ugnar	
					Ton			
Bessemerugnar:								
sura	2	10	—	—	—	—	—	—
basiska (thomas- ugnar)	3	160	1	160	155 780	98	98	59 713
Martinugnar:								
sura	18	494	17	482	424 828	66	88	—
basiska	22	1 295	20	1 230	1 127 422	89	92	197 827
Elektrostålugnar:								
ljusbågsugnar	68	1 901	67	1 815	1 619 914	85	89	45 826
induktionsugnar	42	223	41	218	171 661	77	79	316
Andra stålugnar (kal- do etc.)	8	1 805	8	1 805	1 563 990	87	87	4 933
Summa	163	5 888	154	5 710	5 063 595	86	89	208 615

1 Motsvarande uppgift för år 1966, 33 591 ton.

¹ Motsvarande uppgift för år 1966, 33 591 ton.

tion, 73.15. Med undantag för redovisningen av band återfinns denna position följaktligen inte i tabellen. Med hänsyn till att position 73.15 i den gemensamma nomenklaturen är detaljerat uppdelad på skilda slag av valsade och dragna produkter kan genom sammanslagning t. ex. i handelsstatistiken lätt erhållas siffror som är jämförbara med motsvarande uppgifter i tabell 7.5.

I kolumnen över hela årstillverkningen redovisas för varje varuslag hela produktionen inberäknat också den del som varit avsedd för vidare bearbetning vid samma arbetsställe. I varmbearbetade produkter ingår sålunda även den produktion, som senare kommer att kallbearbetas. Beträffande sömlösa rör redovisas primärproduktionen med angivande av vikt före bearbetningen till handelsfärdig produkt. När det gäller den handelsfärdiga produktionen upptas dock enbart varmbear-

arbetade resp. kallbearbetade sömlösa rör. I fråga om produktionen av dragen tråd, icke överdragen med metall omfattar den redovisade totalkvantiteten även sådan tråd som är avsedd att vid samma arbetsställe överdragas med metall.

Beträffande definitionerna av skilda produkter hänvisas till sidan 98. (definitioner till positionerna i tabell 7.5.) samt till Tullverkets varuhandböcker. Här kan nämnas att positionen 73.08, plåtämnen i ringar eller rullar ibland benämns »breda band» samt 73.09 universaljärn och universalstål »bred plattstång».

En viss uppfattning om produktionsutvecklingen beträffande dessa produkter erhålles genom tabell IV: 9 på sidan 49. Varurubrikerna har anpassats till den gemensamma varunomenklaturen enligt Bryssel och försetts med år 1967 tillämpliga stat. nr. För en mer full-

Tab. IV: 8. Fördelning av bessemer- och martingötstål efter olika metallurgiska processer åren 1965—1967. Ton

Tillverkningar	1965 ¹		1966 ¹		1967 ¹	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
Bessemergöt	—	370 258	—	143 169	—	96 067
Martingöt	463 272	1 057 643	452 836	1 030 139	424 828	1 029 599
Martingjutgods (vikt före rensning)...						
Summa	463 272	1 427 901	452 836	1 173 308	424 828	1 125 666
	1 891 173		1 626 144		1 550 494	

¹ Produktionen i tabell IV:7, minskad med tillverkningen i duplexprocess.

ständig bild av produktionens fördelning enligt den gällande varusystematiken hänvisas till tabell 7.5.

Av den totala produktionen av smidda samt varmvalsade och varmdragna produkter under 1967 på 3 565 205 ton har 163 000 ton erhållits genom legovalsning. De viktigaste legovalsade produkterna utgjordes av platinor och andra ämnen, ej specificerade valsjärn, bandjärn, plåt och valstråd.

IV. 1. 5. *Andra metaller än järn.* I tabell IV:10 redovisas i enlighet med tidigare år en sammanställning av producerade kvantiteter ädlare metaller vid de i denna berättelse under rubriken metallframställningsverk inräknade anläggningarna. Primär utvinning av metaller ur malmer och mellanprodukter sker huvudsakligen genom elektrolys eller annan metod som ger en mycket ren metall. I samband med gjutningen av tackor, ämnen etc. kan legeringsmetaller tillsättas, som framgår av tabell IV:10 ingår i vissa fall även skrot som råvara. Produktionen av vissa metaller sker dels med

egna råvaror, varvid fullt värde kan anges, dels mot lön av inlämnad råvara, varvid endast den ersättning som erhållits för bearbetningen har angetts. Kvantiteter jämte avsaluvärden återfinns i tabell 7.6 grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen. Beträffande den totala tillverkningen av dessa metaller oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial hänvisas till industriberättelsen.

Produktionen av andra metaller än järn kännetecknades av en minskad utvinning av flera metaller. Den under 1967 framställda kvantiteten av bly var 4 % lägre och kvantiteten av aluminium 17 % högre än under föregående år. Anmärkas bör, att beträffande guld endast den kvantitet, som under året slutraffinerats, medtages i statistiken för respektive år. En väsentlig del av koppars produktionen utgjordes liksom under tidigare år av legosmältning av skrot m.m. Råvaran till aluminiumframställningen var nästan helt av utländskt ursprung. Vid uppdelningen på olegerat och legerat bly har i tabell

Tab. IV:9. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av götstål åren 1965—1967. Ton

Stat. nr ¹	Varuslag	1965	1966	1967
		Totala kvantitet	Totala kvantitet	Totala kvantitet
73.07.500 73.10.297 2, 299 2 73.40.400 1 o. 2	1. Smidda produkter av götmetall: Ämnen, grovt tillformade genom smidning Annat (inkl. smidd stång) ²	— 112 751	— 129 477	— 107 540
73.07.100, 73.08.000, 73.10.293	2. Varmvalsade eller varmdragna produkter av götmetall: Ämnen ^{2 3 4}	348 403	535 415	535 672
73.16.110, 150 73.16.901, 909	Annat: ²	2 745 625	2 825 753	2 921 993
73.11.120/170 ²	räler	58 752	58 508	38 601
73.11.180/259 73.10.120, 130 73.10.291	skarvjärn, underläggsplattor och annat banbyggnadsmaterial.	11 689	6 471	4 608
73.09., 001, 005, 73.10.295, 297 1, 299 1 73.12.110, 120, 73.15.340/380 73.10.110	bredflänsig I-balk, samt I- och U-stång med en höjd av 80 mm eller däröver	64 678	71 929	108 190
73.13.111, 115	annan profilstång	127 253	129 319	144 215
73.13.130	armeringsjärn	442 556	435 787	472 882
73.13.150/190	ihåligt bergborrstål	15 308	15 367	13 871
73.18.227, 229, 429 73.18.211/216, 416	annan stång (ej profilstång) samt universaljärn och universalstål	524 328	528 792	485 382
	band, icke överdraget med metall ...	170 312	180 410	163 028
	valstråd	279 431	256 555	279 589
	plåt, icke överdragen med metall: tjocklek icke mindre än 4,76 mm (grovplåt)	711 504	820 795	890 950
	tjocklek mindre än 4,76 mm men icke mindre än 3 mm (mediumplåt)	77 660	76 597	90 750
	tjocklek mindre än 3 mm (tunnplåt)	81 604	65 139	64 381
	sömlösa rör: ⁵ kullagerrör och andra ämnesrör, andra än av rostfritt stål	112 529	111 506	130 676
	andra rör (inkl. handelsrör)	68 021	68 578	34 870
	Summa (1—2)	3 206 779	3 490 645	3 565 205
73.03.900 2 o. 3	3. Skrot och avfall (fallet vid produktionen av varmbearbetade produkter samt kassation av äldre göt och ämnen)	1 191 745	1 227 225	1 251 747

¹ Avser år 1967 tillämpliga stat. nr enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning.

² Omfattar även motsvarande produkter av legerat och kolrikt stål, hänförliga till stat. nr inom position 73.15. Se även texten.

³ Av ämnen har endast medräknats för avsalu avsedda ämnen.

⁴ Blooms, billets, slabs och platiner, plätämnen av järn och stål i ringar eller rullar samt runda tub-ämnen, avsedda att varmbearbetas.

⁵ Enbart varmbearbetade samt kallbearbetade rör.

Tab. IV:10. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller m. m. än järn åren 1966 och 1967

Tillverkningar	Kvantitetsgrund	1966	1967			
		Hela tillverkningen	Hela tillverkningen	Därav ur		
				inhemskt skrot	utländskt råmaterial	
					skrot	annat
Guld	kg	4 706	3 653	7	1 666	354
Silver	»	139 816	115 266	1 973	22 295	27 014
Aluminium och aluminiumlegeringar	ton	28 679	33 441	188	—	33 620
Bly	»	43 700	42 000	91	93	66
Cementkoppar, för avsalu	»	871	731	—	—	731
Koppar: elektrolyt	»	51 208	47 691	10 432	5 061	17 708

7. 6. — liksom var fallet närmast föregående år — även produktion innehållande endast obetydliga kvantiteter inlegerad silvermetall betraktats som legerat bly. I tabell 7.6. redovisas produktionen av bl. a. zinkklinker och s. k. blydamp pellets, vilken hänförts till position 26.03. »aska och återstoder, innehållande metall- och metallföreningar». Produktionen har framkommit vid ett under år 1964 startat »slagfuming»-verk.

IV.2. Förbrukning av råvaror m. m.

I tabell IV:11 har sammanställts uppgifter angående åtgången och inköpsvärdet av vissa viktigare råvaror och material inom järn- och metalltillverkningens olika huvudgrenar 1967. Under rubrikerna tackjärn och götstål har därvid även inräknats smärre kvantiteter råmaterial, vilka förbrukats för tillverkningen av dylika produkter vid några anläggningar, som ej är hänför-

liga till bergverk. I denna berättelse redovisas således samtliga inom riket framställda kvantiteter tackjärn och götstål och däremot svarande råvaruförbrukning oberoende av om anläggningen, vid vilken de framställts, hänföres till bergverk eller ej. I förevarande textavdelning är vissa totalsiffror i tabell IV:11 närmare specificerade. Fr.o.m. 1965 års redovisning förekommer för vissa varuslag en skild redovisning rörande förbrukningen av inköpta eller från annat arbetsställe tillförda kvantiteter å ena sidan och förbrukningen av inom det egna arbetsstället producerade kvantiteter å den andra. Vidare har uppgifter om inköpsvärden avseende den förra gruppen insamlats. Det totala inköpsvärdet av inköpta eller emottagna råmaterial m. m. som förbrukats vid framställningen eller varmbearbetningen etc. av järn och stål och som kvantitativt redovisas i tabell IV:11 jämte i texten uppgick 1967 totalt till 1 390 miljoner kr. Härav hänförde sig 1 314 miljoner kr. till indu-

strigruppen järn- och stålverk vilket motsvarar 74,6 % av den totala råvarukostnaden för samma grupp redovisad i tabell II: 2.

Beträffande gruppen ferrolegeringsverk uppgick den totala inköpskostnaden för redovisade råmaterial m. m. 109 miljoner kr. eller 92,5 % av den totala råvarukostnaden och för gruppen andra metallframställningsverk var motsvarande siffror 306 miljoner kr. och 94,9 %.

Den kvantitativa förbrukningen av råmaterial vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken har naturligen i stort sett förändrats på likartat sätt som produktionssiffrorna, ehuru vissa förskjutningar skett mellan olika slag av råvaror. Sålunda har vid tackjärnstillverkningen förbrukningen av styckemalm ökat starkt, medan sinterförbrukningen ökade endast med 3 %. Den höga siffran över förbrukningen av sinter i förhållande till slig förklaras av att kvantiteterna avser vad som har beskickats i masugn. Beträffande framställningen av sinter hänvisas till tabell 4.

Vid ferrolegeringsverken förelåg en ökad förbrukning av de flesta av de i tabell IV: 11 specificerade malmerna. Av den förbrukade krommalmen utgjordes 25 160 ton av slig, och motsvarande siffra för den redovisade molybdenmalmen var 800 ton slig. För ferrolegeringsverk, som för vidare bearbetning tillverkar halvfabrikat, redovisas i tabell IV: 11 och i nedanstående tabell fr. o. m. 1963 i princip endast förbrukningen av de verken tillförda ursprungliga råmaterialen.

De i tabellen vid tillverkningen av ferrolegeringar angivna totalsiffrorna för förbrukningen av andra malmer, metaller, kemikalier m. m. är närmare specificerade nedan:

Andra malmer:	Ton
Bauxit (del av 26.01.350).....	212
	212

Metaller, kemikalier m. m.:	
Aluminium (76.01.100, 200)	458
Kaliumperklorat (del av 28.32.200)....	70
Kalksalpeter (del av 31.02.500).....	74
Vanadinsyra (del av 28.28.902)	521
Övriga	157
	1 280

Vid götstålstillverkning minskade åtgången av tackjärn obetydligt. Vidare redovisades en uppgång med 2 % i förbrukningen av bl. a. smidesskrot. Förbrukningen av flertalet ferrolegeringar uppvisade en ökning under året. Av manganjärnet redovisades 3 214 ton med en kolhalt av högst 2,5 % och 36 872 ton med en kolhalt av mer än 2,5 %.

I översikten nedan är förbrukningen vid götstålstillverkningen av vissa av de varuslag, som ej specificerats i tabellen, närmare angiven:

Andra malmer:	Ton
Bauxit (del av 26.01.350).....	1
Svavelkis (del av 26.01.200).....	7
	8

Andra ferrolegeringar:	
Fosforjärn (del av 73.02.900)	74
Molybdenjärn (73.02.700)	2 553
Niobjärn (del av 73.02.850)	231
Titanjärn (73.02.500)	1 098
Vanadinjärn (73.02.800)	399
Nickeljärn (del av 73.02.900)	7 568
Övriga	19
	11 942

Metaller, kemikalier m. m.:	
Aluminium (76.01.100, 200)	1 633
Kiselkarbid (28.56.100)	1 046
Kiselcalcium (del av 28.57.000)	728
Kobolt (81.04.100)	84
Krom (81.04.150)	193
Mangan (81.04.901)	1 050
Molybdenoxid (28.28.903)	925
Natriumkarbonat (28.42.210)	718
Nickel (75.01.200, 300)	12 146
Nickeloxid (del av 28.28.909).....	484
Salpetersyra (28.09.100)	200
Svavelsyra (28.08.100).....	885
Övriga	927
	21 019

Tab. IV: 11. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid framställningen av järn och stål, ferrolegeringar, andra metaller samt vid varmbearbetningen av järn och stål. Ton

23

Stat. nr	Varuslag	Förbrukning för framställning av							Inköps- värde 1 000 kr
		tack- järn	ferro- lege- ringar	järn- svamp	götstål och stål- gjutgods	smitt, pressat o. varm- valsat järn o. stål	andra metaller m.m.	Summa	
(26.01.110 2)	Järnmalm	219 680	—	—	40 434	—	—	260 114	10 714
(26.01.120 1)	Järnmalmsslig	1 774	1 781	114 471	16 796	—	2 747	137 569	11 111
(26.01.130)	Kulsinter	223 203	—	98 443	103 941	—	—	425 587	31 476
..	Övrig sinter	3 416 906	—	—	16 235	—	—	3 433 141	220 212
(73.05.500)	Järnsvamp: framställd v. anlägg.	515	—	—	39 199	—	—	39 714	..
»	inköpt eller tillförd	2 147	—	—	51 686	—	—	53 833	13 197
	Andra malmer (inkl. slig):								
(26.01.600)	krommalm	—	152 729	—	—	—	316	153 045	25 310
(26.01.710, 790 2)	manganmalm	42	106 273	—	—	—	586	106 901	15 936
(26.01.921)	molybdenmalm	—	2 758	—	—	—	43	2 801	29 176
(26.01.550 3)	volframalm	—	20	—	92	—	—	112	1 596
..	andra malmer o. d.	—	*212	—	*8	—	*269 905	270 125	199 251
(73.01.103/109)	Tackjärn (exkl. skrot): framst. v. anlägg.	—	—	—	1 968 993	—	—	1 968 993	..
»	inköpt eller tillförd	20 518	—	—	364 905	—	—	385 423	98 661
(73.01.500)	Spegeljärn	—	—	—	71	—	—	71	21
(del av 73.03.100)	Gjutjärnsskrot: kokiller: egna	860	—	—	104 187	—	—	105 047	..
»	inköpt eller tillförd	—	—	—	10 565	—	—	10 565	2 171
(del av 73.03.100)	annat: fallet v. anlägg.	16 644	—	—	15 068	—	—	31 712	..
»	inköpt eller tillförd	1 201	—	—	58 765	—	—	59 966	8 710
(73.03.900)	Smidesskrot: fallet vid anläggningen	1 094	—	—	1 660 291	517	—	1 661 902	..
»	inköpt eller tillförd	42 876	10 802	—	947 509	—	657	1 001 844	235 226
..	Annat skrot	—	—	—	—	—	*51 256	51 256	63 016
	Ferrolegeringar:								
(73.02.201)	kiseljärn, högst 15 % kisel	92	—	—	213	—	—	305	133
(73.02.205)	» , 15—60 % »	88	—	—	7 639	—	100	7 827	4 660
(73.02.209)	» , över 60 % »	139	968	—	13 696	5	2	14 810	12 965
(73.02.301, 305)	kiselmanganjärn	4	—	—	13 167	—	—	13 171	11 161
(73.02.401)	kromjärn, högst 0,2 % kol	—	1	—	37 796	—	—	37 797	53 791
(73.02.402)	» , 0,2—4 % »	—	—	—	590	—	—	590	932
(73.02.403)	» , över 4 % »	1	1 785	—	8 485	—	—	10 271	12 246

Stat. nr	Varuslag	Förbrukning för framställning av							Inköps- värde
		tack- järn	ferro- ¹ lege- ringar	järn- svamp	götslål och stål- gjutgods	smitt, pressat o. varm- valsat järn o. stål	andra metaller m.m.	Summa	
									1 000 kr
(73.02.405)	kiselkromjärn	—	5 762	—	8 777	—	—	14 539	15 053
(73.02.101, 105)	manganjärn	133	—	—	40 086	—	40	40 259	31 386
(73.02.600)	volframjärn	—	—	—	691	—	3	694	19 132
..	andra ferrolegeringar	—	1	—	*11 942	—	1	11 944	87 731
..	Metaller, kemikalier m. m.	1 157	*1 280	440	*21 019	9 122	*100 256	133 274	224 827
..	Slagg: fallen vid anläggningen	107	—	—	—	—	—	107	..
(25.21.100, 900)	Kalksten	20 539	1 423	10 236	23 874	—	8 908	64 980	1 684
(25.22.100)	Kalk, bränd	8 443	82 799	—	305 342	—	876	397 460	34 872
(25.18.000 1)	Dolomit: rå	6 838	—	2 344	37 804	—	—	46 986	1 750
(25.18.000 2)	bränd	81	59	—	44 719	39	—	44 898	6 627
(25.06.100, 900)	Kvarts och kvartsit	41	132 914	—	20 270	—	68 044	221 269	6 132
(25.16.900 2)	Sandsten	—	—	—	5 466	—	—	5 466	832
(25.31.100, 900)	Fluss- och fältspat	1 138	219	—	10 069	—	298	11 724	2 697
(del av 25.05.900)	Olivin- o. a. sand	—	—	—	8 942	—	—	8 942	964
(69.02.300)	Kvarts-, kvartsit- o. silikategel	35	—	198	9 007	253	5	9 498	3 751
(69.02.100)	Magnesit- och krommagnesit- tegel	326	1 694	—	27 359	740	1 410	31 529	31 157
(69.02.200)	Chamottetegel, -kapslar o. -skrot	3 664	1 369	2 700	37 441	3 638	1 827	50 639	18 601
(25.19.000)	Sintermagnesit och magnesitmjöl	32	39	—	3 725	205	134	4 135	1 936
(25.07.110, 190)	Eldfast lera	4 763	602	700	14 269	1 135	355	21 824	5 424
(69.01.000)	Isolertegel (ej eldfast)	11	—	—	625	73	451	1 160	739
..	Övrigt eldfast infodringsmaterial	561	283	—	8 680	661	8	10 193	5 251
(85.24.204, 209)	Kolelektroder	—	319	—	—	—	1 645	1 964	2 914
(85.24.201, 205)	Grafitelektroder	27	157	—	8 871	3	407	9 465	23 849
(38.19.930)	Elektrodmassa o. d.	1 376	4 124	83	827	300	1 253	7 963	2 361

¹ Se specification i textavdelningen.

Vid götstålstillverkningen förbrukades 126 741 058 m³ syrgas i komprimerad form samt 30 ton acetylen.

I totalsiffran för förbrukningen av metaller, kemikalier m. m. vid framställningen av smitt, pressat, varmvalsat och varmdraget järn och stål ingår 194 ton koksalt, 1 574 ton saltsyra och 5 012 ton svavelsyra. Den kvantitet göt och ämnen som vidare bearbetas till smitt och varmbearbetat järn och stål framställs i regel inom det egna arbetsstället. Som ett komplement till denna på egen råvarubas byggda förbrukning har under år 1967 redovisats 127 168 ton göt och 184 644 ton ämnen, vilka ansetts vara inköpta. — Järn- och stålverkens förbrukning av tackjärn och skrot m. m. för framställning av vanligt tackjärnsgjutgods är icke medräknad här utan ingår i den allmänna industriberättelsen tillhörande redovisning.

Vid metallframställningen minskade under året den totala förbrukningen av kopparmalm. Nedan lämnas en något utförligare specifikation av åtgången av andra malmer, annat skrot samt metaller och kemikalier. Uppgifterna omfattar även förbrukning i samband med kallbearbetning och överdragning av metall vid järnverksavdelningar.

Andra malmer:	Ton
Arsenikslig (del av 25.29.000).....	39 481
Bauxit (del av 26.01.350)	128
Blymalmsslig (26.01.400)	58 984
Kisbränder (del av 26.01.200).....	39 811
Kopparmalm(inkl. slig) (26.01.250). ..	131 398
Övriga	103
	269 905

Annat skrot:	
Aluminiumskrot (76.01.300)	87
Blyskrot (78.01.300)	216
Kopparskrot (inkl. askor) (74.01.400, 500)	50 953
	51 256

Metaller, kemikalier m. m.:	Ton
Aluminium (76.01.100, 200)	183
Aluminiumfluorid (del av 28.29.200) ..	2 262
Aluminiumoxid (28.20.100)	66 454
Blisterkoppar (del av 74.01.290) ...	686
Fluorvätesyra (del av 28.13.100) ...	595
Koksalt (del av 25.01.900)	3 451
Kopparskärsten (74.01.100)	863
Natriumkarbonat (del av 28.42.210) ..	1 392
Salpetersyra (28.09.100)	5 074
Saltsyra (28.06.200)	2 443
Svavelsyra (28.08.100)	6 741
Zink (79.01.100)	7 413
Övriga	2 699
	100 256

För metallframställningsverk, som för vidare bearbetning tillverkar halvfabrikat, redovisas endast förbrukningen av de verken tillförda ursprungliga råmaterialen.

Beträffande redovisningen i tabell IV: 11 och i ovanstående specialtablåer måste framhållas, att de uppgiftsblanketter på vilka förbrukningen av råvaror skall redovisas, för år 1967 liksom för tidigare år innehåller särskilda rubriker endast för de viktigaste slagen av råvaror. Antalet rubriker i uppgiftsblanketterna har dock utökats även under 1967. De uppgifter, som i övrigt avlämnas under diverserubriker (t. ex. kvantiteterna övriga metaller, kemikalier m. m.), kan vara behäftade med vissa brister. Storleken av den ofullständighet, som därvid kan ha uppkommit, är det på grund av primärmaterialets beskaffenhet icke möjligt att uttala sig om.

IV.3. Bränsle, smörjmedel och elenergi

En översikt över järn- och stålverkens, ferrolegeringsverkens och metallframställningsverkens förbrukning av bränsle- och drivmedel lämnas i tabell IV:12. Utöver kvantiteten omfattar tabellen fr. o. m. år 1962 även inköpsvär-

den. Vissa uppdelningar av bränsleposterna genomfördes även samma år. För en mer utförlig beskrivning hänvisas till texten under punkt III. 3. Tabell IV:14 över träkolsförbrukningen är närmast en specialtabell, avsedd att belysa förbrukningen av träkol av skogs- och stubbved samt av sågverksribb vid samtliga järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk. Den i ifrågavarande tabell redovisade totalkvantiteten är den sammanlagda förbrukningen av träkol vid dessa verk vid framställningen av tackjärn, götmetall, smidda, varmvalsade och varmdragna produkter samt i anslutning därtill framställda kallvalsade och kalldragna produkter. Däremot är ej förbrukningen av träkol vid tillverkning av sinter och ferrolegeringar inräknad i tabellen över järn- och stålverkens träkolsförbrukning, men kvantiteterna ifråga redovisas i tabellerna III: 10 respektive IV: 13. I sistnämnda tabell ingår ej uppgifter om förbrukningen av bränsle för industriernas egna transportmedel samt för uppvärmning av fabriks- och kontorslokaler m. m., vilka kvantiteter däremot är medräknade i uppgifterna om den totala bränsleåtgången vid järn- och stålverken i tabell IV: 12.

Beträffande uppgifterna om bränsle vid järn- och stålverken torde observeras, att dessa ej överensstämmer med de uppgifter, som i industriberättelsen lämnas under rubriken järn- och stålverk. Anledning är, att såsom förut framhållits, rubriken järn- och stålverk i föreliggande berättelse i vissa fall även sammanförts med en del verk (under rubriken andra järnframställningsverk), vilka vid sidan av järnframställning huvudsakligen driver järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och fördenskull i industriberättelsen

förts under sistnämnda grupper.

Närmare uppgifter om åtgången av viktigare bränsle- och reduktionsmedel vid vissa slag av tackjärnstillverkning redovisas i tablån på sidan 58. Förbrukningen av koks per ton tackjärn framställt i blästermasugnar var 552 kg eller något högre än 1966.

En specificering av järn- och stålverkens, ferrolegeringsverkens samt metallframställningsverkens förbrukning av elenergi (vid ugnsdrift) för framställning av tackjärn, järnsvamp, ferrolegeringar, göt och stål-gjutgods samt metaller åren 1966 och 1967 meddelas i tablån nedan. De här lämnade uppgifterna svarar sålunda — i likhet med uppgifterna om förbrukningen av bränsle i IV: 13 — mot den i denna berättelse redovisade produktionen av ifrågavarande produkter. Beträffande de skilda användningsområdena må bl. a. nämnas, att förbrukningen för smältning av göt och stål-gjutgods minskade med 2 %.

	1966	1967
	1 000 kWh	1 000 kWh
Tackjärnssmältning i:		
elektrisk masugn....	164 248	107 134
annan elugn.....	26 410	19 696
Framställning av järnsvamp	62 155	62 778
Smältning av ferrolegeringar	934 269	1 073 233
Smältning av göt och stål-gjutgods.....	1 251 998	1 222 889
Elektrolys eller smältning av metaller	840 271	946 426
Summa	3 279 351	3 432 156

Tab. IV: 12. Förbrukningen av inköpt bränsle vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk		Ferrolegeringsverk		Metallframställningsverk	
		Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor	Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor	Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter . . .	ton	5 387	575	12 692	1 680	61 143	2 718
Koks(inkl. stybb) och koksstybbriketter .	»	1 311 907	167 820	101 584	12 276	51	10
Träkol (inkl. stybb) och träkolsbriketter	hl	16 781	147	14 612	84	12 675	188
Kastved, långved o.d. brännved (travat mått)	m ³	3 092	49	27 330	800	4 571	264
Träbränsle, andra slag (löst mått) . . .	»	1 356	36	69	1	—	—
Flytande bränsle: bensin :							
för egna transportmedel	ton	1 005	1 048	14	17	34	36
för andra ändamål	»	63	50	—	—	—	—
motorbrännolja:							
för egna transportmedel	»	6 808	1 465	215	44	273	56
för andra ändamål	»	281	58	3	1	86	17
eldningsolja: nr 1	»	54 954	8 272	2 704	378	679	119
nr 2	»	17 759	2 855	—	—	—	—
nr 3	»	84 747	9 734	270	24	14	2
nr 4	»	378 871	34 345	79	7	13 905	957
nr 5	»	234 465	20 687	—	—	263	16
fotogen	»	5 691	1 166	—	—	127	29
Masugns- och koksugns- gas	1 000 m ³	102 034	4 183	—	—	—	—
Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹	ton	2 560 899	..	129 185	..	85 262	..

¹ Förbrukningen av masugns- och koksugns- gas inräknas i förekommande fall ej i den totala, till stenkol reducerade bränsleförbrukningen. Angående reduktionstal se not till tabell III: 10.

Tab. IV: 13. Bränsleförbrukningen vid tillverkningen av järn och stål, ferrolegeringar samt vid varmbearbetningen av järn och stål

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Förbrukningen av bränsle vid tillverkning av					Summa bränsleförbrukning
		tackjärn	ferrolegeringar	järnsvamp	göt och stål-gjutgods	smidda samt varmvälsade o. varmdragna produkter	
Stenkol (inkl. stybb) och kolbriketter	ton	190	12 692	—	282	3 038	16 202
Koks och koksbricketter	»	1 264 621	101 584	8 343	4 099	92	1 378 739
Koksstybb och koksstybbbriketter	»	16 327	..	43 313	627	—	60 267
Träkol: industrikol	hl	1 129	14 612	334	2 687	1 131	19 893
stybb	»	—	..	—	—	6	6
Kastved, långved o.d. brännved (travat mått)	m ³	46	27 330	—	419	57	27 852
Träbränsle, andra slag (löst mått)	»	—	69	—	125	716	910
Flytande bränsle:							
bensin	ton	—	14	—	8	19	41
motorbrännolja	»	1	218	2	178	332	731
eldningsolja: nr 1	»	191	2 704	—	17 898	18 767	39 560
nr 2	»	—	—	331	2 386	12 268	14 985
nr 3	»	1 514	270	1 193	10 191	51 684	64 852
nr 4	»	13 339	79	6 201	115 079	172 178	306 876
nr 5	»	34 644	—	—	112 477	69 644	216 765
fotogen	»	9	—	633	163	3 662	4 467
Masugna- och koksugns gas	1000 m ³	1 940 616	—	5 360	74 939	745 296	2 766 211
Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹	ton	1 419 761	129 185	66 787	392 945	496 062	2 504 740

¹ Masugns- o. koksugns gas ingår ej. Angående reduktionstal se not till tabell III: 10.

Smörjmedel och härdningsoljor.

Av översikten på sidan 58 framgår den totala förbrukningen (i kg) av smörjmedel och härdningsoljor vid järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk och metallframställningsverk. Uppgifterna innefattar även åtgången av smörjme-

del för transportmedel använda för industridriften och avser kvantiteter, som under året förbrukats eller tillförts maskinens smörjsystem. I tablån lämnas även en mer specificerad redovisning över vid järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk förbrukade kvantiteter smörjmedel och

Tab. IV:14. Kvantitet av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål. HI

Län	Träkol av		Summa
	skogs- och stubbved	sågverksribb	
Kronobergs	15	—	15
Värmlands	—	—	—
Örebro	1 985	36	2 021
Västmanlands	3 062	—	3 062
Kopparbergs	929	—	929
Gävleborgs	4 812	—	4 812
Hela riket	10 803	36	10 839

Ugnar och bränsleslag	Bränsleslag	Total bränsle- förbrukning	Medelförbrukning av bränsle per ton tillverkat tackjärn
Blästermasugnar:			
med träkol	träkol	.. hl	.. hl
» koks och koksbricketter	koks	1 241 330 ton	552 kg
Elektromasugnar:			
med träkol och elenergi	{träkol elenergi	— hl — kWh	. hl . kWh
» koks och koksstybb samt el- energi	{koks koksstybb elenergi	6 646 ton 11 040 » 107 134 000 kWh	2 342 kWh

härdningsoljor vid framställningen av järnverksprodukter d. v. s. exklusive manufaktur- och verkstadsprodukter:

	Järn- och stålverk, andra järn- framställ- ningsverk, ferrolege- ringsverk samt metall- framställ- ningsverk	Därav vid framställ- ningen av järn och stål
Transformatoroljor ..	147 742	104 205
Skär- och gängoljor, även vattenlösliga ..	821 078	537 827
Motor- och biloljor ..	5 329 535	371 574
Maskin- och cylinder- oljor		2 107 452
Andra smörjoljor		1 898 415
Fasta smörjoljor, fett.	761 035	692 647
Härdningsoljor	274 881	169 541

IV. 4. Drivkraft

De vid järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk använda motorerna redovisas i tabell IV: 15. De i tabellen redovisade uppgifterna avser den sammanlagda effektiva hästkraftsstyrkan av motorer som under redogörelseåret använts för omedelbar fabriksdrift. Som tidigare nämnts återfinnes uppgifter om antalet effektiva hästkrafter för drivande av elgeneratorer numera endast under gruppen elverk i årsberättelsen Industri. Enligt tabell IV: 15 har den totala drivkraften för ifrågavarande bergverksgrönar

Tab. IV: 15. Vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk använda motorer för omedelbar maskindrift 1963—1967. Effektiva hästkrafter

Industrigrupper	1963	1964	1965	1966	1967
Järn- och stålverk	1 503 500	1 572 165	1 726 213	1 655 936	1 761 512
Andra järnframställningsverk	232 459	239 163	253 797	255 940	268 139
Ferrolegeringsverk	21 857	22 259	23 807	27 222	28 084
Metallframställningsverk	64 703	65 620	100 711	96 136	102 353
Summa	1 822 519	1 899 207	2 104 528	2 035 234	2 160 088

ökat från föregående år med ca 6 %. Under femårsperioden 1963—1967 har en ökning skett med ca 19 %.

IV.5. Förvaltnings- och arbetarpersonal

Nedanstående tabell IV:16 anger antalet sysselsatta män och kvinnor inom olika kategorier av förvaltningspersonal och deras fördelning på järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk år 1967. Beträffande den fr. o. m. 1962 gällande uppdelningen

på personalkategorier hänvisas till texten under punkt III. 5. Den vid berörda bergverk anställda förvaltningspersonalen minskade i antal med 1 % från föregående år.

Uppgifter om antalet arbetare, fördelade efter kön och kategori, samt antalet utgjorda arbetstimmar vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken har sammanställts i tabell IV:17. Såsom hjälparbetare har redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl.

Tab. IV: 16. Förvaltningspersonal vid järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk

Industrigrupper	Företagsledare	Teknisk driftspersonal		Arbetsledare	Kontorspersonal m. fl.		Försäljningspersonal		Samtliga			Därav personal med deltidsanställning
		Män	Män Kv.		Män	Män Kv.	Män Kv.	Män Kv.	Män Kv.	Totalt		
Järn- och stålverk ..	128	3 817	129	2 258	3 003	2 657	216	15	9 420	2 803	12 223	352
Andra järnframställningsverk	23	1 725	68	617	849	1 041	104	1	3 316	1 112	4 428	163
Ferrolegeringsverk ..	4	87	7	49	73	50	—	—	213	57	270	11
Metallframställningsverk	7	189	46	128	166	142	4	—	493	189	682	21
Summa: 1967	162	5 818	250	3 052	4 091	3 890	324	16	13 442	4 161	17 603	547
1966	172	5 898	246	3 045	4 081	3 961	320	21	13 516	4 228	17 744	512

¹ Därav 5 kvinnor. ² — Därav 4 kvinnor.

Tab. IV: 17. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal 1 000 arbetstimmar inom järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk

Industrigrupper	Män	Kvinnor	Summa arbetare		Utgjorda arbetstim.	
			Totalt	Därav med underhållsarbeten	Totalt	Därav med underhållsarbeten
Järn- och stålverk	32 915	2 807	35 722	6 055	70 252	12 105
därav: masugn, stålverk, varm-						
valsverk o. d.	15 396	925	16 321	..	32 235	..
kallvalsverk, tråddrageri						
m. m.	3 061	288	3 349	..	6 512	..
hjälparbetare	9 159	766	9 924	..	19 519	..
Andra järnframställningsverk ...	7 506	844	8 350	924	15 944	1 851
därav: masugn, stålverk, varm-						
valsverk o. d.	1 672	70	1 742	..	3 380	..
kallvalsverk, tråddrageri						
m. m.	1 316	139	1 455	..	2 708	..
hjälparbetare	1 739	341	2 080	..	3 902	..
Ferrolegeringsverk	1 157	25	1 182	170	2 335	337
därav: ferrolegeringsframställ-						
ning	633	2	635	..	1 260	..
hjälparbetare	387	14	401	..	777	..
Metallframställningsverk	1 595	72	1 667	570	3 249	1 123
därav: hjälparbetare	780	72	852	..	1 645	..
Summa: 1967	43 173	3 748	46 921	7 719	91 780	15 416
1966	46 036	3 978	50 014	7 540	99 730	15 433

Uppgifter rörande arbetarpersonal sys-selsatt med reguljära underhållsarbeten på byggnader och maskiner vid här redovisade anläggningar har liksom i närmast föregående års redovisning ut-skilts. Arbetarpersonalens fördelning på olika avdelningar i huvudsak sva-rande mot i berättelsen upptagen pro-duktion framgår även av tabellen.

Förutom här angivna egentliga berg-verksarbetare sysselsattes under redo-görelseåret en del arbetare med fram-ställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida överbärgande delen faller inom andra

produktionsgrenar och vilka därför en-dast redovisas i den allmänna industri-berättelsen, ehuru tillverkningarna av bergverksprodukter — ävensom där-emet svarande förbrukning av råvaror, bränsle och elenergi — vid ifrågava-rande företag ingår i föreliggande be-rättelse. För framställning av tackjärn (i annan elektrisk ugn än masugn) samt elektrostaål redovisades vid dessa före-tag 256 män och 2 kvinnor med ett sammanlagt antal arbetstimmar av 518 281. Av dessa arbetare har som hjälparbetare uppgivits 13 män och 25 408 timmar.

TABELLAVDELNING

Tab 1. Uppfordringen ur järnmalmsgruvorna år 1967

Extraction from iron ore mines

Sovringsmetod: m = magnetisk; vm = våtmekanisk; k = kombinerad.

Län kommun mm gruvidkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm		
				under jord	i dagbrott	
			Dagar	Ton		
1		2	3	4	5	
Uppsala län						
Dannemora kommun						
1	AB Dannemora gruvor:	Dannemora gruvors odalutmål	1	303	921 016	—
Olands kommun						
2	Stora Kopparbergs Bergslags AB:	Ramhälls gruvor	4	240	221 400	—
Södermanlands län						
Floda kommun						
3	Boliden AB:	Stavsfältet	2	140	28 405	—
Sköldinge kommun						
4	Boliden AB:	Kantorps gruvfält	4	140	88 360	—
Värmlands län						
Värmlandsbergs kommun						
5	Uddeholms AB:	Finnmosse gruvor	2	250	88 045	—
6		Persbergs odalfält	1	250	208 909	—
Örebro län						
Linde kommun						
7	Trafik AB Grängesberg —Oxelösund:	Nybergsfältet	1 —	1 —	729	—
8	Stripa Gruv AB:	Stripa odalfält	9	253	484 280	—
Ljusnarsbergs köping						
9	Bastkärns Gruf AB:	Bastkärnsfältet	2	252	194 884	—
10	Mossgruvornas Gruv AB:	Sköttgruve- och Mossgruvefälten	6	237	175 033	—
11	Ställbergs Grufve AB:	Haggruvefältet	4	273	176 062	—
12		Ställbergsfältet	6	273	256 237	—
13	Nora stad	Polhemsgruvan	1	24	4 560	—
14	Pershytte Grufvebolag:	Pershyttefältet:				
15		Nedre fältet	3	68	28 662	—
16		Övre fältet	(1)	—	—	—
16	Stribergrs Grufve AB:	Stribergrs gruvfält	8	212	172 584	—

1 Utmål och driftstid redovisas i tabell 3.

Erhållen direkt användbar malm 26.01.110 2			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm 26.01.110 1		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1 000 kr	Ton	Procent				Ton		
6	7	8	9	10	11	12	13	14	
^m { 12 719 219 281 12 959 40 544	301 5 175 306 956	— — — —	50,1 44,9 41,1 49,2	0,003 0,003 0,003 0,003	0,03 0,04 0,04 0,04	2,5 3,1 3,2 0,9	^m 358 198	—	1
—	—	—	—	—	—	—	^m 177 600	—	2
—	—	—	—	—	—	—	28 405	—	3
^m 5 723	200	—	49,4	0,018	0,044	—	^m { 81 465 5 723	5 091	4
—	—	—	—	—	—	—	^m 58 023	—	5
^m 2 390	98	—	52,4	0,008	0,005	0,13	^m 171 041	—	6
—	—	—	—	—	—	—	^m 729	—	7
^m 137 997	3 876	—	51,5	0,007	0,006	—	^m 144 965	—	8
^m 14 535	465	—	51,8	0,004	0,18	4,21	^m 68 200	—	9
^m { 90 045 62 159 31 750 2 301	3 314 1 891 917 70	— — — —	50,17 45,78 51,46 45,78	0,007 0,006 0,005 0,006	0,04 0,07 0,05 0,07	5,35 4 3,89 4	^m 149 641 — — —	— — — —	10 11 12 13
^m 13 300	213	—	42	0,022	0,01	—	^m 10 429	—	14
—	—	—	—	—	—	—	^m 3 111	3 111	15
^m 67 335	1 900	—	50,2	0,016	0,01	0,13	^m 53 667	2 869	16

Tab 1 (forts). Uppfordringen ur järnmalmgruvorna år 1967

Län kommun mm gruvidkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
			Dagar	Ton	
1		2	3	4	5
Örebro län (forts)					
Ramsbergs kommun					
Trafik AB Gränges-					
1	berg—Oxelösund:	Blanka odalgruva	1	233	23 269
2		Stråssa odalgruva	1	233	1 587 147
Västmanlands län					
Fagersta stad					
3	Fagersta Bruks AB:	Semlafältet	4	279	109 821
Norbergs köping					
4	Norbergs Gruf AB:	Gruvfälten	15	210	431 878
5	Storgruvve AB:	Gruvfälten	2	250	23 975
6	Surahammars Bruks AB:	Eskilsbacksfältet	3	282	115 121
7		Kallmorbergsfältet	4	282	113 188
8		Risbergsfältet	2	282	33 180
Skinnskattebergs kommun					
9	Uddeholms AB:	Källfallsfältet	3	97	24 205
10		Morbergsfältet	3	166	53 296
11		Riddarhytte odal- utmål	1	234	345 665
Kopparbergs län					
Grangärde kommun					
12	Avesta Jernverks AB:	Kärrgruvefältet	3	66	7 955
Trafik AB Grängesberg—					
13	Oxelösund:	Grängesbergs exportfält	45	232	3 520 383
Stora Kopparbergs					
14	Bergslags AB:	Risbergsfältet	18	239	528 507
Ludvika stad					
Stora Kopparbergs					
15	Bergslags AB:	Blötbergsfältet	4	245	393 005
16		Håksberg-, Ickorr- botten- och Källhottenfälten	15	232	612 551
Stora Skedvi kommun					
17	Fagersta Bruks AB:	Smältarmossgruvan	2	267	145 110
18	Forsbo Gruv AB:	Forsbogruvan	1	253	118 152
19	Hofors Bruk:	Haggruvefältet	2	236	5 524
20	AB Statsgruvor:	Intrångets gruvor	6	237	121 441

Erhållen direkt användbar malm 26.01.110 2			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm 26.01.110 1		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1 000 kr	Ton	Procent				Ton		
6	7	8	9	10	11	12	13	14	
—	—	—	—	—	—	—	*1 318 784	—	1 2
—	—	—	—	—	—	—	^m 63 674	—	3
^v ^m 74 938	1 506	—	47,7	0,022	0,012	0,08	^v ^m 398 656	—	4
^m 22 727	676	—	43,4	0,003	0,16	4,5	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	112 397	—	6
—	—	—	—	—	—	—	^m 67 012	—	7
—	—	—	—	—	—	—	33 150	—	8
—	—	—	—	—	—	—	^m { 328 072 11 181	11 181	9 10 11
^m 4 437	111	—	52	0,002	1,2	—	^m 2 099	—	12
^k { 1 330 054	31 376	—	59,2	0,93	0,001	0,17	—	—	13
815 483	22 132	—	64,8	0,66	0,002	0,18			
51 807	2 771	—	71	0,01	0,002	0,18			
—	—	—	—	—	—	—	517 850	—	14
—	—	—	—	—	—	—	*388 066	—	15
—	—	—	—	—	—	—	616 428	19 353	16
—	—	—	—	—	—	—	^m 109 447	—	17
^m { 15 079	612	—	65,2	0,004	0,23	—	—	—	18
20 354	825	—	60	..	1,96	—			
30 415	1 329	—	70,4	0,003	0,085	—			
—	—	—	—	—	—	—	2 321	—	19
^m 2 047	102	—	54,1	0,02	0,71	—	^m 92 994	—	20

Tab 1 (forts). Uppfordringen ur järnmalmgruvorna år 1967

Län kommun mm gruvidkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
			Dagar	Ton	
1		2	3	4	5
Kopparbergs län (forts)					
Stora Tuna kommun					
1	Idkerbergets Gruf AB:	Idkerbergsfältet	4	231	546 431 —
2	Stora Kopparbergs Bergslags AB:	Tuna Hästbergs- fältet	5	240	209 075 53 055
Svärdsjö kommun					
3	Stora Kopparbergs Bergslags AB:	Vintjärnsfältet	4	236	114 404 —
Säters stad					
4	Bispbergs AB:	Bispbergsfältet	6	137	8 989 —
Gävleborgs län					
Torsåkers kommun					
5	Hofors Bruk:	Storbergsfältet	1	232	11 177 —
6		Vingesbackefältet	2	234	265 090 —
7	Sandvikens Jernverks AB:	Bodåsfältet	2	242	74 678 —
Norrbottens län					
Gällivare kommun					
8	Luossavaara-Kiiruna- vaara AB:	Gällivare malmfält	27	236	5 889 843 —
9		Koskullskulle malmfält	3	236	706 281 —
Kiruna stad					
10	Luossavaara-Kiiruna- vaara AB:	Haukivaara malm- fält	3	90	— 116 424
11		Kiirunavaara malmfält	38	294	17 831 636 2 646 319
12		Leveäniemi malm- fält	11	294	— 2 973 985
13		Nukutusvaara malmfält	2	204	— 190 467

Erhållen direkt användbar malm 26.01.110 2			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm 26.01.110 1		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1 000 kr	Ton	Procent				Ton		
6	7	8	9	10	11	12	13	14	
^m { 98 316 20 634 58 242 —	3 080 840 2 372 —	— — — —	59,3 62,9 59,9 —	0,89 0,47 0,78 —	0,03 0,02 0,02 —	0,06 0,55 0,55 —	^m 108 971 ^m 265 478	— 3 348	1 2
—	—	—	—	—	—	—	^m 102 556	—	3
—	—	—	—	—	—	—	^m 3 356	—	4
—	—	—	—	—	—	—	^m 171 836	—	5
—	—	—	—	—	—	—	^m 40 139	—	6
									7
^m 1 771 537	26 626	23 730	61,3	0,585	0,057	—	^m 2 856 088	38 260	8
^m { 357 120 114 500 }	13 821	—	{ 65 61,3	0,033 0,585	0,03 0,057	— —	^m 149 312	—	9
21 878	608	—	62,4	0,42	0,02	0,07	—	—	10
¹ { 1 135 977 437 802 558 369 1 317 173 9 579 914 1 034 456 90 585 1 322 405 }	429 788	356 355	67,2 67,3 66,8 63,8 60 57,8 54,2 62,4	0,071 0,056 0,17 0,73 1,53 2,46 3,63 1,03	0,031 0,039 0,027 0,033 0,046 0,065 0,074 0,025	0,07 0,08 0,08 0,08 0,07 0,06 0,05 0,09	^m 807 613	—	11
^m { 18 204 16 441 1 107 468 999 161 050 }	18 489	—	{ 64,4 64 64,2 66,4 65,6	0,071 0,063 0,16 0,4 0,42	0,015 0,015 0,015 0,005 0,005	0,06 0,06 0,06 0,06 0,07	{ 1 104 129 ^m 22 329	—	12
{ 597 129 421 }	3 610	—	{ 46 40,8	2,67 4,2	0,025 0,025	0,08 0,09	—	—	13

¹ Därav genom magnetisk sovring 11 749 795 ton.

Tab 1 (forts). Uppfordringen ur järnmalmsgruvorna år 1967

Län kommun mm gruvidkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
			Dagar	Ton	
1		2	3	4	5
Norrbottens län (forts)					
Kiruna stad (forts)					
1	Tuolluvaara Gruv AB:	Tuolluvaara malmfält	6	274	998 455 —
2		Hela riket	302 (1)	..	38 018 598 6 140 326

Erhållen direkt användbar malm 26.01.110 2			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm 26.01.110 1	
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp
Ton	1 000 kr	Ton	Procent				Ton	
6	7	8	9	10	11	12	13	14
k { 2 316 25 756 154 719 168 256 41 586 6 800 111 373 144 118 }	29 956	—	{ 67 65,6 65,5 66,1 64,8 64,4 67,2 67,1 }	{ 0,03 0,046 0,046 0,216 0,492 1 0,048 0,22 }	{ 0,004 0,005 0,005 0,005 0,005 0,005 0,005 0,005 }	{ 0,04 0,05 0,05 0,04 0,04 0,04 0,04 0,04 }	*164 960	— 1
22 450 030	610 312	380 085	..	..	..	..	11 170 095	82 213 2

Tab 2. Anrikning av järnmalm år 1967

Dressing of iron ore

Slag av anrikningsverk: f = flotationsverk; m = magnetiskt verk; v = våtanrikningsverk; mv = kombinerat magne-

Län, kommun mm samt verkets namn	Slag av anrik- ningsverk	Driftstid Timmar	Ingående rågods	
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt Ton
1	2	3	4	5
<i>Uppsala län</i>				
Dannemora kommun				
AB Dannemora				
Gruvor:				
1	Dannemora	m	7 700	Dannemora gruvors odalutmål 306 233
<i>Olands kommun</i>				
Stora Kopparbergs				
Bergslags AB:				
2	Ramhäll	m	5 388	Ramhälls gruvor 177 600
<i>Södermanlands län</i>				
Sköldinge kommun				
Boliden AB:				
3	Kantorps	mv	2 950	{ Kantorps gruvfält 81 465 Stavsfältet 28 405
<i>Värmlands län</i>				
Värmlandsbergs kommun				
Uddeholms AB:				
4	Persberg	m	5 685	Persbergs odalfält 171 041
5	Taberg	m	3 772	Finnmosse gruvor 58 023
<i>Örebro län</i>				
Linde kommun				
Stripa Gruf AB:				
6	Stripa	s	3 714	Stripa odalfält 145 115
<i>Ljusnarsbergs köping</i>				
Bastkärens Gruf AB:				
7	Bastkärn	m	3 370	Bastkärens fältet 68 200
Boliden AB:				
8	Saxberget (Kavel- torp) ⁴	(f)	⁵ 8 064	Kaveltorps gruvor { ⁵ (44 323) —
<i>Mossgruvornas</i>				
Gruf AB:				
9	Mossgruvan (Skött- gruvan)	m	1 913	Sköttgruve- och Mossgruvefälten 149 641

¹ Rågodset höll 2,5 % mangan. — ² Rågodset höll 1,81 % mangan. — ³ Rågodset höll 4 % mangan. — ⁴ Verket huvud-

tiskt och vätanrikningsverk; mf = magnetiskt och flotationsverk; s = suspensionsanrikning.

Erhållen färdig vara (slig) 26.01.120 1										
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av				
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan	
Ton	Procent			Ton	1 000 kr	Procent				
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
—	134,6	0,003	0,2	{ 77 233 66 594	1 822 1 572	60,6 61,7	0,003 0,003	0,2 0,2	1,8 0,7	1
—	2 25,5	0,024	0,32	59 000	2 610	62,6	0,012	0,2	0,5	2
4 757 } —	32,6	0,04	0,01	47 042	1 611	63,4	0,02	0,05	0,06	3
—	38,1	0,005	0,005	65 303	3 135	66,2	0,002	0,003	0,1	4
—	43,1	0,008	0,1	35 090	1 474	59,1	0,005	0,1	0,3	5
150	39,7	..	..	70 632	2 628	63,1	0,007	0,02	—	6
—	3 33,9	0,005	0,2	33 565	1 309	58	0,004	0,2	2,95	7
5 (22 099)	4,97 5,16		3,92 } 3,92 }	206	4	61,1	..	7,7	—	8
—	23,3	..	..	45 057	2 095	57,3	0,007	0,05	0,66	9

sakligen använt för framställning av slig av annan malm än järnmalm. — ⁵ Ej inräknat i summan för hela riket.

Tab 2 (forts). Anrikning av järnmalm år 1967

Län, kommun mm samt verkets namn	Slag av anrik- ningsverk	Driftstid	Ingående rågods	
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
		Timmar		Ton
1	2	3	4	5
Örebro län (forts)				
Nora stad				
1 Pershytte Grufvebolag: Pershyttan	mv	806	{ Pershyttefältet: Nedre fältet Övre fältet	10 429 3 111
2 Stribergs Grufve AB: Striberg	s	2 194	Stribergs gruvfält	44 653
Ramsbergs kommun				
Trafik AB Grängesberg —Oxelösund:				
3 Stråssa	mv	5 613	{ Blanka och Stråssa odalgruvor Nybergsfältet	1 318 784 729
Västmanlands län				
Fagersta stad				
4 Fagersta Bruks AB: Rudgruvan	m	2 552	Semlafältet	63 674
Norbergs köping				
5 Norbergs Gruf AB: Bålsjö	mv	4 035	Norbergs Gruf AB: Gruvfälten	398 656
Surahammars Bruks AB:				
6 Kallmora	mv	6 138	{ Kallmorbergsfältet Risbergsfältet	67 012 37 146
7 Mimer	mv	4 870	Eskilsbacksfältet	111 381
Skinnskattebergs kommun				
8 Uddeholms AB: Bäckegruvan ¹	m	5 920	{ Källfalls- och Morbergsfälten samt Riddarhytte odalut mål }	{ 91 625 190 004 46 443 11 181
Kopparbergs län				
Grangärde kommun				
9 Boliden AB: Saxberget ²	(f)	3 (8 064)	Saxbergsfältet	3 (103 936)
10 AB Statsgruvor: Stollberg ⁴	(mf)	3 (7 512)	Stollbergsfältet	3 (174 815)
11 Stora Kopparbergs Bergslags AB: Bergslagsschaktet	mv	4 176	Risbergsfältet	515 830

¹ Verket även använt för framställning av kopparmalmsslig. — ² Verket även använt för framställning av slig av ställning av slig av annan malm än järnmalm.

Erhållen färdig vara (slig) 26.01.120 1																
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av										
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan							
Ton	Procent			Ton	1 000 kr	Procent										
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15							
—	32	0,025	0,25	4 700	113	63	0,012	0,2	—	1						
3 111	35	0,022	0,009													
2 869	33,6	0,014	0,009								1 853	54,3	0,012	0,007	0,15	2
											1 637	55,1	0,016	0,005	0,13	
				1 551	56,4	0,018	0,008	0,17								
				5 587	41,9	0,024	0,017	0,09								
				3 617	46,5	0,017	0,018	0,12								
—	33,8	..	..	6 546	64,8	0,017	0,018	0,14	3							
				348	68,4	0,007	0,014	0,07								
				228 479	7 193	62,4	0,015	0,039		0,04						
—	36,8	..	..	304 551	9 587	69,2	0,002	0,003	0,14							
—	35	0,02	..	156 445	5 545	62,5	0,015	0,011	0,05	5						
—	37,2	0,03	0,05	8 481	297	65,6	0,006	0,011	0,09							
—	26,1	0,02	0,03	52 222	2 611	61,9	0,007	0,02	—	6						
—	31,7	0,026	..	36 441	1 348	62,9	0,013	0,05	0,16	7						
—	33,4	0,003	0,38	64 800	5 421	66,2	0,003	0,25	—	8						
—	33,6	0,003	0,43													
—	31,8	0,004	1,49													
11 181	26,2	0,004	0,4													
—	12	..	8,76	3 208	67	58,7	..	15,4	—	9						
—	15,6	..	..	22 000	880	64,9	0,003	3,22	1,07	10						
—	39,4	0,45	0,003	269 675	10 331	64,4	0,27	0,005	0,07	11						

annan malm än järnmalm. — * Ej inräknat i summan för hela riket. — ⁴ Verket huvudsakligen använt för fram-

Tab 2 (forts). Anrikning av järnmalm år 1967

Län, kommun mm samt verkets namn	Slag av anrik- ningsverk	Driftstid Timmar	Ingående rågods	
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
1	2	3	4	5 Ton
Kopparbergs län (forts)				
Gustafs kommun				
Wikmanshytte				
Bruks AB:				
1 Hästhagberg	m	800	Tallbottengruvan	5 627
Ludvika stad				
Stora Kopparbergs				
Bergslags AB:				
2 Blöthberget	mv	5 015	Blöthbergsfältet	388 766
3 Håksberg	mv	6 060	Håksberg-, Ickorrhotten- och Källbottenfälten	616 428
Stora Skedvi kommun				
Fagersta Bruks AB:				
4 Smältarmossgruvan	m	2 047	Smältarmossgruvan	109 447
AB Statsgruvor:				
5 Intrånget	m	3 330	Intrångets gruvor	92 994
Stora Tuna kommun				
Idkerbergets Gruf AB:				
6 Idkerberget	m	942	Idkerbergsfältet	22 597
Stora Kopparbergs				
Bergslags AB:				
7 Tuna Hästberg	m	3 399	Tuna Hästbergsfältet	265 478
Svärdsjö kommun				
Stora Kopparbergs				
Bergslags AB:				
8 Vintjärn	m	4 780	Vintjärnsfältet	102 556
Säters stad				
Bispbergs AB:				
9 Bispberg	mv	301	Bispbergsfältet	3 356
Gävleborgs län				
Torsåkers kommun				
Hofors Bruk:				
10 Långnäs	m	3 875	Storbergs- och Vingesbacke- fälten	171 836
Sandvikens Jern- verks AB:				
11 Bodås ³	mf	6 171	{ Bispbergsfältet Bodåsfältet Forsbogruvan	375 40 139 12 653

¹ Rågodset höll 2 % mangan. — ² Rågodset höll 3,5 % mangan — ³ Verket även använt för framställning av kop-

				Erhållen färdig vara (slig) 26.01.120 1						
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av				
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan	
Ton	Procent			Ton	1 000 kr	Procent				
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
—	1 54	0,024	0,85	2 780	97	68	0,01	0,14	0,4	1
—	39,2	..	..	210 956	6 982	61,6	0,39	..	—	2
19 353	32,5	..	..	227 700	8 197	64,3	..	..	..	3
—	44,5	..	..	71 635	2 765	62,4	0,006	1,2	—	4
—	38,1	0,024	1,1	{ 31 694 9 159	{ 1 467 487	{ 67,3 68,6	{ 0,007 0,006	{ 0,92 1,17	{ — —	{ 5
—	45	..	..	{ 12 178 4 008	{ 516 170	{ 59,9 60,7	{ 0,58 0,57	{ 0,02 0,02	{ 0,55 0,55	{ 6
3 348	2 22	..	..	83 500	3 000	44,2	0,01	0,3	3,4	7
—	33,3	0,023	0,01	46 995	2 271	65,6	0,003	0,005	0,38	8
—	34	..	..	1 358	40	62,5	0,008	0,15	—	9
—	41,9	0,009	0,75	{ 50 123 25 442	{ 2 556 1 348	{ 66,7 68,3	{ 0,004 0,003	{ 0,83 0,58	{ 0,2 0,18	{ 10
—	43,3	..	..	43 130	2 157	68,4	..	0,17	—	11
—	56,4	..	2 ..							
—	61,6	..	0,78							

parmalms- och svavelkisslig.

Tab 2 (forts). Anrikning av järnmalm år 1967

Län, kommun mm samt verkets namn	Slag av anrik- ningsverk	Driftstid Timmar	Ingående rågods	
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt Ton
1	2	3	4	5
<i>Norrbottens län</i>				
Gällivare kommun				
Luossavaara—Kiiruna- vaara AB:				
1	Vitåfors (Malm- berget)	mv	7 056	{ Gällivare malmfält 2 842 400 Koskullskulle malmfält 149 312
Kiruna stad				
Luossavaara—Kiiruna- vaara AB:				
2	Kiirunavaara	mv	3 590	{ Kiirunavaara malmfält 797 394 Luossavaara malmfält 8 006
3	Leveäniemi	m	3 694	Leveäniemi malmfält 1 390 800
Tuolluvaara Gruv AB:				
4	Tuolluvaara Järnsvampverk	mv	4 710	Tuolluvaara malmfält 164 960
5	Hela riket	—	126 566	11 281 505

¹ Apatitslig.

				Erhållen färdig vara (slig) 26.01.120 1					
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av			
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan
Ton	Procent			Ton	1 000 kr	Procent			
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
—				160 094		71,3	0,008	0,009	—
—				3 613		70,6	0,017	0,005	—
—	50,6	0,938	..	1 258 281	65 629	68,3	0,072	0,02	—
				560 897		70,6	0,017	0,01	—
				1 5 919		1,2	15,086	1,3	—
				4 800		55,9	1,288	0,04	—
—									
—	49,5	0,55	..	548 154	18 043	66,3	0,074	..	..
—	41,4	0,4	..	671 759	22 116	66,5	0,046	..	—
—									
—	39,4	0,384	0,005	79 390	2 981	68,7	0,04	0,004	0,03
44 769	..	..	..	5 886 824	204 064	..	..	..	..

Tab 3. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmgruvor år 1967

Extraction from other mines than iron mines

Län, kommun mm, gruvvidka- rens namn samt gruvfältets (gruvans) namn	Malmens art	Antal utmål ¹	Drifts- tid	Totala kvanti- teten utfraktad berg och malm		Erhållen direkt användbar malm		Erhållen anrik- ningsmalm		Erhållet gråberg		
				under jord	i dag- brott	Totalt		Totalt	Därav ur äldre varp	inom fyndig- heten	utom fyndig- heten	
				Dagar	Ton	Ton	1 000 kr	Ton		Ton		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Örebro län												
Hammars kommun												
1	Bolaget Vieille Montagne: Ämmebergsfältet	Zink- och blymalm	1	241	278 890	—	—	—	176 741	—	52 928	49 221
Linde kommun												
2	Trafik AB Grängesberg— Oxelösund: Nybergsfältet	Manganmalm	3	234	21 602	—	2 18 814	322	—	—	2 203	585
Ljusnarsbergs köping												
3	Boliden AB: Kaveltorps gruvor	Bly-, zink- och kopparmalm	1	235	8 425	11 866	—	—	38 489	22 099	—	3 901
Kopparbergs län												
Falu stad												
4	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Falu gruva	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	1	241	108 824	348 892	—	—	124 024	6 500	—	340 192
Grangärde kommun												
5	Boliden AB: Saxbergsfältet	Koppar-, zink-, bly- och järnmalm	4	235	115 890	—	—	—	103 706	—	—	12 184
6	A. Johnson o. Co H. AB: Grängsgruvan	Bly- och zinkmalm	2	233	40 712	—	—	—	40 322	—	—	390

7	AB Statsgruvor: Stollbergsfältet	Bly-, zink- och järn- malm	18	241	131 269	—	—	—	118 433	—	—	12 836	7
Idre kommun													
8	Boliden AB: Vassbogruvan	Blymalm	7	235	193 535	—	—	—	193 535	—	—	—	8
Stora Skedvi kommun													
9	Boliden AB: Garpenbergsfältet: Norra fältet	Bly-, zink- och kopparmalm	3	235	39 405	—	—	—	27 724	—	—	11 681	9
10	Odal fältet	Koppar-, bly- och zinkmalm	2	235	198 262	—	—	—	224 775	29 983	—	3 470	10
Stora Kopparbergs Bergslags AB:													
11	Tomtebo gruvor	Kopparmalm	1	241	8 600	45 201	—	—	31 701	—	—	22 100	11
Svärdsjö kommun													
12	Boliden AB: Svärdsjö gruvor	Koppar-, zink- och blymalm	3	235	79 196	—	—	—	73 701	—	—	5 495	12
Västerbottens län													
Lycksele landskommun													
13	Boliden AB: Kristinebergs gruvfält	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	14	231	220 884	27 099	—	—	211 655	—	—	36 328	13
14	Rävlidengruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	1	255	22 476	—	—	—	15 704	—	6 772	—	14
15	Rävlidmyrgruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	5	255	188 878	—	—	—	180 742	—	8 136	—	15
Malå kommun													
16	Boliden AB: Adakfältet	Kopparmalm	14	242	275 777	—	—	—	250 592	—	—	25 185	16
17	Näslidengruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	1	231	8 812	—	—	—	500	—	—	8 312	17
18	Rakkejaurgruvan	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	2	156	—	70 678	—	—	70 678	—	—	—	18
19	Rudtjebäcksfältet	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	8	239	250 670	—	—	—	250 670	—	—	—	19

¹ Med malmfångst arbetade. — ² Malmen höll 13,1 % mangan, 0,35 % svavel, 15,5 % järn och 0,05 % fosfor.

Tab 3 (forts). Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmgruvor år 1967

Län, kommun mm, gruvvidka- rens namn samt gruvfältets (gruvans) namn	Malmens art	Antal utmål	Drifts- tid	Totala kvanti- teten utfraktad berg och malm		Erhållen direkt användbar malm		Erhållen anrik- ningsmalm		Erhållet gråberg			
				under jord	i dag- brott			Totalt	Därav ur äldre varp	inom fyndig- heten	utom fyndig- heten		
				Dagar	Ton	Ton	1 000 kr	Ton		Ton			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Västerbottens län (forts)													
Norsjö kommun													
Boliden AB:													
1	Bolidens gruvfält	Koppar- och guld- malm samt svavelkis	5	222	34 309	—	—	—	33 870	—	439	—	1
2	Kankbergsgruvan	Zink- och koppar- malm samt svavelkis	1	243	—	415 638	—	—	63 573	—	—	352 065	2
3	Långdalsgruvan	Zink-, koppar- och blymalm samt svavelkis	2	243	74 753	—	—	—	68 948	—	5 805	—	3
4	Långselegruvan	Koppar- och zink- malm samt svavelkis	6	247	359 352	—	—	—	332 516	—	26 836	—	4
5	Renströmsgruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	3	236	170 623	2 205	—	—	168 833	—	3 995	—	5
Norrbottens län													
Arjeplogs kommun													
Boliden AB:													
6	Laisvallgruvan	Blymalm	16	241	1 215 593	—	—	—	1 198 531	—	—	17 062	6
7		Hela riket	124	..	4 046 737	921 579	18 814	322	3 999 963	58 582	107 114	901 007	7

Tab 4. Sintring av järnmalm år 1967

Sintering of iron ore

Län och verkets namn	Driftstid	Använt rågods				Tillverkad sinter	
		Slig	Krossad stycke- malm	Glöd- spån o d	Slagg, kalk m m	26.01.130	
	Timmar	Ton				Ton	1 000 kr
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Stockholms län</i>							
Herräng	8 016	44 340	—	1 569	628	44 667	3 551
<i>Södermanlands län</i>							
Oxelösund	8 760	552 571	379 466	13 500	190 914	1 062 964	56 054
Kantorp	370	3 746	—	—	—	3 746	212
<i>Värmlands län</i>							
Hagfors	5 277	1 62 977	1 116	—	7 832	52 043	3 695
Persberg	7 836	66 448	—	—	—	64 390	3 594
<i>Örebro län</i>							
Stråssa	6 916	454 961	—	—	—	466 830	27 576
<i>Västmanlands län</i>							
Fagersta	7 409	207 227	4 083	—	41 102	221 882	15 088
Spännarhyttan	6 576	90 532	—	—	11 670	96 512	7 142
Bäckegruvan	2 837	25 681	—	—	—	27 877	1 673
<i>Kopparbergs län</i>							
Domnarvet	7 636	879 912	13 677	45 338	210 514	1 084 302	83 491
Falu Kopparverk	7 648	54 349	—	—	2 27 655	82 004	5 576
<i>Gävleborgs län</i>							
Hofors	13 807	237 276	—	124	14 898	249 841	20 200
Bodås	7 197	50 038	—	—	—	50 038	4 560
<i>Norrbottnens län</i>							
Vitåfors	6 569	560 897	—	—	—	566 058	29 627
Kiirunavaara	6 639	1 213 537	—	—	—	1 257 725	64 834
Norrbottnens Järnverk	8 064	—	576 749	14 640	66 944	633 519	35 477
Hela riket	111 557	4 504 492	975 091	75 171	572 157	3 5964 398	3 362 350

¹ Därav 7 310 ton kulsinter och 3 624 ton kulsintermull. — ² Kisbränder. — ³ Därav 2 546 896 ton kulsinter med ett värde av 140 607 000 kr.

Tab 5. Uppfordring ur stenkolsgruvorna år 1967

Extraction from coal mines

Län, gruvans namn och belägenhet	Drifts- tid	Bryt- nings- mängd (berg, stenkol och lera)	Erhållna produkter					
			Stenkol 27.01.110/300		Eldfast lera 25.07.190		Klinkerlera (del av 25.07.909)	
			Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Malmöhus län</i>								
Bjuvs köping m. fl. kommuner								
Bjuv och Gunnarstorp	232	185 754	9 520	202	165 394	5 960	—	—
Billesholms kommun								
Billeholms smågruvor	204	17 270	812	20	14 958	374	—	—
Ekeby kommun								
Haberga 3	230	13 000	1 000	25	10 687	266	—	—
Östra Färs kommun								
Fyleverken	41	246	64	2	182	22	—	—
Hela riket 1967 ..		216 270	11 396	249	191 221	6 622	—	—
1966 ..		260 635	40 140	522	154 460	4 397	42 371	533

Tab 6. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län år 1967

Production for sale in quarries and stone manufacturing plants, by county

Län	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Sandsten och kvartsit		Fält-spat	Kvarts	Kalksten, dolomit och marmor				Osläckt och släckt kalk	För jordförbättring levererad kalk m m ²
	Blocksten o krossad sten ¹	Gatsten	Andra arbeten	Block-sten, krossad o malen sten	Arbe-tad sten	Råsten, krossad o malen sten	Arbe-tad sten, alla slag	Omalen		Råsten och krossad sten	Kalk-stens-mjöl	Bearbetad			
												Kalk-sten	Mar-mor		
	Ton		1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton		Ton		1 000 kr	Mar-mor		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Stockholms stad	—	—	327	—	—	—	—	—	—	—	—	4	383	—	—
Stockholms	—	—	1 072	—	—	—	—	1 030	—	545 784	—	43	456	—	—
Uppsala	324 193	—	83	—	20	—	—	—	—	—	—	84	62	—	—
Södermanlands	528	—	290	—	37	—	—	—	—	631 184	160	514	6 539	81 345	12 904
Östergötlands	406 912	—	156	—	52	11 816	—	532	2 374	10 385	—	3 550	5 716	—	—
Jönköpings	27 035	—	791	221 453	15	—	—	—	—	—	—	—	32	—	—
Kronobergs	—	—	1 592	12 213	5 668	—	—	—	—	—	—	9	648	—	—
Kalmar	25 962	—	5 617	300	1 710	—	—	—	—	342 079	—	5 625	688	15 572	—
Gotlands	—	—	—	—	—	—	101	—	—	2 601 504	17 200	1 040	—	—	—
Blekinge	2 821	238	2 357	13 514	1 461	—	—	—	—	—	—	—	74	—	—
Kristianstads	881 954	305	7 894	30 911	4 434	—	—	4 200	—	1 817	69 448	344	214	—	33 972
Malmöhus	1 283 107	—	734	104 000	67	961 890	16	—	33 348	1 855 348	—	316	1 552	5 18 352	3 032
Hallands	99 390	—	1 705	—	50	—	—	—	—	—	—	18	44	—	—
Göteborgs o.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bohus	2 556 724	1 687	25 148	—	685	—	—	—	1 279	—	—	138	2 162	—	—
Älvsborgs	141 999	—	612	—	415	166 907	—	—	73 968	—	—	28	277	52 124	26 712
Skaraborgs	—	—	1 880	315 004	372	42 000	—	—	—	2 363 431	10 637	1 348	51	97 303	27 995
Värmlands	40 362	320	1 212	—	9	—	—	—	—	33 488	—	26	49	40 511	1 000
Örebro	450 966	—	302	300	109	229 130	—	3 380	20	264 509	42 000	734	3 386	103 006	31 700
Västmanlands	209 273	—	—	—	—	—	—	—	—	61 839	56 466	—	—	21 969	7 047
Kopparbergs	636 213	—	442	—	1	200	245	—	—	51 078	44 532	—	1	259 260	718
Gävleborgs	134 633	—	235	—	57	—	—	—	3 948	—	—	—	15	—	—
Västernorrlands	187 000	—	106	—	—	—	—	—	3 228	—	—	4	12	440	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	17 000	10 822	—	3 109	—	—	—
Västerbottens	—	—	1 465	—	215	—	—	—	—	—	—	—	—	12 950	3 370
Norrbottens	323 132	—	43	—	—	—	—	900	—	33 332	—	20	705	73 674	—
Hela riket: 1967	7 732 204	2 550	54 063	697 695	15 377	1 411 943	362	10 042	135 165	* 8 806 600	240 443	16 954	23 066	4 776 506	148 450
	1966	7 473 589	2 790	51 917	712 918	16 012	1 122 755	573	12 597	175 355	* 8 563 985	198 250	18 110	25 389	787 909

¹ Inkl makadam från järnmalms- och andra gruvor.

² Här ingår all vid resp läns kalkbruk framställd och för jordförbättring avsedd kalk levererad under året

(inkl mjölkalk, kalkmargel och kalkstensmjöl).

³ Uppgiften omfattar även kalkmargel.

⁴ Här till kommer produktionen vid kemiska industrier

och sockerbruk med 138 621 ton. Osläckt kalk som utvunnits genom ombränning av kalkmesa ingår ej.

⁵ Motsvarande siffra för år 1966 ändras till 21 879 ton.

Tab 7. Bergverkens produktion år 1967 av varor fördelade i huvuddrag enligt SITC-Revised¹ samt i detalj enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning² (Brysselnomenklaturens systematik)

Production of different commodities within the metal and mining industries, principally distributed according to the SITC-Revised in detail according to »Tulltaxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a statistical Commodity List), based upon the Brussels Nomenclature.

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
7. 1. Produktionen av obearbetade mineral och bergarter (27), kalk (661.1) samt bearbetad monument- och byggnadssten (661.3)				
Production for sale of crude minerals (27), lime (661.1) and buiding- and monu- mental stone, worked (661.3)				
a. Obearbetade mineral- och bergarter (27)				
25.02.000	Svavelkis onch andra naturliga järnsulfider, orostade (274.2.0)	482 525	482 525	30 237
25.06	Kvarts, annan än naturlig sand; kvartsit, även grovt till- formad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (276.5.1):			
100	omalen:			
	— kvarts:			
1	— — råblock ³	48 901	48 901	1 824
	— kvartsit:			
2	— — råblock ³	16 144	16 144	239
900	andra slag:			
1	— kvarts	18 581	14 343	1 488
2	— kvartsit	510	510	22
25.07	Lera (kaolin, bentonit o.d.), andalusit, cyanit och silli- manit, även brända, med undantag av expanderande leror, hänförliga till nr 68.07; mullit; chamotte och dinas (276.2.1)			
110	kaolin:			
1	— rå	29 055	29 055	581
2	— slammad	71	71	3
190	annan eldfast lera	191 221	191 221	6 622
200	blekjord, annan än bentonit	—	—	—
901	bentonit	—	—	—
909	andra slag:			
1	— klinkerlera	—	—	—
2	— andra slag	—	—	—
25.08	Krita (276.9.1):			
100	obearbetad	17 390	..	..
200	malen eller slammad	17 390	17 390	2 356

¹ Numren inom parentes anger varuavdelningar, varugrupper, varuundergrupper eller varuposter enligt Standard International Trade Classification (SITC-Rev.).

² De sjuställiga sifferkoderna längst till vänster utgör statistiska nummer (stat nr) enligt Tulltaxa med

statistisk varuförteckning. I vissa fall har ytterligare uppdelning skett av varunummer i nämnda förteckning, vilket i sifferkoden anges genom en åttonde siffr.

³ Beträffande redovisningen av flis och krossad sten hänvisas till stat nr 25.17.900 4,5.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
25.12	Diatormacéhaltiga fossilmjöl och andra liknande kiseldi-oxidhaltiga jordarter (infusoriejord, kiselgur, trippel, diatomit o.d.), med en vikt per dm³ av högst 1 kg, även brända (275.2.2):			
100	kiselgur:			
1	— rå	3 135	—	—
2	— bränd	517	517	409
900	andra slag	—	—	—
25.14.000	Skiffer, även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.1):			
	alunskiffer:			
1	— till oljedestillation	—	—	—
2	— till bränsle	306 878	—	—
3	— till andra ändamål	420 000	420 000	3 780
4	lerskiffer	68 940	59 854	1 659
	glimmerskiffer:			
6	— för byggnadsändamål, tak, markbeläggning o.d.	11 060	1 660	402
7	— för krossning	870	870	42
25.15	Marmor, kalktuff (travertin) och annan monument- eller byggnadskalksten med en vikt per dm³ av 2,5 kg eller däröver samt alabaster, även grovt tillformade genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.2):			
100	marmor och belgisk granit	27 295	19 317	3 284
900	andra slag:			
1	— kalksten (till stenhuggerier o. d.)	93 171	29 069	1 692
25.16	Granit, basalt, sandsten och annan monument- eller byggnadssten, även grovt tillformade genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.3):			
100	granit och gnejs	142 866	27 229	4 129
900	andra slag:			
1	— s.k. svarta eller gröna graniter (diabas m.m.)	52 852	51 090	15 285
2	— sandsten	42 968	42 257	454
3	— porfyr (råblock)	15	—	—
25.17	Småsten och krossad sten (även värmebehandlade), grus, makadam och tjärnakadam av sådant slag, som vanligen användes för inblandning i betong eller för vägbyggen, banbyggen e.d.; flinta och singel, även värmebehandlade; krosskorn och skärv (även värmebehandlade) samt pulver av stenarter, hänförliga till nr 25.15 eller 25.16 (273.4.0):			
100	flinta	—	—	—
200	krosskorn, skärv och pulver av stenarter, hänförliga till nr 25.15:			
1	— av marmor	97 764	97 764	6 489
2	— av kalksten	79 558	79 558	434

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen	Därav avsett till avsalu	
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
900	andra slag:			
	— makadam, singel, krosskorn o.d. (inkl. s.k. skrotsten):			
1	— — av granit eller gnejs	1 7 862 020	1 7 704 975	1 64 211
2	— — av s.k. svarta eller gröna graniter	2 646 605	2 646 605	2 6 220
3	— — av sandsten	253 582	240 889	3 692
4	— — av kvarts	94 343	86 264	976
5	— — av kvartsit	1 112 143	1 112 143	12 346
6	— — andra stenarter	—	—	—
25.18.000	Dolomit, även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock; bränd dolomit; stampmassa av dolomit (t.ex. tjärdolomit) (276.2.3):			
1	råsten för bränning	181 609	51 926	917
2	bränd dolomit	57 849	50 149	6 626
3	flis och krossad sten	62 100	62 100	1 100
9	andra slag	5 227	5 227	174
25.21	Kalksten med huvudsaklig användning för framställning av kalk eller cement eller för metallurgiskt ändamål (273.2.2):			
100	omalen:			
1	— för cementtillverkning (inkl. kalkmärgel)	6 783 464	6 783 464	21 966
2	— för kalkbränning	1 359 016	73 649	470
3	— för andra industriella ändamål	1 629 244	1 554 377	13 600
900	andra slag:			
	— kalkstensmjöl:			
1	— — för cementtillverkning	—	—	—
2	— — för jordförbättring	42 604	42 604	1 076
3	— — för foderändamål	19 185	19 185	751
9	— — för andra ändamål	178 654	178 654	3 873
25.26.000	Glimmer, även kluven; glimmeravfall (276.5.2)	—	—	—
25.27	Talk (naturlig steatit härunder inbegripen), även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (276.9.5):			
100	omalen	1 664	3 832	3 281
900	andra slag	23 475	4 23 475	4 1 736
25.31	Fältspat, leucit, nefelin och nefelinsyenit; flusspat (276.5.4):			
100	flusspat	—	—	—
900	andra slag:			
	— fältspat:			
	— — omalen:			
1	— — — prima	} 5 842	5 842	322
2	— — — sekunda			
3	— — — andra kvaliteter			
4	— — malen	25 530	25 530	2 260
9	— — andra	—	—	—

¹ Därav s k skrotsten 51 584 ton med ett värde av 362 tkr. Uppgiften omfattar även vid malngruvor brutet gråberg för försäljning.

² Därav s k skrotsten 10 000 ton med ett värde av 5 tkr.

³ Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till 210 ton och 71 tkr.

⁴ Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till 18 281 ton och 1 300 tkr.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen	Därav avsett till avsalu	
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
26.02	Slagg, glödspån och annat avfall från järn- och ståltill- verkning (276.6.1):			
100	slagg	321 122	250 018	6 692
900	glödspån och annat avfall	87 588	79 457	3 431
	b. Kalk (661.1) samt arbetad byggnads- och monumentsten (661.3) o. d.			
25.22	Kalk, osläckt eller släckt, samt hydraulisk kalk (661.1.0):			
100	osläckt kalk:			
	— periodisk bränning (hl 1 430 690)	..	115 682	3 877
	— kontinuerlig bränning ¹ (hl 5 364 508)	..	586 419	45 903
900	andra slag:			
	— periodisk bränning (hl 119 070)	..	9 193	852
	— kontinuerlig bränning (hl 995 289)	..	265 212	25 614
68.01	Gatsten, kantsten och trottoarsten av naturlig sten (annan än skiffer) (661.3.1):			
100	gatsten:			
	— av granit eller gnejs:			
1	— — storgatsten	..	1 693	247
2	— — smågatsten	..	857	143
3	— av s.k. svarta eller gröna graniter	..	271	78
200	kantsten och trottoarsten:			
	— av granit eller gnejs:			
1	— — endast tuktad	..	93 028	14 792
2	— — mera bearbetad	..	5 495	1 985
68.02	Varor av naturlig monument- eller byggnadssten (mosaik- bitar härunder inbegripna), ej hänförliga till nr 68.01 eller till kap. 69 (661.3.2):			
	opolerade och oslipade ³ :			
110	— av granit eller gnejs:			
	— — byggnadssten:			
1	— — — huggen (tjocksten)	..	4 9 616	4 344
2	— — — sågad	..	4 745	5 510
3	— — — gravvårdar och gravramar	..	2 402	3 663
9	— — — andra arbeten	..	1 435	841
120	— av marmor eller belgisk granit:			
1	— — byggnadssten	..	205	206
2	— — möbelmarmor och andra arbeten	..	100	48
190	— av andra stenarter:			
	— — av s.k. svarta eller gröna graniter:			
1	— — — byggnadssten	..	592	598
2	— — — gravvårdar och gravramar	..	833	1 571
3	— — — andra arbeten	..	405	320

¹ Här till kommer produktionen vid kemiska industrier och sockerbruk med 1 359 688 hl eller 138 621 ton.
² Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till (hl 1 053 710) ton 66 797 och 6 078 tkr.

³ Även blåstrade.

⁴ Motsvarande uppgift för år 1966 ändras till 11 862 ton.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
	— — av kalksten:			
4	— — — byggnadssten	..	4 494	1 450
5	— — — andra arbeten	..	7 049	958
6	— — av täljsten	..	258	130
8	— — av sandsten	..	210	259
9	— — av andra stenarter	..	15	13
	polerade eller slipade:			
210	— av granit eller gnejs:			
	— — byggnadssten:			
1	— — — huggen (tjocksten)	..	906	732
2	— — — sågad	..	1 771	1 924
3	— — gravvårdar och gravramar	..	8 722	18 889
9	— — andra arbeten	..	834	1 383
220	— av marmor eller belgisk granit:			
1	— — byggnadssten	..	19 188	21 637
2	— — möbelmarmor och andra arbeten	..	483	1 175
290	— av andra stenarter:			
	— — av s.k. svarta eller gröna graniter:			
1	— — — byggnadssten	..	773	880
2	— — — gravvårdar och gravramar	..	4 801	11 177
3	— — — andra arbeten	..	619	753
	— — av kalksten:			
4	— — — byggnadssten (även hyvlad eller skulpterad)	..	32 925	13 569
5	— — — andra arbeten	..	1 548	977
6	— — av täljsten	..	140	219
8	— — av sandsten	..	6	5
68.03	Bearbetad skiffer och varor av skiffer, naturlig eller konstgjord (661.3.3):			
100	opolerade och oslipade:			
1	— takskiffer (ler- och glimmerskiffer)	..	377	301
2	— byggnadssten	..	2 973	2 503
9	— andra arbeten	..	1 013	202
200	polerade eller slipade	..	459	322

7. 2. Produktionen av malmer (28) inklusive guldmalmer (991.1)

Production of ores, auriferous ore included

a. Malmer andra än guldmalmer (28)**26.01 Malm, även anrikad; svavelkis och andra naturliga järnsulfider, rostade:****järnmalmer (281.3.0)**

110	— styckemalm:			
1	— — anrikningsmalm	11 170 095	33 554	498
2	— — direkt användbar malm	22 450 030	22 450 030	610 312

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen	Därav avsett till avsalu	
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
120	— mull och slig:			
1	— — slig	5 886 824	4 329 641	151 549
2	— — mull	1 ..	1 ..	1 ..
130	— briketter och sinter	5 964 398	5 964 398	362 350
200	svavelkis och magnetkis, rostade (281.4.0):			
1	— purple-ore och kisbränder ²	35 492	35 492	1 065
250	kopparmalmer (283.1.1):			
1	— anrikningsmalm	..	..	..
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	71 165	71 165	88 287
300	nickelmalmer (283.2.1)	—	—	—
350	aluminiummalmer (283.3.0)	—	—	—
400	blymalmer (283.4.0):			
1	— anrikningsmalm	..	72 523	1 882
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	100 774	100 774	73 177
450	zinkmalmer (283.5.0):			
1	— anrikningsmalm	..	..	..
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	147 104	147 104	50 887
500	tennmalmer (283.6.0)	—	—	—
550	volframmalmer (283.9.2):			
1	— anrikningsmalm	—	—	—
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	—	—	—
600	krommalmer (283.9.1)	—	—	—
710				
o. 790	manganmalmer (283.7.0):			
1	— anrikningsmalm	—	—	—
2	— direkt användbar malm	18 814	18 814	322
3	— slig	—	—	—
810	silvermalmer och malmer för utvinning av platina eller platinametaller (285.0.1)	—	—	—
910	uran- och toriummalmer (286.0.0)	—	—	—
921	molybdenmalmer, rostade (283.9.3)	42	42	575
922	titanmalmer (283.9.3)	—	—	—
923	vanadin-, tantal- och zirkoniummalmer (283.9.3)	—	—	—
990	andra slag (283.9.9) ³	..	..	847
b. Guldmalm (991.1)				
930	guldmalmer (991.1.0):			
1	— — anrikningsmalm	..	..	..
2	— — direkt användbar malm	—	—	—
3	— — slig	12 740	12 740	274

¹ Ingår i stat. nr 26.01.110.2.² Endast vid metallframställningsverk redovisad produktion.³ Malning och torkning av inköpta malmer.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därrav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
7.3. Tillverkningen av tackjärn, spegeljärn, järnsvamp och ferrolegeringar (671) ¹				
Production of pig iron, sponge iron and ferroalloys				
Spegeljärn och tackjärn (671.1/2)				
73.01	Tackjärn, spegeljärn härunder inbegripet (671.1/2):			
	tackjärn exklusive vid framställningen fallet skrot (671.2.0):			
	— kiselhalt: mer än 1,5 %:			
103 1	— — fosforhalt: mer än 0,1 % (gjuteritackjärn)	3 956	1 030	416
105 1	— — fosforhalt: högst 0,1 % (gjuterihematit)	37 003	36 295	9 636
109	— kiselhalt: högst 1,5 %: ²			
1	— — martintackjärn	748 498	259 426	66 242
2	— — thomastackjärn (inkl. kaldo)	1 568 159	70 000	14 700
500 1	spegeljärn (671.1.0)			
	Summa tackjärn (exkl. skrot)	3 235 616	366 751	90 994
103 5/				
500 5	vid framställningen av tackjärn fallet skrot	15 351	125	11
Granulerat och pulveriserat järn och stål, järn- svamp (671.3)				
73.04.000	Granulerat järn och stål, även krossat eller sorterat (671.3.1)	2 861	2 861	1 317
73.05	Pulveriserat järn och stål; järnsvamp:			
500	järnsvamp, även pulveriserad (671.3.3)			
1	— järnsvamp	151 911	109 345	28 639
2	— pulveriserad järnsvamp	448 289	448 289	433 555
100	andra slag (671.3.2)	5..	5..	5..
Ferromangan (671.4) och andra ferrolegeringar (671.5)				
73.02	Ferrolegeringar ⁶ (671.4/5):			
	ferromangan (671.4.0):			
	kolhalt:			
101	— högst 2,5 %	18 265	17 950	23 368
105	— mer än 2,5 %	21 129	20 765	14 040
	kiseljärn (ferrokisel) (671.5.0):			
	kiselhalt:			
201	— högst 15 %	111	108	49

¹ Uppgifter om järn- och stålskrot (282) fallet vid produktionen redovisas under denna avdelning.

² Utöver här angiven produktion har redovisats 9 964 ton ur slippån nedsmält metall med ett värde av 5 550 tkr.

³ Vid vissa företag är redovisningsperioderna förlagda så, att en mindre avvikelse från kalenderåret uppkommer. Enligt beräkning inom Jernkontoret utgjorde den till kalenderåret omräknade produktionen 2 362 400 ton.

⁴ Motsvarande uppgifter för år 1966 var 49 247 ton, 34 828 tkr.

⁵ Beträffande produktion av pulveriserat järn och stål, andra slag, se Industri 1967.

⁶ S k kiselmetall klassificeras i den tillämpade nomenklaturen under stat nr 28.04.800 kisel, sålunda icke som ferrolegering. Produktionen därrav utgjorde 8 922 ton.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen	Därav avsett till avsalu	
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
205	— mer än 15 % men icke mer än 60 %	10 572	9 136	5 048
209	— mer än 60 %	19 653	14 302	12 278
	kiselmanganjärn (ferrokiselmangan) (671.5.0):			
	kiselhalt:			
301	— högst 15 %	—	—	—
305	— mer än 15 %	25 319	6 696	5 992
	ferrokrom (671.5.0):			
	kolhalt:			
401	— högst 0,2 %	48 107	48 107	79 558
402	— mer än 0,2 % men icke mer än 4 %	952	952	1 336
403	— mer än 4 %	5 787	5 787	6 866
405	ferrokiselkrom (671.5.0)	56 217	20 686	22 036
500	ferrotitan (671.5.0)	—	—	—
600	ferrovolfam (671.5.0)	—	—	—
	— av inköpt råvara	1 22	1 22	1 630
	— av inlämnad råvara	2 299	2 299	2 765
700	ferromolybden (671.5.0)	2 175	2 175	37 797
800	ferrovanadin (671.5.0)	362	362	10 133
850	ferroniob (671.5.0)	—	—	—
900	andra ferrolegeringar (671.5.0) ³	124	124	294

7.4. Tillverkningen av göt och stålgiutgods⁴

Production of steel ingots and steel castings

Smältstycken och råskenor (672.1)

73.06.100	Smältstycken och råskenor ej av legerat eller kolrikt stål (672.1.0)	—	—	—
73.15.010	Smältstycken och råskenor av legerat eller kolrikt stål	—	—	—

Göt och formlösa stycken (inkl. stränggjutet stål) (672.3)

73.06.600	Göt (ej av legerat eller kolrikt stål) (672.3.1)	3 523 183	82 470	28 915
73.15	Göt och formlösa stycken (elektrolytjärn) av legerat eller kolrikt stål:			
020	— av olegerat kolrikt stål (672.3.2)	214 951	3 959	1 589
041	— av rostfritt stål (672.3.3)	303 065	23 181	53 701
045	— av annat legerat stål (672.3.3):			
1	— — verktygsstål (exkl. snabbstål)	77 188	8 550	4 642
2	— — snabbstål	16 067	68	329
3	— seg- och sätthärdningsstål samt fjäderstål	190 770	12 497	5 387
4	— — automatstål	8 174	—	—
5	— — annat legerat stål (inkl. kullagerstål)	377 893	585	366
	Summa göt och formlösa stycken ⁵	4 711 291	131 310	94 929

¹ Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till 52 ton, 1 456 tkr.² Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till 237 ton, 796 tkr.³ Malning av inköpta ferrolegeringar.⁴ Uppgifterna om järn- och stålskrot (282) fallet vid produktionen redovisas under denna avdelning.⁵ Därav 2 456 145 ton till vidare bearbetning i varmt tillstånd. Vid vissa företag är redovisningsperioderna förlagda så, att en mindre avvikelse från kalenderåret uppkommer. Enligt en beräkning inom Jernkontoret utgjorde den till kalenderår omräknade produktionen 4 718 800 ton.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill-	Därav avsett till avsalu	
		verkningen		Saluvärde
		Ton	Ton	1 000 kr
Stålgjutgods (679.2)				
73.40.300	Stålgjutgods, obearbetat (vikt efter rensning) (679.2.0): höglegerat:			
1	— manganstål	5 805	3 499	10 416
2	— övrigt stål	4 442	3 544	33 138
3	låglegerat	2 987	2 392	9 963
4	olegerat	12 393	6 882	22 158
	Summa stålgjutgods	125 627	16 317	75 675
	Summa göt och stålgjutgods	2 473 918	147 627	170 604
Skrot fallet vid produktionen (282)				
73.03.900 1	Skrot fallet vid produktionen av göt och stålgjutgods (282.0.0) ³	313 781	816	186
7. 5. Produktionen av smidda, valsade och dragna produkter av järn och stål (672/679)⁴				
Production of forged, rolled and drawn products of iron and steel				
Halvfärdiga produkter och ännen⁵ (672.5/7)				
73.07 ⁶	Blooms, billets, slabs och platiner av järn eller stål; ännen av järn eller stål, grovt tillformade genom smidning (672.5.1):			
100	blooms, billets, slabs och platiner (för avsalu)	..	142 719	82 624
500	ännen, grovt tillformade genom smidning	—	—	—
73.08.000 ⁶	Plåtännen av järn eller stål, i ringar eller rullar (672.7.1)	330 699	26 530	35 929
1	därav av rostfritt stål	34 871	10 679	27 381
Stång, valstråd och profilstång (inkl. spontpålar) (673)				
73.10 ⁶	Stång, annan än profilstång, av järn eller stål, varmvalsad, strängpressad, smidd, kallbearbetad eller kalibrerad, vals-tråd härunder inbegripen; ihålligt bergborrstål:			
	varmvalsade, strängpressade eller smidda, icke överdragna med metall:			
110	— valstråd (673.1.1)	279 589	211 323	209 054
	— armeringsjärn (673.2.1):			
120	— — kamjärn	382 925	376 857	240 172
130	— — annat	89 957	62 980	36 216

¹ Produktionen av götstål för framställning av stålgjutgods utgjorde 48 900 ton.² Produktionen av götstål med i not 5 på s 91 nämnda korrekationer utgjorde 4 767 600 ton.³ Slagg, glödspån och annat avfall från järn- och stål-tillverkning (276) redovisas under stat nr 26.02.100 och 900.⁴ Uppgifter om järn- och stålskrot (282) fallet vid produktionen redovisas under denna avdelning.⁵ Ej rörännen. Hålade rörännen anges under position 73.18 och massiva tubännen under position 73.10.⁶ Inkl. motsvarande stat nr inom position 73.15 Le-gerat och kolrikt stål. Se även textavd.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verknigen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
	— andra slag (673.2.1):			
291	— — ihåligt bergborrstål	13 871	6 559	16 093
293	— — runda tubämnen, avsedda att varmbearbe- tas (för avsalu)	..	62 254	34 506
	— — annan stång:			
295	— — — upprullad i ringar	34 121	30 155	21 809
	— — — andra slag:			
	— — — vikt per löpmeter:			
297	— — — 10 kg eller däröver:			
1	— — — — valsad	158 280	124 433	150 742
2	— — — — smidd	16 783	13 181	43 454
299	— — — — mindre än 10 kg:			
1	— — — — — valsad	209 918	171 680	163 353
2	— — — — — smidd	1 389	1 382	7 653
300	kallbearbetade eller kalibrerade, icke överdragna med metall (673.2.1)	47 247	46 176	68 097
73.11¹ Profilstång av järn eller stål, varmvalsad, strängpressad, smidd eller kallbearbetad; spontpålar av järn eller stål, även borrade och sammanfogade:				
	varmvalsade, strängpressade eller smidda, icke överdragna med metall:			
110	— spontpålar (673.4.1)	—	—	—
120	— bredflänsig I-balk (673.4.1)	—	—	—
	— andra slag:			
	— — höjd 80 mm eller däröver:			
	— — — I- och U-stång:			
	— — — vikt per löpmeter:			
160	— — — 60 kg eller däröver	13 791	13 526	6 371
170	— — — mindre än 60 kg	94 399	93 682	44 684
	— — — annan:			
	— — — vikt per löpmeter:			
180	— — — 60 kg eller däröver	—	—	—
190	— — — mindre än 60 kg	24 378	24 364	13 798
	— — höjd: mindre än 80 mm (673.5.1):			
	— — — vikt per löpmeter:			
210	— — — 60 kg eller däröver	—	—	—
251	— — — mindre än 60 kg men icke mindre än 10 kg	56 290	55 447	31 677
259	— — — mindre än 10 kg	63 547	58 361	40 607
300	kallbearbetade, icke överdragna med metall (673.5.1) ²	32 075	32 075	32 810
Universaljärn och universalstål samt plåt (674)				
73.09¹ Universaljärn och universalstål (674.1.4):				
	bredd:			
001	mer än 500 mm	—	—	—
005	500 mm eller därunder	83 063	81 951	55 142

¹ Inkl motsvarande stat nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även textavdelningen.² Tidigare redovisad under stat nr 73.10.300.³ Motsvarande uppgifter för år 1966 ändras till 2 339 ton, 2 339 ton och 3 147 tkr.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
73.13¹	Plåt av järn eller stål, varm- eller kallvalsad:			
	varmvalsad, icke överdragen med metall:			
	tjocklek:			
111	— 9 mm eller däröver (674.1.1)	715 218	695 982	456 395
115	— mindre än 9 mm men icke mindre än 4,76 mm (674.1.1)	175 732	169 803	168 929
130	— mindre än 4,76 mm men icke mindre än 3 mm (674.2.1)	90 750	89 578	118 697
150	— mindre än 3 mm men icke mindre än 0,6 mm (674.3.1)	41 002	29 840	69 617
170/190	— mindre än 0,6 mm (674.3.1)	23 379	20 703	19 792
	Summa varmvalsad plåt	1 046 081	1 005 906	833 430
	därav av rostfritt stål	70 873	60 105	267 482
310/390	kallvalsad icke överdragen med metall (674.2/3)	249 654	165 566	283 505
	därav av rostfritt stål	44 479	41 651	184 351
	överdragen med metall:			
510 o. 550	— överdragen med aluminium eller bly	—	—	—
610 o. 650	— överdragen med tenn (674.7.0)	2..	2..	2..
710/790	— överdragen med zink	91 482	90 456	379 981
910 o. 950	— överdragen med annan metall	2..	2..	2..
Band (675)				
73.12¹	Band av järn eller stål (ej legerat stål och kolrikt stål), varm- eller kallvalsat (675.0.1):			
	varmvalsat icke överdraget med metall:			
110	— tjocklek: 3 mm eller däröver	80 023	62 803	36 623
120	— — mindre än 3 mm	37 888	24 147	14 910
301/305	kallvalsat, icke överdraget med metall ⁴	54 169	49 398	76 924
500/900	överdraget med metall	3 903	3 903	4 598
73.15	Band av legerat stål och kolrikt stål (varm- eller kall- valsat) (675.0.2/3):			
	varmvalsat icke överdraget med metall:			
340	— av olegerat kolrikt stål	20 116	9 229	7 787
	— av rostfritt stål			
	bredd:			
361	— — mer än 250 mm	2 731	2 508	5 815
365	— — 250 mm eller därunder	8 344	2 965	5 670
380	— av annat legerat stål	13 926	8 120	7 976
	kallvalsat, icke överdraget med metall ⁴			
661/665	— av olegerat kolrikt stål	14 825	13 660	71 023
671/677	— av rostfritt stål	13 209	11 971	101 733
681/685	— av annat legerat stål	11 983	11 899	50 948
930	överdraget med metall	—	—	—

¹ Inkl motsvarande stat nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även textavdelningen.

² Beträffande produktionen se Industri 1967.

³ Därtill kommer ytbehandling av inköpt råvara till ett värde av 8 206 tkr.

⁴ Endast vid järnverk kallbearbetad produkt.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill-	Därav avsett till avsalu	
		verkningen	Ton	Saluvärde 1 000 kr
Räler och banbyggnadsmateriel (676)				
73.16	Banbyggnadsmateriel av järn eller stål för järnvägar eller spårvägar, nämligen räler, moträler, växeltungor, korsningsspetsar, spårkorsningar, spårväxlar, växelstag, kuggskenor, sliprar, rälskarvjärn, underläggsplattor, klämplattor samt spårhållare och spårplattor:			
	räler (676.1.0):			
	vikt per löpmeter:			
110	— 15 kg eller däröver	38 338	38 003	23 068
150	— mindre än 15 kg	263	263	176
901	skarvjärn och underläggsplattor (676.2.0)	2 789	2 786	2 317
909	andra slag (676.2.0)	1 819	1 819	1 358
Tråd utom valstråd ² (677)				
73.14 ¹	Tråd av järn eller stål, även med överdrag men utan elektrisk isolering (677.0.1):			
101/109	icke överdragen med metall	67 201	48 037	153 178
	— därav rostfritt stål	10 422	9 843	79 848
501/509	överdragen med metall	3 666	1 501	2 151
Rör, sömlösa ³ (678.2)				
	Primärproduktion av sömlösa rör	204 007	—	—
73.18	Rör av järn eller stål, ej hänförliga till nr 73.17 eller 73.19, hålade rörännen härunder inbegripna			
	icke kallbearbetade, icke överdragna med metall (varmbearbetade rör avsedda för kallbearbetning ingår ej):			
	— sömlösa rör (678.2.0):			
	— — handelsrör:			
211	— — — gas-, vatten-, ång- och värmeledningsrör	6 183	6 183	6 674
212	— — — handelstuber (värmeledningstuber)	12 683	12 683	11 975
	— — — andra slag:			
216	— — — av rostfritt stål	5 380	5 333	40 563
	— — — andra:			
	ytterdiameter:			
227	— — — — 220 mm eller däröver	969	969	1 444
229	— — — — mindre än 220 mm	85 974	85 974	116 702
	kallbearbetade, icke överdragna med metall: ²			
	— sömlösa rör:			
416	— — av rostfritt stål	10 624	9 494	116 787
429	— — andra	43 733	43 314	103 461
	överdragna med zink:			
550	— sömlösa rör	4..	4..	4..
	överdragna med annan metall:			
750	— sömlösa rör	4..	4..	4..

¹ Inklusive motsvarande stat nr inom position 73.15. Legerat och kolrikt stål. Se även textavdelningen.

² Endast vid järnverk kallbearbetad produkt.

³ Beträffande svetsade o d rör se Industri 1967.

⁴ Se Industri 1967.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
Smidda varor ej vidare bearbetade (679.3)				
73.40	Andra varor av järn eller stål:			
400	smidda varor, ej vidare bearbetade (679.3.0):			
1	— valsad ring	19 161	17 817	32 481
2	— övrigt	70 207	41 754	114 807
Skrot fallet vid produktionen (282)				
73.03.900	Skrot fallet vid produktionen av varmbearbetade			
2	produkter	1 190 275	73 884	21 442
3	Skrot fallet i kallbearbetnings- och manufaktur- avdelningar vid järnverk	1..	1..	1..
4	Kassation av äldre göt och ämnen	61 472	—	—
7. 6. Produktion av metaller utom järn och stål (68) men inklusive guld och guldlegeringar [991.2(1)] ²				
Production of metals except iron and steel but gold and goldalloys included				
a. Metaller utom järn och stål ³ (68)				
71.05	Silver och silverlegeringar, förgyllt eller platinerat silver härunder inbegripet, obearbetade, ävensom halvfabrikat därav (681.1.1):			
101				
o. 102	obearbetade: av egen råvara (kg)	109 324	108 823	30 049
	av inlämnad råvara »	5 942	5 942	101
74.01	Kopparskärsten; koppar, obearbetad, även raffinerad, samt avfall av skrot och koppar:			
100	kopparskärsten (283.1.2)	1 572	1 572	2 503
	obearbetad koppar:			
	— olegerad:			
210	— — raffinerad (682.1.2)			
	— — elektrolytkoppar:			
1	— — — av egen eller inköpt råvara	36 721	36 438	212 329
3	— — — av inlämnad råvara	10 970	10 970	8 195
290	— — annan (t. ex. blisterkoppar och cement- koppar) (682.1.1)	731	731	3 061
76.01	Aluminium, obearbetat, samt avfall och skrot av alumi- nium:			
	obearbetat (684.1.0):			
100	— olegerat:			
1	— — framställt genom elektrolys	33 441	19 205	51 950
200	— legerat:			
1	— — framställt genom elektrolys	15 195	13 881	38 173
2	— — framställt genom omsmältning	4..	4..	4..

¹ Se Industri 1967.² Uppgifter om skrot av oädla metaller (284) redovisas under denna avdelning.³ Produktion vid metallframställning.⁴ Beträffande produktion ur skrot se Industri 1967.

Tab 7 (forts). Produktion år 1967 fördelad enl SITC-Revised och Tulltaxa

Stat nr	Varuslag	Hela årstill- Därrav avsett till avsalu verkningen		
		Ton	Ton	Saluvärde 1 000 kr
78.01	Bly, även silverhaltigt, obearbetat, samt avfall och skrot av bly:			
	obearbetat (685.1.0):			
100	— olegerat:			
1	— — raffinadbly	42 000	29 623	33 940
2	— — bly ur omsmält blyskrot	1..	1..	1..
	— legerat:			
210	— — lagermetaller	1..	1..	1..
220	— — stilmetaller	1..	1..	1..
291	— — lödmetaller	1..	1..	1..
299	— — andra slag	2 9 751	29 751	11 858
b. Guld och guldlegeringar obearbetade³ [991.2 (1)]				
71.07	Guld och guldlegeringar, platinerat guld härunder inbe- gripet, obearbetade, ävensom halvfabrikat därav:			
101				
o. 102	obearbetade (991.2.1): av egen råvara (kg)	2 077	2 077	12 139
	av inlämnad råvara »	1 576	1 576	224
c. Skrot av metaller utom järn (284)				
26.03	Aska och återstoder, innehållande metaller eller metall- föreningar och ej hänförliga till 26.02:			
	för utvinning eller framställning av:			
100	— ädla metaller (kg)	71	71	439
200	— koppar »	—	—	—
300	— bly eller tenn »	9 680	9 680	3 134
400	— zink »	29 850	29 850	15 557
900	andra slag »	5 130	5 130	745

¹ Beträffande produktion ur skrot se Industri 1967.² Omfattar även bly med obetydligt halt av silver.³ Produktion vid metallframställningsverk.

Definitioner till positionerna i tab. 7. 5.

Blooms och billets (nr 73.07):

halvfärdiga produkter med kvadratisk eller rektangulärt tvärsnitt, med en tväryta av mer än 1 225 mm² och med en tjocklek överstigande en fjärdedel av bredden.

Slabs och platiner (nr 73.07):

halvfärdiga produkter med rektangulärt tvärsnitt, med en bredd av minst 150 mm och en tjocklek av minst 6 mm, icke överstigande en fjärdedel av bredden.

Plåtämnen i ringar eller rullar (nr 73.08):

halvfärdiga varmvalsade produkter med rektangulärt tvärsnitt, med en tjocklek av minst 1,5 mm och en bredd av mer än 500 mm, i ringar eller rullar med en styckevikt av minst 500 kg.

Universaljärn och universalstål (nr 73.09):

produkter med rektangulärt tvärsnitt, varmvalsade i längdriktningen i slutna spår eller i universalvalsverk, med en tjocklek av mer än 5 mm men icke mer än 100 mm och med en bredd av mer än 150 mm men icke mer än 1 200 mm.

Band (nr 73.12):

valsade produkter med klippta eller oklippta kanter, med rektangulärt tvärsnitt, med en bredd av högst 500 mm och med en tjocklek av högst 6 mm, icke överstigande en tiondel av bredden, i raka längder eller i ringar, även tillplattade.

Plåt (nr 73.13):

valsade produkter (ej utgörande sådana plåtämnen i ringar eller rullar, som avses i anm.

här ovan) med en tjocklek av högst 125 mm och, i fråga om produkter av kvadratisk eller rektangulär form, med en bredd av mer än 500 mm.

Till nr 73.13 hänföres bl. a. tillskuren plåt av annan form än kvadratisk eller rektangulär samt plåt, perforerad, korrugerad, räfflad, pole-rad eller försedd med överdrag, under förutsättning att plåten icke genom bearbetningen erhållit karaktär av till annat nummer hänförlig vara.

Tråd (nr 73.14):

kalldragna massiva produkter, oavsett tvärsnittets form, med ett största tvärmått av högst 13 mm; vid tillämpning av nr 73.26 och 73.27 anses såsom tråd även valsade produkter av samma dimension.

Stång, annan än profilstång (nr 73.10):

massiva produkter, som icke helt motsvarar någon av definitionerna här ovan och som har tvärsnitt i form av cirkel, cirkelsegment, oval, likbent triangel, kvadrat, rektangel, regelbunden sex- eller åttahörning eller parallelltrapets med de icke parallella sidorna lika långa.

Ihåligt bergborrstål (nr 73.10):

ihålig stång, oavsett tvärsnittets form, lämpad för tillverkning av bergborrar, med ett största yttre tvärmått av mer än 15 mm men icke mer än 50 mm och med det största inre tvärmåttet icke överstigande en tredjedel av det största yttre. Ihålig stång av annan beskaffenhet hänföres till nr 73.18.

Tab 8. Drivkraft för omedelbar maskindrift¹ använd inom bergverken, fördelad på län åren 1965—1967. Effektiva hästkrafter

Motors directly for driving machinery used in metal and mining industries, by county

Län	1965		1966		1967	
	Förbrän- nings- motorer	Elek- triska motorer	Förbrän- nings- motorer	Elek- triska motorer	Förbrän- nings- motorer	Elek- triska motorer
Stockholms stad	—	104	—	139	—	110
Stockholms	—	7 874	—	7 847	—	6 616
Uppsala	—	59 094	—	62 791	—	62 656
Södermanlands	—	205 873	—	227 888	—	293 287
Östergötlands	122	38 870	122	40 550	127	45 033
Jönköpings	353	3 485	346	3 991	346	3 884
Kronobergs	—	3 984	—	4 008	—	4 154
Kalmar	848	4 248	1 194	4 051	907	4 181
Gotlands	2 584	11 246	2 459	11 437	2 990	11 600
Blekinge	464	14 958	454	16 856	456	19 093
Kristianstads	899	10 315	1 028	10 155	1 266	8 832
Malmöhus	640	23 478	640	23 486	640	35 959
Hallands	—	17 747	—	18 094	—	23 058
Göteborgs och Bohus	900	16 952	669	15 943	599	16 576
Älvsborgs	354	20 610	442	24 146	435	24 742
Skaraborgs	1 223	13 710	1 105	13 943	1 184	13 908
Värmlands	80	190 316	80	191 985	80	207 589
Örebro	244	371 447	284	375 210	274	360 947
Västmanlands	238	200 892	190	223 294	—	234 573
Kopparbergs	334	677 116	377	595 851	372	603 915
Gävleborgs	—	293 738	—	267 400	—	269 827
Västernorrlands	137	6 918	175	6 679	100	11 774
Jämtlands	160	2 210	215	2 208	215	2 144
Västerbottens	347	166 205	327	164 665	377	167 347
Norrbottens	837	482 448	522	499 682	522	512 133
Hela riket	10 764	2 843 838	10 629	2 812 299	10 890	2 943 938

¹ Beträffande uppgifter angående drivkraft för elektrisk generatordrift se texten på sid 22.

Tab 9. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län år 1967

Establishments and workers in metal and mining industries, by county

Län	Antalet arbetare vid							Antal arbets- ställen
	järn- malms- gru- vor	andra malm- gru- vor	kol- gru- vor	järn- och stålverk, andra järnfram- ställ- nings- o. ferrolege- ringsverk	me- tall- fram- ställ- nings- verk	sten- indu- striella an- lägg- ningar	samtliga bergverk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stockholms stad	—	—	—	—	4	20	24	4
Stockholms	13	—	—	118	—	74	205	10
Uppsala	190	—	—	1 234	—	7	1 431	5
Södermanlands	141	—	—	3 222	—	253	3 616	19
Östergötlands	—	—	—	1 744	—	263	2 007	18
Jönköpings	—	—	—	114	—	84	198	14
Kronobergs	—	—	—	53	—	185	238	17
Kalmar	—	—	—	—	29	312	341	24
Gotlands	—	—	—	—	—	200	200	10
Blekinge	—	—	—	1 067	—	135	1 202	16
Kristianstads	—	—	—	—	—	547	547	38
Malmöhus	—	—	126	55	—	480	661	30
Hallands	—	—	—	634	—	59	693	11
Göteborgs och Bohus	—	—	—	—	—	1 050	1 050	63
Älvsborgs	—	—	—	893	—	93	986	22
Skaraborgs	—	—	—	154	—	345	499	24
Värmlands	153	—	—	4 564	—	108	4 825	21
Örebro	752	292	—	7 464	—	463	8 971	41
Västmanlands	420	8	—	5 697	—	125	6 250	16
Kopparbergs	1 430	556	—	7 197	—	184	9 367	40
Gävleborgs	169	—	—	8 625	—	6	8 800	10
Västernorrlands	—	—	—	57	528	20	605	7
Jämtlands	—	—	—	—	—	187	1187	11
Västerbottens	—	1 039	—	—	1 106	54	2 219	19
Norrbottens	3 841	190	—	2 362	—	50	6 443	15
Hela riket: 1967	7 109	2 085	126	45 254	1 667	5 304	61 545	505
1966	7 819	2 105	233	48 400	1 614	6 025	66 196	533

¹ Motsvarande siffra för år 1966 ändras till 201.

² Motsvarande siffra för år 1966 ändras till 2 236.

STATISTISKA CENTRALBUREÅN

11 SEP 1970

BIBLIOTEK

Utkom från trycket den 21 maj 1969